

2008 M. GEGUŽĖS 19 D., PIRMADIENIS

PIRMININKAVO: H.-G. PÖTTERING

Pirmininkas

(Posėdis pradėtas 15.05 val.)

1. Sesijos atnaujinimas

Pirmininkas. - Skelbiu atnaujintą Europos Parlamento sesiją, kuri buvo atidėta 2008 m. gegužės 8 d.

2. Pirmininko pareiškimas

Pirmininkas. – Ponios ir ponai, praėjusią savaitę, trečiadienį, 2008 m. gegužės 14 d. teroristinė organizacija ETA įvykdė dar vieną išpuolį Ispanijoje. Civilinės gvardijos pareigūnas Juan Manuel Piñuel Villalón žuvo nuo automobilėje padėtos bombos, sprogusios prie policijos patalpų Legutiane, Alavos srityje. Europos Parlamentas griežtai smerkia šią niekingą žmogžudystę bei šį niekingą aktą, sukėlusį sužalojimus kitiems pareigūnams.

Viso Europos Parlamento vardu norėčiau išreikšti mūsų gilų liūdesį ir nuoširdžią užuojautą nukentėjusiojo šeimai. Taip pat noriu paskelbti mūsų solidarumą su Ispanijos gyventojais ir su jų valstybinėmis institucijomis, jų demokratinėmis įstaigomis ir jų saugumo pajėgomis.

Dabar pagerbsime nužudytojo policininko atminimą tylos minute.

(Rūmuose esantys žmonės atsistojo tylos minutei.)

3. Ankstesnio posėdžio protokolo tvirtinimas (žr. protokolą)

4. Parlamento sudėtis (žr. protokolą)

5. Frakcijų sudėtis (žr. protokolą)

6. Komitetų ir delegacijų sudėtis (žr. protokolą)

7. Įgaliojimų tikrinimas (žr. protokolą)

8. Gauti dokumentai (žr. protokolą)

9. Žodiniai klausimai ir rašytiniai pareiškimai (gauti dokumentai) (žr. protokolą)

10. Tarybos perduoti susitarimų tekstai (žr. protokolą)

11. Anuluoti rašytiniai pareiškimai (žr. protokolą)

12. Asignavimų perkėlimas (žr. protokolą)

13. Peticijos (žr. protokolą)

14. Veiksmai, kurių buvo imtasi įgyvendinant Parlamento pozicijas ir rezoliucijas (žr. protokolą)

15. Finansinių interesų deklaracija (žr. protokolą)

16. Mėnesinių sesijų kalendorius (žr. protokolą)

17. Bendro sprendimo procedūros metu priimtų teisės aktų pasirašymas (žr. protokolą)

Bernd Posselt (PPE-DE). - (DE) Gerb. pirmininke, siekiant suderinti tvarkaraštį, buvo išplatintas dokumentas, kuriame rinkimų data pažymėta mėlynai pirmąjį birželio mėn. savaitgalį. Jūs patys žinote, kad visi Europos rinkimai nuo 1979 m. buvo rengiami antrąjį ar trečiąjį birželio mėn. savaitgalį. Norėčiau paklausti, kas ir kada nutarė perkelti kitų metų Europos rinkimus į pirmąjį birželio savaitgalį.

Pirmininkas. – Mes užprotokuosime jūsų pasiūlymą dėl tvarkos, B. Posseltai, ir pateiksime jums atsakymą tinkama forma.

18. Darbų programa

Pirmininkas. – Buvo išplatinta galutinė preliminaros darbotvarkės versija, sudaryta pirmininkų konferencijos susitikime 2008 m. gegužės 15 d., ketvirtadienį, remiantis Darbo tvarkos taisyklių 130 ir 131 straipsniais.

Hartmut Nassauer (PPE-DE). - (DE) Gerb. pirmininke, kartą per metus, gegužės mėn. – dėl nepaaiškinamos priežasties, – įprasta, kad visi komitetai susitikytų Strasbūre. Atrodo, kad tam nėra jokio logiško paaiškinimo. Todėl yra taip, kad ši vakarą komitetai susitinka tuo pačiu metu, nors dalykai, kurie patenka į jų atsakomybės sferą, įtraukti į plenarinę darbotvarkę.

Tai nepateisinama situacija. Vienintelis galimas sprendimas iš tiesų yra toks: ateityje komitetai susitinka Strasbūre, ir mes perkeliame plenarinius posėdžius į Briuselį, kad išspręstume šį konfliktą! Kalbant rimtai, vis dėlto komitetų susitikimai čia, Strasbūre, negali vykti tuo pat metu kaip plenariniai posėdžiai ir frakcijų susitikimai tokiu mastu, kuriuo jie vykdavo, ypač per daugiau kaip praėjusius dvejus metus, nepaisant visų pareiškimų, kad tokių sutapimų reikia vengti. Dabar prasidėjo netgi „atvėsimo“ periodas. Apskritai nėra jokios apčiuopiamos priežasties, kodėl komiteto posėdžiai čia, Strasbūre, turi sutapti su plenarine veikla. Būčiau dėkingas, jei jūs padarytumėte viską, kas jūsų galioje, kad šie reikalai būtų sutvarkyti.

(Plojimai)

Pirmininkas. – Labai jums ačiū, H. Nassaueri. Pranešiu pirmininkų konferencijai apie Jūsų apibūdintą situaciją, ir esu įsitikinęs, kad rasime tinkamą sprendimą.

Buvo pasiūlyti šie darbotvarkės pakeitimai:

Pirmadienis:

Pakeitimų nebuvo.

Antradienis:

Socialistų frakcija prašė į antradienio darbotvarkę įtraukti Komisijos pareiškimą apie romų padėtį Italijoje be pasiūlymų dėl rezoliucijos.

Martin Schulz, PSE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, leiskite man paaiškinti mūsų pasiūlymo esmę. Mes prašome Komisijos pareiškimo ne tik dėl romų padėties Italijoje, bet ir dėl jų padėties ten ir Europoje apskritai. Šiandieniniame savo frakcijos susitikime mes aptarėme tai, kad šiuo metu Italijoje yra labai sudėtinga situacija. Tačiau tuo nenorime pasakyti, kad ši situacija yra tik Italijoje ar kad mažumų apsauga ir romų socialinė integracija yra vien tik Italijos problemos. Mes tiesiog paminėjome Italiją todėl, kad būtent ten ši problema šiuo metu labiausiai išryškėjo.

Norime iš Komisijos išgirsti, ką ji pastaraisiais metais nuveikė su lėšomis, kurias mes skyrėme efektyviai paremti vietiniams projektams, siekdami išvengti tokio scenarijaus, kurį dabar matome Italijoje.

Taigi mes prašome bendrų diskusijų. Jų pradinis taškas būtų situacija Italijoje, bet norėčiau kategoriškai pabrėžti, kad nenoriu kalbėti vien apie Italiją. Yra daug kitų veiksnių, į kuriuos turime atsižvelgti, ne vien tik situacija Italijoje. Svarbiausia, norime iš Komisijos išgirsti, ką ji nuveikė iki šiol ir kokios tolesnės veiklos ji ketina imtis ateityje. Todėl būtume dėkingi, jei antradienį Komisija galėtų pateikti tokį pareiškimą.

Monica Frassoni, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Verts/ALE frakcija palaiko šį pasiūlymą, ir palaiko jį dviem atžvilgiais: todėl, kad manome, jog svarbu aptarti tai, kas vyksta su romais Europos Sąjungoje apskritai – juk puikiai žinome apie paskutiniuosius įvykius Italijoje, – ir todėl, kad mes visi žinome, jog Europos Sąjunga turi priemonių įsikišti, tačiau tos priemonės nėra visuotinai žinomos ir dėl jų nėra diskutuojama.

Abiem atžvilgiais esame laimingi, kad šios diskusijos vyksta, tačiau baiminamės, kad jos galbūt nėra paskutinės, bent jau kalbant apie Italiją.

Joseph Daul, *PPE-DE frakcijos vardu.* – (FR) Gerb. pirmininke, pirmininkų konferencija to nenumatė, bet aišku, kad darbotvarkėje joms vietos atsiras. Mūsų diskusijos vyko 2007 m. rugsėjo mėn. Romų problema yra labai reali, tiek Europoje apskritai, tiek Rumunijoje, ir tai mes aiškiai supratome apsilankę Rumunijoje. Manau, kad reikėtų numatyti mums svarstyti šią problemą rugsėjo mėn. Ar tai nebūtų labiau priimtina – taip, kaip siūlo mūsų frakcija, – kad Italijos problema iš pradžių būtų aptarta Piliečių laisvių komiteto ir būtų susilaikyta nuo oficialių diskusijų čia, šiuose Rūmuose, kol tam pasiruošime? Tokia yra PPE DE frakcijos pozicija.

(Parlamentas priėmė pasiūlymą.)

Trečiadienis, ketvirtadienis:

Pakeitimų nebuvo.

(Buvo nustatyta darbų tvarka.)

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Gerb. pirmininke, dėl geros tvarkos norėčiau pranešti, kad ketiname siūlyti atidėti balsavimą dėl M. Groscho pranešimo, kuriame aptariamas poilsio laikas ir autobusų vairuotojų klausimas. Tai principinė sutartis tarp darbdavių ir darbuotojų, ir norėtume pamatyti, kaip tai atsispindi M. Groscho pranešime. Norėčiau tik įspėti kitas frakcijas, kad mes prašysime atidėti šį balsavimą.

19. Vienos minutės kalbos svarbiais politiniais klausimais

Pirmininkas. – Kitas darbotvarkės punktas yra vienos minutės kalbos svarbiais politiniais klausimais.

Erna Hennicot-Schoepges (PPE-DE). – (FR) Gerb. pirmininke, Europos Parlamento informacijos biuro Liuksemburge administratoriaus postas neužimtas daugiau kaip dvejus metus. Norėčiau žinoti, koks skelbimų dėl šio posto rezultatas; kodėl buvo vienas kandidatas, kurio paraiškos byla buvo neišsami; taip pat ko trūko šioje byloje? Kodėl mes neturėjome jokios informacijos šiuo klausimu? Taip pat norėčiau žinoti, ką administracija ketina daryti, kad šis postas, taip ilgai buvęs laisvas, būtų užimtas?

Antonio Masip Hidalgo (PSE). – (ES) Gerb. pirmininke, labai dėkoju už jūsų žodžius, šio plenarinio posėdžio pradžioje pasakytus nužudyto Civilinės gvardijos pareigūno šeimai, Ispanijos ginkluotosioms pajėgoms ir, žinoma, Ispanijos žmonėms. Dėkoju, gerb. pirmininke.

Manau, kad vienintelis būdas nugalėti ETA ir teroristus yra ir toliau mums vienyti prieš terorizmą.

Manau, kad visi Europos demokratai turi parodyti savo vienybę ir palaikyti Ispanijos ir Prancūzijos vyriausybes atliekant šią kolektyvinę užduotį, taip pat turime atmesti absurdiškus nesenos praeities susiskaidymus. Parodykime, kad mes visi susivieniję prieš terorizmą.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Balandžio 28 d. Makedonijos oro linijoms MAT priklausantis lėktuvas, su 76 keleiviais skridęs į Egiptą, buvo priverstas nusileisti Stambule, nes Graikijos valdžia atsisakė jam leisti kirsti Graikijos oro erdvę.

Vasario mėn. Graikijos valdžia atsisakė suteikti MAT leidimą užsakytiesiems skrydžiams į Korfu, remdamasi tuo, kad oro linijų pavadinimas yra MAT (t. y. „Makedonijos avialinijos“). 2006 m. birželio mėn. pasirašyto Europos bendrosios aviacijos erdvės susitarimo tikslas buvo sukurti išplėstą bendrą aviacijos erdvę su kaimyninėmis valstybėmis, įskaitant Buvusiąją Jugoslavijos Respubliką Makedoniją.

Pagal šį susitarimą, Graikijos valdžia privalo patenkinti MAT prašymą. Graikijos vykdoma MAT skrydžių blokada yra įstatymo taikymo, Europos Sąjungos susitarimų ir tarptautinės teisės dėl kelionių oru pažeidimas. Oro linijų pavadinimo naudojimas kaip pagrindas šiam sprendimui taip pat prieštarauja bendroms Europos vertybėms.

Man būtų įdomu sužinoti, kokių veiksmų siūlo imtis Europos institucijos ir Komisija, kad būtų nutraukta ši šališka praktika, prieštaraujanti laisvam asmenų, prekių ir paslaugų judėjimui ir nukreipta prieš valstybes, besikreipiančias dėl narystės Europos Sąjungoje.

László Tóké (Verts/ALE). - (HU) Gerb. pirmininke, rytinėje Vidurio Europos srityje mes taip pat susiduriame su žalingu aplinkai komunizmo palikimu. To jokiū būdu negalima laikyti vien vidaus problema – tai bendra Europos problema, veikianti mus visus. Kai vyko režimo pokyčiai, mūsų šalys, įskaitant ir Rumuniją, buvo neparuošusios aplinkos apsaugos strategijų.

Aš palaikau Hartmuto Nassauerio iš Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos (PPE-DE) pranešimą dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę ir noriu pamatyti tuos, kurie daro rimtą žalą aplinkai ir yra atsakingi už tai pagal baudžiamąją teisę, pritaikant jiems Europos Sąjungos įstatymus ir užtikrinant jų laikymąsi.

Rošia Montanā (Verespatakas) turi būti uždrausta cianido technologija. Miškų kirtimas Seklero žemėje ir kitose Rumunijos srityse taip pat kenkia aplinkai. Transilvanijoje statomas greitkelis taip pat gali sukelti rimtą žalą aplinkai. Ukrainoje tęsiasi Bystrojės kanalo statybos darbai. Bulgarijoje nauja atominė jėgainė pastatyta po to, kai ši valstybė narė buvo priversta uždaryti Kozlodujo jėgainę. Turime kreipti daugiau dėmesio į šias problemas.

Sylvia-Yvonne Kaufmann (GUE/NGL). - (DE) Gerb. pirmininke, diskusijų dėl Lisabonos sutarties Vokietijoje metu kai kurios kairiosios grupės tvirtino bei apeliavo į Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją, siekdamos, kad būtų palaikytas jų pareiškimas, jog Sutartis vėl įvesianti mirties bausmę, kad – kaip jie teigia – žmonės būtų baudžiami malšinant sukilimą. Tai yra iš esmės piktinantis Europos žmogaus teisių konvencijos – neatimamo Europos vertybių sistemos branduolio taigi išpareigojusios taikai, laisvei ir teisės viršenybei Europos simbolio įžeidimas.

Aš baiminuosi, kad žmonės yra neapsaugoti nuo tokio pobūdžio bauginančių gandų apie Europos žmogaus teisių konvenciją, kuriai Europos Sąjunga pritaria pagal Lisabonos sutarties sąlygas. Taip pat kategoriškai prieštarauju pareiškimams, paskelbtiems kai kurių kairiosios pakraipos šalininkų, lyginančių Reformų sutartį su Hitlerio 1933 m. įgaliojimų suteikimo aktu. Tai ne tik visiškai absurdiška – tai taip pat tolygu baisiai Vokietijos fašizmo trivializacijai. Tai peržengia bet kokias padorumo ir moralės ribas.

Gerard Batten (IND/DEM). - Gerb. pirmininke, Didžioji Britanija yra viena iš septynių šalių, siūlančių įstatymus, leidžiančius priimti Tarybos pagrindų sprendimą dėl bendrų taisyklių dėl teisėtų sprendimų, priimtų *in absentia*, vykdymo. Tai reikš, kad Didžiosios Britanijos gyventojas gali būti patrauktas baudžiamojon atsakomybėn, apkaltintas ir nuteistas užsienio šalyje jam nedalyvaujant teisme, o paskui perkeltas į tą šalį ir ten įkalintas. Jie atsidurs tokioje padėtyje, kad turės ne patys gintis teisme, bet po nuosprendžio patys įrodyti savo nekaltumą.

Nors numatyta bylų persvarstymo sąlyga, ne visos Europos Sąjungos valstybės narės savo teisinėse sistemose pripažįsta bylų persvarstymus. Tai dar labiau pakirs *habeas corpus* principą ir laisvę nuo sutartinio suėmimo bei laisvės atėmimo, kuriais tradiciškai naudojosi Britanijos gyventojai ir kurie buvo Anglijos įstatymų ir laisvių pamatas. Visa, kas buvo gera Didžiojoje Britanijoje, palaipsniui naikina narystę šioje žalingoje organizacijoje, vadinamoje Europos Sąjunga.

Slavi Binev (NI). - (BG) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Bulgarijos valdžios veiksmai per kelias pastarąsias savaites dar kartą aiškiai parodo, kad ji neketina ir nenori spręsti svarbiausios problemos, su kuria susiduria mūsų šalis – reformuoti teismų sistemą ir vidaus reikalus. Užuoat apgynę piliečių gyvenimus ir teises, prezidentas, ministras pirmininkas, prokuratūra, vidaus reikalų ministerija ir Sofijos meras susivienijo į simbiotinį darinį ir naudojami valdžios svertais vien tik politiniam reketavimui tų, kas jiems nepitaria.

Dar blogiau tai, kad didžioji dalis Bulgarijos žiniasklaidos, kuri turi būti tvirčiausia apsauga, užtikrinanti, kad mūsų šalis nebenukryps nuo demokratinio vystymosi kelio, dėl finansinių interesų išitraukė į ryšius su kriminaliniais elementais ir su esamomis galiomis ir tapo uolia jų gynėja ir bendrininke.

Kiekvienas, nesutinkantis su oficialiąja linija, yra nutildomas ir netenka galimybės kalbėti viešai. Deja, visos mūsų pastangos iškelti šias problemas ir aptarti jas Bulgarijoje susidūrė su stipriu korumpuotos valdžios pasipriešinimu, todėl mes buvome priversti prašyti išitraukti Europos Teisingumo Teismą, siekdami išsaugoti savo šalies valstybingumą.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE-DE). - (EL) Gerb. pirmininke, norėčiau šiek tiek pasisakyti apie itin kritišką ir daug rūpesčių keliančią situaciją Libane.

Parlamente mes stebėjome situaciją ir ne kartą aptarėme pasekmes, atsiradusias dėl užsitęsios krizės, kurią sukėlė institucijų darbo nutrūkimas, nesugebėjimas išrinkti respublikos prezidento, ekonominė aklavietė, kurioje atsidarė dėl to, jog buvo okupuotas prekybos ir administracinis centras, ir teroristų puolimų baimės.

Ši padėtis pasiekė aukščiausią tašką, liejantis visų rūšių „Hezbollah“ smurtui dėl vyriausybės sprendimo neleisti veikti ankstesniajam nevaldomam telekomunikacijų tinklui.

Gerb. pirmininke, leiskite man jums priminti, kad Katare vyksta subtili nacionalinė konsultacija. Turime nenuleisti rankų ir galime skatinti šį nacionalinį dialogą, kurį reikia vesti deramai atsižvelgiant į bendrus Libano gyventojų interesus ir jų norą siekti gerovės, saugumo ir nacionalinės nepriklausomybės. Pasinaudokime visomis galimybėmis, kurias mums siūlo asociacijos susitarimas su šia šalimi.

Proinsias De Rossa (PSE). – Gerb. pirmininke, norėčiau pakviesti jus prisijungti prie manęs, Europos Parlamento vardu siunčiant sėkmės linkėjimus visiems Europos Sąjungos valstybių narių kariams, tarnaujantiems Čade. Šioje ypač rizikingoje ES misijoje, sankcionuotoje Jungtinių Tautų, dalyvaus 4 000 valstybių narių karių, siekiančių apsaugoti ir padėti 430 000 pabėgėlių ir šalies viduje išblaškytų asmenų, šiuo metu gyvenančių 42 stovyklose. Tarp jų yra daug šimtų Airijos karių, sekančių vertomis pasididžiavimo Airijos kariuomenės taikos palaikymo ir humanitarinio vaidmens tradicijomis.

Ši misija yra pavyzdys, ką mes Europoje galime nuveikti šiuo metu, ir kartu nuoroda, ką galėtume nuveikti dar efektyviau ir laiku, kai tik suteiksime humanitarinę pagalbą, įgyvendinsime Petersbergo užduotis ir Lisabonos sutarties bendrosios užsienio ir gynybos politikos sąlygas.

Norėčiau paraginti jus, gerb. pirmininke, perduoti mūsų gerus linkėjimus tarnaujantiems kariams.

Graham Watson (ALDE). – Gerb. pirmininke, kalbėsiu apie romų mažumos ir gyventojų iš naujųjų valstybių narių padėtį Italijoje. Prieš keletą dienų vyko policijos reidai į romų bendruomenes Romoje. 118 sulaikytųjų įsakyta išsiųsti nedelsiant, o naujasis meras pareiškė, kad jis išsiųs 20 000 žmonių. Būta tyčinių romų stovyklų padegimų Neapolio priemiesčiuose, o minia trukdė ugniagesiams ten patekti ir gesinti ugnį. Šimtai imigrantų šeimų pabėgo, baimindamiesi dėl savo gyvybių, ir yra daug pranešimų apie dingusius vaikus. Mano kolegė Viktoría Mohácsi buvo Romoje. Ji atsiuntė jaudinančių pranešimų, ir tikiuosi, kad rytoj ji turės galimybę atsakyti į Tarybos pareiškimą.

Kaip žinome, daugelyje mūsų valstybių narių egzistuoja imigrantų bendruomenių užpuolimų problema, bet smurto Italijoje lygmuo yra ypatingas. ESBO apkaltino Italiją panieka migrantams, ir man rodos, kad neseniai įvykusios rinkimų kampanijos pobūdis leido išgalėti šių išpuolių vykdytojų nebaudžiamumo kultūrai. Netgi Komisijos narys F. Frattini, anksčiau pamokslavęs naujosios valstybės narėms apie tautinių mažumų integraciją, dabar abejoja Šengeno sutartimi. Ši problema yra Europos masto reikalas. Ji susijusi su pačia Europos Sąjungos įsteigimo priežastimi, ir primygtinai siūlyčiau Komisijai ir Taryba skubiai aptarti klausimą, ką būtų galima nuveikti tam išspręsti.

Ewa Tomaszewska (UEN). - (PL) Gerb. pirmininke, Limos aukščiausiojo lygio susitikime rezoliucijos dėl skurdo ir socialinės atskirties pakeitimai už abortus buvo pateikti Europos Parlamento nario. Ši problema peržengia sprendimus priimančių Europos Sąjungos institucijų įgaliojimus. Tokius dalykus reguliuoja nacionaliniai įstatymai.

Socialinių reikalų komiteto, mainų programų, Aplinkos, švietimo ir kultūros komiteto svarstymų metu dviejų žemynų parlamentų atstovų atskiru balsavimu Europos Parlamento atstovai atmetė šį pakeitimą, o tai reiškė, kad komitetas jo nepriėmė. Nė vienas parlamentas nelaikė, kad jį verta priimti. Tarp komiteto svarstymų ir plenarinių posėdžių balsavimo procedūra buvo pakeista jungtiniu abiejų parlamentų atstovų balsavimu. Tuomet pakeitimai buvo priimti dėl Lotynų Amerikos parlamentarų balsų. Pritarimas šiai praktikai reikštų, kad kiekvienas iš mūsų gali Europos Sąjungos vardu į tarptautinius dokumentus įtraukti sąlygas, viršijančias ES įgaliojimus ir įpareigojančius ją prisiimti atsakomybę. Aš pasisakau prieš tokią praktiką.

Daniel Strož (GUE/NGL). - (CS) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, manau, kad atitinkamos Bendrijos įstaigos ir institucijos skubiai turi įvertinti rimtą reiškinį – nacionalistinių sukarintų grupių kai kuriose valstybėse narėse, būtent Čekijoje ir Vengrijoje, atsiradimą. Kaip žinote, šiose šalyse buvo suformuotos vadinamosios Nacionalinės gvardijos, kurias toleravo valstybinės valdžios įstaigos. Šių ekstremalių dešiniųjų organizacijų tikslas – palaikyti nacionalizmą ir rasizmą bei įbauginti ne nacionalistus ir visus, besilaikančius kairiųjų pažiūrų. Tai buvo aiškiai pademonstruota Prahoje prieš keletą dienų. Tuo metu, kai Vengrijos gvardija telkėsi daugiausia ties vengrų ir kaimyninių tautų ryšių ardymu, Čekijos gvardija, būdama dar ir fanatiška, dabar tampa ne tik kairiųjų, bet ir visų demokratiškai nusiteikusių gyventojų bauginimo priemone. Šios

organizacijos, nesuderinamos su draugyste tarp tautų pagrįstos Europos idėja, yra juo pavojingesnės, nes priima į savo gretas tiek ankstesniųjų, tiek dabartinių šių šalių karinių pajėgų narius. Norėčiau supažindinti Jus su šiais faktais, nes tai labai skubu.

Thomas Mann (PPE-DE). - (DE) Gerb. pirmininke, pirmininkų konferencija neseniai nusprendė sutramdyti tarppartinių grupių įtaką. Mūsų susitikimai nuo šiol gali vykti Strasbūre tik ketvirtadieniais. Tą dieną, pavyzdžiui, žmogaus teisių ekspertai negali dalyvauti tarppartinių grupių susitikimuose, nes jie įtraukti į kalbėtojų diskusijose dėl svarbių ir skubių reikalų sąrašą. Be to, dauguma Parlamento narių išvyksta į savo rinkimų apygardas ketvirtadienių popietėmis, ir daugelis turi išvažiuoti keliomis valandomis anksčiau, kad laiku pasiektų namus.

Nors visiškai suprantu, jog reikia skirti pakankamai laiko įstatyminiam darbui, tarppartinės grupės yra būtinos. Mes savanoriškai suvienijome pastangas nagrinėti toms problemoms, kurioms nepakanka laiko spręsti komitetuose, kaip antai Tibetas, šeimos ir vaikų apsauga, Ketvirtasis pasaulis, Baltijos regionas ar gyvūnų apsauga. Mes matomi, mes girdimi, ir mes atsakingi už daugelį tų iniciatyvų, kurias pateikia Europos Parlamentas. Dabar tokie aktyviausi Europos Parlamento nariai išrenkami, nutildomi, jų veikla sustabdoma ir jiems pateikiamas *fait accompli* (įvykęs faktas) sprendimo, kad jie daugiau nebesirinks antradieniais ar trečiadieniais, forma. Gerb. pirmininke, prašome užtikrinti, kad šis neišmintingas sprendimas bus pakeistas.

Pirmininkas. – Nenorėčiau komentuoti sprendimo, tačiau turiu pasakyti, kad Parlamento pirmininkas neturi tiek galių, kiek, kaip jums regis, jam suteikta. Vis dėlto aš, žinoma, pasigilinsiu į šį klausimą.

Magda Kósáné Kovács (PSE). - (HU) Dėkoju, gerb. pirmininke. Vatikane praėjusią savaitę popiežius pasveikino Vengrijos katalikų vyskupų konferencijos narius. Prieš šią auditoriją Katalikų Bažnyčios vadovas pareiškė pritarimą Vengrijos Bažnyčios veiksams ir kritikavo pasaulietišką valstybę, kuri, kaip jis teigė, baudžia šeimas; jis pasmerkė įstatymą, leidžiantį nesusituokusias poras įregistruoti kaip teisėtą partnerystę remiantis tuo, kad taip įteisinamas bendras nesusituokusių sugyventinių gyvenimas ir suteikiamos pilietinės teisės homoseksualų partnerystei. Jis tvirtino, kad šis įstatymas ne tik prieštarauja Bažnyčios doktrinoms, bet taip pat pažeidžia Vengrijos Konstituciją.

Pasaulietiškoje Europoje valstybės narės nesikiša į religinius reikalus, ir Bažnyčia nedaro ideologinio spaudimo valstybei. Lisabonos sutartis užtikrina pagrindines žmogaus teises, taip pat ir religijos laisvę, ir nustato institucinius ryšius tarp Europos Sąjungos ir Bažnyčių.

Tačiau bendradarbiavimas gali būti grindžiamas tik abipusiškumu, ir dėl to mes itin primygtinai reikalaujame, kad Komisijos pirmininkas M. Barroso veiktų pagal tuos įgaliojimus, kurie jam suteikti, ir pradėtų dialogą su Katalikų Bažnyčia, kad būtų apsaugota pasaulietinė Europa ir Europos vertybės. Labai jums ačiū.

Tunne Kelam (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, norėčiau pratęsti temą, iškeltą mano kolegos Thomaso Manno, būtent apie tarppartinių grupių susitikimų perkėlimą į ketvirtadienio popietę. Jei tai turėtų padėti EP nariams labiau susitelkti ties plenariniams posėdžiams, tuomet man iš tikrųjų kyla abejonių. Tam tikru mastu mūsų darbas yra būti *Mädchen für alles*, paskirstyti savo laiką skirtingai veiklai, ir toks žingsnis taip pat negali trukdyti daugumai EP narių išvykti ketvirtadienių popietėmis, nes jie turi suspėti į lėktuvus, kad laiku pasiektų savo namus ir kitą dieną, penktadienį, susitiktų su savo rinkėjais. Taip pat baiminuosi, kad tokiu būdu tarppartinės grupės, deja, atsidurs tarp plenarinių posėdžių kūjo ir rinkimų apygardų priekalo. Manau, kad tai labai pakirstų jų energingą veiklą.

Galbūt geriausias kelias – patikėti pačioms tarppartinėms grupėms rasti praktiškiausią ir lanksčiausią *modus vivendi*, ir mane padrąsino Jūsų atsakymas Thomasui Mannui, gerb. pirmininke.

Catherine Guy-Quint (PSE). – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, šiek tiek neramu, kad Komisijai reikia priminti jos atsakomybę sąžiningai vykdyti Europos politiką kiekvienos šalies teritorijos viduje.

Egzistuoja faktas, kad Prancūzijos vyriausybė išrinko Overnės sritį ir atsisakė atsakomybės paskirstyti ten Europos socialinio fondo išteklius pagal vietinius užimtumo planus. Vyriausybės pozicija yra nesuprantama. Reikiamos įstaigos turi puikią profesinę administravimo patirtį, ir šis šališkas sprendimas kelia grėsmę struktūrai, jau daug metų veikusiai tam, kad būtų integruojami vargingiausi visuomenės žmonės.

Europos Komisija turi priminti Prancūzijos vyriausybei jos pareigas būti nuosekliai ir gerbti Europos finansavimo taisyklių įgyvendinimo tvarką. Negalime su Europos Sąjunga turėti sutarčių, taikomų skirstomuoju šališku būdu skirtingose tos pačios šalies dalyse.

Toomas Savi (ALDE). – Gerb. pirmininke, derybų dėl naujos ES partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo su Rusijos Federacija atidaryme būta tam tikrų nesklaidumų dėl kai kurių valstybių narių elgesio, kurių daugelis galėtų pavadinti obstrukciniu. Man malonu, kad ES Komisijos pirmininkavimas, Taryba ir Lietuva pasiekė sutarimo, leidžiančio mums atnaujinti seną sutartį, nustojusią galioti pernai.

Delsdami organizuoti derybas su Rusija mes pjauname šaką, ant kurios patys sėdime. Yra keli klausimai – pradedant aplinka ir energetika, baigiant vizų režimu, migracija, tarptautiniais projektais ir neišspręstomis Gruzijos ir Moldovos problemomis, ir jiems spręsti reikalinga visapusiška politinė sutartis dėl bendrų tikslų ir priemonių. Tikiu, kad Komisija pasinaudos savo įgaliojimais derybose dėl visų valstybių narių esminių interesų.

András Gyürk (PPE-DE). - (HU) Ačiū už galimybę kalbėti, gerb. pirmininke. Ponios ir ponai, būsimasis Rusijos ir Europos Sąjungos aukščiausio lygio susitikimas Sibire gali atverti naujas galimybes. Vienas potencialiai svarbus susitikimo rezultatas bus dvišalė sutartis, turinti apibrėžti ilgalaikius dviejų šalių ryšius. Šioje sutartyje pagrindinės turėtų būti energetikos problemos, tuo pat metu neišleidžiant iš akių abipusiškumo principo.

Pagrindinė būtina sąlyga kurti abipusiškumą yra Rusijos Energetikos chartijos sutarties ratifikavimas. Ši sutartis kuria skaidrius santykius energijos rinkoje, prisideda prie tiekimo saugumo ir skatina investicijas. Visi šie dalykai yra labai svarbūs taip pat ir Rusijai. Pagaliau jei ignoruojamas kapitalo investavimas į plėtrą, Rusija tuojuo pat taptų nepajėgi vykdyti savo įsipareigojimus. Todėl Kremliaus Energetikos chartijos sutarties ratifikavimu suinteresuotos abi šalys.

Būsimojo aukščiausio lygio susitikimo sėkmė priklausys nuo to, ar valstybės narės pajėgs išėiti iš trumpalaikių svarstymų šešėlio ir vieningai kalbėti gindamos bendrus interesus. Labai jums ačiū, gerb. pirmininke.

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Gerb. pirmininke, jūs ir anksčiau minėjote, kad nesate visagalis – vis dėlto esu įsitikinęs, kad turite pakankamai galios įgyvendinti pirmininkų konferencijos sprendimus.

Šių metų balandžio 24 d. pirmininkų konferencija gana teisingai nutarė paprašyti kvestorių persvarstyti jos 2007 m. rugsėjo 26 d. sprendimą, kuriuo lėšos skirstomos remiantis Europos Parlamento Europos verslo ir Parlamento schema.

Per mūsų paskutinį sesijos laikotarpį priėmėme A. Stubbo ir I. Friedricho pranešimą apie lobistus. Kalbant atvirai, man atrodo, kad darbdavių organizacijų atstovai, įkurdami parduotuvę parlamentinės institucijos viduje, atitinka atvejį, kai sujungiami du dalykai, kurie turi būti atskirti vienas nuo kito, ir iškreipia mūsų ryšius su socialiniais partneriais – tai žingsnis, visiškai svetimas mūsų parlamentinei Europos Sąjungos tradicijai.

Be to, nesuprantu, kodėl – pagal pirmininkų konferencijos sprendimą – mes jūsų vardu iš Parlamento pirmininko pavaduotojo A. Vidal-Quadraso gavome kvietimus į Europos verslo ir Parlamento schemos pradžios ceremoniją birželio 3 d.

Tikiuosi, gerb. pirmininke, kad panaudosite visas savo galias atkurdamas čia tvarką bei užtikrindamas, kad būtų gerbiamas pirmininkų konferencijos sprendimas.

Filiz Hakaeva Hyusmenova (ALDE). - (BG) Gerb. pirmininke, kolegos, svarstoma kita stebėjimo ataskaita apie Bulgariją. Būdama Regioninės plėtros komiteto atstovė ir Judėjimo už teises ir laisves – partijos, kuri yra valdžios daugumos dalis, narė, idėmiai sekiau, kaip vykdoma sutartis dėl Bulgarijos stojimo į ES. Esu tikra, kad praėjusį mėnesį mūsų šalies vyriausybė dar kartą pateikė nešališką probleminių sričių analizę ir paskelbė savo nuostatą jas spręsti.

Iškalbingas faktas yra tai, jog siekiant pagerinti Europos fondų absorbciją, buvo įkurtas naujas ministro pirmininko pavaduotojo postas, siekiant persvarstyti ir koordinuoti veiklos programas. Tai pagerins bendravimą su Europos Komisija, ir ji stebės, ar tiksliai ir deramai vykdomi įsipareigojimai.

Struktūriniai pokyčiai turi supaprastinti administravimo funkcionavimą ministerijų ir valstybės agentūrų viduje. Vyriausybėje įvyko ministrų pakeitimai, tobulinama teisinė vidaus reikalų ir saugumo struktūra, keičiami aukštieji pareigūnai. Naujasis vidaus reikalų ministras imasi priemonių kovojant su korupcija ir nusikalstamumu.

Bulgarija tęsia savo kelią sanglaudos su valstybėmis narėmis link, ir esu įsitikinusi, kad Europos institucijos objektyviai įvertins mūsų šalies pastangas.

Laima Liucija Andrikienė (PPE-DE). – (LT) Kalbėsiu dėl Europos Sąjungos diplomatinio atstovavimo Baltarusijoje.

Visai neseniai pradėjo veikti Europos Komisijos biuras Minske. 14 valstybių narių turi diplomatinės atstovybes Baltarusijos sostinėje. Dar dvi ES valstybės – Nyderlandai ir Suomija – Baltarusiją dengia iš kitų ES valstybių. Tačiau net 11 valstybių narių Baltarusiją dengia iš Maskvos. Tai Austrija, Belgija, Graikija, Danija, Ispanija, kai kurios kitos, ir, deja, šiuo metu ES pirmininkaujančioji Slovėnija. Manau, kad siunčiame klaidinantį signalą Baltarusijos žmonėms, ypač dabar, kai jiems taip sunku atsilaikyti režimo kėsłams paaukoti Baltarusiją Rusijai. Manau, kad atėjo laikas kreiptis į Tarybą ir į valstybes nares, kad ES Baltarusiją dengtų iš savo teritorijos, o ne iš Maskvos.

Pirmininkas. – Šio klausimo svarstymas baigtas.

20. Aplinkos apsauga pagal baudžiamąją teisę (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas darbotvarkės punktas yra H. Nassauerio Teisės reikalų komiteto vardu paskelbtas pranešimas (A6-0154/2008) dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę (KOM (2007) 0051 – C6 0063/2007 – 2007/0022 (COD)).

Hartmut Nassauer, pranešėjas. – (DE) Gerb. pirmininke, Europos Sąjunga imasi baudžiamosios teisės priemonių. Kitaip tariant, ateityje Europos Sąjungos vardu turi būti taikomos bausmės, ir iš pat pradžių reikia praktikuoti šiuos įgaliojimus aplinkos apsaugos įstatymų pažeidimų atžvilgiu. Tai svarbus ir tolimos perspektyvos žingsnis, nes baudžiamoji teisė iš tiesų peržengia Europos Sąjungos kompetencijos sferą. Be to, tai viena iš pagrindinių valstybių narių nacionalinio suverenumo sričių.

Būtent todėl reikėjo dviejų Europos Teisingumo Teismo nutarčių pakirsti šios direktyvos pagrindui. Tai jau savaime kurioziška, nes tiek Taryba, tiek Komisija ir Parlamentas jau ilgai sutiko, kad baudžiamosios priemonės yra tinkamas instrumentas įgyvendinti aplinkos apsaugos įstatymams. Tačiau reikėjo kelerių metų, kad būtų nustatyta, kaip imtis atsakomybės už tokias priemones – kartu su valstybėmis narėmis remiantis pagrindų sprendimais ar su Bendrija remiantis direktyva.

Europos Teisingumo Teismas pritarė Komisijos pozicijai, ir tai nestebina. Be to, dabar jau užglaištytas konfliktas vargu ar kils iš naujo, kadangi nauja Lisabonos sutartis atkreipia dėmesį į problemą ir kryptingai veikia Bendrijos nei ETT nutarimų naudai.

Tokia iš tiesų yra priežastis to, kodėl mes sudarėme pirmąjį sutarties variantą. Mes norėjome išvengti reikiamybės iš naujo pradėti visą procedūrą nuo pat pradžių, jei šiais metais sprendimas nesimaterializuotų. Atsižvelgiant į esminį teisinės bazės pakeitimą ir į būsimuosius Europos rinkimus, neabejotinai galėjo praeiti nemažai laiko, kol bus priimti tinkami įstatymai. Todėl mes vieningai atsižvelgėme į tai, kad turime dėti daug pastangų pasiekti sprendimą pirmuoju sutarties variantu. Sakydamas „mes“ turiu galvoje pirmininkaujančiąją Slovėniją – ir man labai gaila, kad jai čia neatstovaujama – juo labiau, kad jos garbei užsirišau skoningą kaklaraištį, – Komisiją ir šešėlinius pranešėjus, kuriems norėčiau ypač padėkoti už jų draugišką, konstruktyvų ir informuotą bendradarbiavimą. Buvo smagu dirbti su jais.

Naujoji direktyva remiasi į tris atramas, kurias norėčiau trumpai apibūdinti. Visų pirma mes ne tik apibrėžėme nusikalstamus veiksmus, kurie nuo šiol būtų baudžiami, bet ir priede išdėstėme specialias sąlygas, kurioms esant būtų galima apkaltinti pažeidėjus. Tai atitinka *nulla poena sine lege* principą. Tai ne kriminalinis nusikaltimas, už kurį būtų baudžiama, bet vienos iš teisinių sąlygų, tiksliai apibrėžtų priede, pažeidimas. Buvo svarbu išsaugoti šį principą teisės aktuose.

Antrasis punktas yra proporcingumo principo įtraukimas tam tikru mastu. Direktyvos tikslas negali būti knygos metimas į kiekvieną, padariusį kokį visai nereikšmingą nusizengimą aplinkai, bet veikiau kovoti su reikšmingais nusikaltimais. Dėl šios priežasties nereikšmingi nusikaltimai pagal direktyvą nebūtų baudžiami.

Trečia, mes taip pat pareiškėme, kad baudžiamumas užkirs kelią neteisėtam elgesiui. Mes vieningai išsaugojome šiuos tris principus preliminariniame projekte. Taip pat aiškiai patobulinome apibrėžimus. Dabar nekantriai laikiu diskusijų. Leiskite man dar kartą padėkoti visiems šių Rūmų nariams, leidusiems pasiekti šį įmanomą kompromisą.

Pirmininkas. – Dėkoju, H. Nassaueri. Jūs paminėjote ypatingą savo kaklaraiščio kokybę. Aš jį taip pat pastebėjau, bet nerizikavau sakyti pastabos. Kadangi jūs tai pasakėte pats, aš taip pat maloniai patvirtinu, kad iš tiesų atkreipiau į jį dėmesį.

Jacques Barrot, *Komisijos pirmininko pavaduotojas*. – (FR) Gerb. pirmininke, H. Nassaueris ir aš galbūt nesame užsirišę visai vienodų kaklaraiščių, bet vis dėlto visiškai jį palaikau dėl to darbo, kurį jis nuveikė, ir nuoširdžiai už jį dėkoju.

Komisija sveikina derybų su Parlamentu ir Taryba rezultatus bei tai, kad sutarties pirmasis variantas atrodo tinkamas. Tai dar viena sėkmė trims institucijoms, ir ji rodo, gerb. pirmininke, kad bendro sprendimo priėmimo procedūra yra labai efektyvi net tada, kai problemos sudėtingos ir sunkios. Turiu pasakyti, kad H. Nassaueris, kaip Teisės reikalų komiteto pranešėjas, bei Aplinkos apsaugos komiteto nuomonės referentas ir šešėliniai pranešėjai visi atkakliai ir konstruktyviai dirbo kartu su Tarybai pirmininkaujančiąja šalimi ir Komisija siekdami šio kompromiso neoficialiu dialogu, kurį šiandien matote.

H. Nassaueris gerai paaiškino problemas, taigi aš kalbėsiu trumpai. Tiesa, kad efektyvi aplinkos apsauga priklauso nuo efektyvaus ir užbaigto Bendrijos politikos perkėlimo. Baudžiamoji teisė šiuo atžvilgiu yra būtinas įrankis. Kalbant apie rimčiausius nusikaltimus, vienintelė tikra atgrasymo priemonė yra griežtos kriminalinių bausmių sankcijos, visada turint galvoje, kaip jūs pabrėžėte, jog reikia laikytis proporcingumo principo.

Nors Komisija ketino artėti prie bausmių lygmens, 2007 m. spalio mėn. Teisingumo Teismo sprendimas daro tai neįmanomu dalyku, remiantis teisine Sutarties baze, ir Teismo nutarimas turi būti gerbiamas. Net neartėdama prie bausmių lygmens direktyva vis dėlto stipriai prisidės prie efektyvesnės aplinkos apsaugos, ir ne mažiausias vaidmuo čia teks atgrasymo efektui. Valstybės narės sutars dėl aplinkos apsaugos pažeidimų apibrėžimų, dėl kolektyvinės atsakomybės už tokius nusikaltimus masto ir dėl reikiamybės įvesti efektyvias, proporcingas ir atgrasančias sankcijas.

Todėl tikimės ir manome, kad, atsižvelgiant į tai, ką jau nuveikėme, viso to galima pasiekti. Europos Tarybos konvencija dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę buvo pasirašyta čia, Strasbūre, prieš 10 metų, ir ji dar neįsigaliojo! Taigi mes pačiu laiku sukūrėme efektyvią Europos teisinę priemonę dėl aplinkos apsaugos remiantis baudžiamąja teise. Aš tikiuosi Parlamento paramos, kad galėtume pasiekti savo tikslą be gaišaties, ir norėčiau dar kartą padėkoti pranešėjui.

Galiausiai Komisija yra įpareigota pateikti tam tikrus pareiškimus, sudarančius kompromiso, sutarto su įstatymų leidybos institucijomis, dalį. Dabar perskaitysiu šiuos pareiškimus, gerb. pirmininke.

„Pareiškimas Nr. 1: Europos Komisija atkreipia dėmesį į šį pakeitimą, priimtą Parlamento teisės reikalų komiteto. „Tais atvejais, kai praėjus tam tikram laikui tarpui išaiškėja, kad dėl nuolatinės veiklos daroma žala aplinkai ir gali atsirasti baudžiamoji atsakomybė pagal šią direktyvą, klausimas, ar už padarytą žalą atsakingas asmuo veikė tyčia ar dėl aplaidumo, turėtų būti sprendžiamas atsižvelgiant į tą momentą, kai kaltininkas sužinojo ar turėjo sužinoti apie faktus, sudarančius nusikaltimo pagrindą, o ne į momentą, kai kaltininkas pradėjo vykdyti savo veiklą. Šiais atvejais turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad anksčiau suteiktas leidimas, licencija ar sudaryta koncesija esant minėtosioms aplinkybėms neturėtų būti pripažįstami gynybos priemonėmis.“ Komisija visiškai supranta problemas, išreikštas šiame pakeitime. Šie dalykai priklauso valstybių narių kompetencijai, ir esame įsitikinę, kad valstybės narės apsvarstys šiuos svarbius klausimus.“

„Europos Komisijos pareiškimas Nr. 2: antrinės teisės aktai, susiję su šios direktyvos B priedu, kuriuose aptariami sveikata ir saugumas ir kurie skirti apsaugoti visuomenę ir aplinką nuo pavojų, keliamų veiklos, kurios dalis yra jonizuojanti spinduliuotė, buvo priimti Euratomo sutarties pagrindu. Todėl valstybių narių įsipareigojimai įvesti kriminalines bausmes taikant direktyvą tampa neteisėtu elgesiu, nes pažeidžiamos teisės aktų nuostatos, priimtose Euratomo sutarties pagrindu, ir jie turi būti nustatomi remiantis tais teisės aktais.“

Apgailestauju, kad turėjau perskaityti šiuos du tekstus, tačiau turėjau taip padaryti. Tai atlikęs, gerb. pirmininke, dabar ketinu skirti visą savo dėmesį diskusijoms.

Dan Jørgensen, *Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugumo komiteto nuomonės referentas* – (DA) Gerb. pirmininke, norėčiau pradėti sakydamas, jog yra ne viena priežastis girti H. Nassauerio kaklaraištį. Yra pagrindo pasakyti daug gražių žodžių apie jo didelį įnašą ieškant kompromiso šiuo sudėtingu klausimu. Sprendimas, kurį dabar priimame, yra nepaprastai svarbus. Viena iš didžiausių Europos Sąjungos aplinkos apsaugos politikos problemų yra ta, kad ši politika, deja, nevienodai įgyvendinama atskirose šalyse, o ypač – nevienodai tvarkoma atskirose šalyse. Būtent tai yra sunkumas, ir dabar siekiame jį įveikti šiuo dideliu žingsniu į priekį. Ateityje užtikrinsime, kad už tą patį pažeidimą bus taip pat baudžiama visose Europos Sąjungos valstybėse narėse, kad ir kur jis būtų padarytas. Taip pat labai džiaugiuosi pastebėdamas, kad dabar jau turime kai kuriuos tokių pažeidimų sudėties apibrėžimus. Dabar turime aiškų sąrašą, kuris, kaip

pabrėžiamie, turi būti ne statiškas, o dinamiškas, ir kuris rodo, kada nusižengiama aplinkos apsaugos politikos pagrindiniams principams. Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugumo komitete mes labai rūpinomės, kaip užtikrinti, kad ypač būtų apsaugotos natūralios aplinkos sritys, ir mums malonu, kad tai buvo įtraukta. Taip pat norėtume smulkiau žinoti apie tai, kokio sunkumo turėtų būti baudsmės. Tai, deja, buvo neįmanoma esamų susitarimų pagrindu, tačiau apskritai esame labai patenkinti rezultatu. Tai didelis aplinkos apsaugos žingsnis į priekį.

PIRMININKAVO: M. A. DOS SANTOS

Pirmininko pavaduotojas

Georgios Papastamkos, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (EL) Gerb. pirmininke, praėjusią vasarą Graikija patyrė vieną iš sunkiausių stichinių nelaimių per pastaruosius metus. Daugiau kaip 60 žmonių žuvo, buvo daug nukentėjusiųjų, o tūkstančiai hektarų buvo paversti pelenais. Tokia buvo tragiška gaisrų Vakarų Peloponese, Atikoje ir Evijoje žala. Panašių stichinių nelaimių per praėjusius metus patyrė kitos Viduržemio jūros regiono ES šalys, kaip antai Ispanija, Italija ir Portugalija.

Miško padegimai kelia grėsmę žmonių gyvybėms ir regiono gamtos turtams. Tai neabejotinai vienas iš rimčiausių ir bjauriausių nusikalstamų veikslių mūsų laikais.

Buvo pasiūlyta Komisijos direktyva dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę. Direktyva neatsižvelgia į paskutinį atitinkamo įstatymų leidybos proceso rezultatą, gautą veikiau dėl teisės techninių aspektų skirtumų nei dėl realių problemų. Tačiau judama teisinga kryptimi; tai parūpins gyvybiškai svarbių priemonių efektyviai aplinkos apsaugai per ateinančius metus.

Norėčiau asmeniškai padėkoti Europos Parlamento pranešėjui H. Nassaueriui už jautrumą, kurį jis parodė sutaikino pataisymu, priimdamas sąlygą, prilyginančią padegimą kriminaliniam nusikaltimui. Taip pat dėkoju Europos liaudies partijos frakcijos (krikščionys demokratai) Ispanijos delegacijos nariams ir Europos demokratams, palaikiusiems mano pataisymą.

Manuel Medina Ortega, *PSE frakcijos vardu*. – (ES) Gerb. pirmininke, manau, kad po kelerių metų šis Europos Parlamento sesijos laikotarpis bus laikomas nustačiusiu svarbų precedentą kuriant Europos Sąjungos teisės aktus.

Iš principo Europos Sąjunga neturi kompetencijos baudžiamosios teisės srityje, nes ją turi valstybės narės. Kaip teigė pranešėjas, dvi Teisingumo Teismo nutartys atvėrė kelią tam tikro lygmens Bendrijos kompetencijai baudžiamosios teisės srityje, nors ir ribotai.

D. Jørgensen minėjo, kad čia kalbama ne apie harmonizavimą, bet apie teisės aktų suderinimą, ir šiuo atžvilgiu manau, kad Parlamentas, pasitelkęs savo pranešėją H. Nassauerį, Tarybą ir Komisiją, pirmininkaujančiąją Slovėniją ir Komisijos narį J. Barrotą, padėjo pasiekti visiems priimtinos sutarties.

Kaip aš sakiau, mes kalbame apie harmonizavimą, o ne apie teisės aktų suderinimą. Mes ketiname harmonizuoti nusikaltimų kategorijas, o tai priklauso baudžiamajai teisei, ir, kaip teigė H. Nassauer, laikantis teisinio tikslumo, kriminalinės kategorijos negali būti bendro ar sutartinio pobūdžio.

Mes laikomės proporcingumo principo, šalindami minimalias sankcijas, ir nustatome tokį principą, kad negalėtumėte traukti baudžiamojon atsakomybėn už veiksmus, jei dėl tokių veiksmų neegzistuoja jokios sankcijos.

Manau, kad Komisijos pareiškimas, ypač teiginiai dėl aplaidumo ir atsakomybės nustatymo, padės mums ir toliau, siekiant pažangos šiuo klausimu. Šiuo metu negalime nieko daugiau nuveikti, ir manau, kad tai galėsime padaryti tik tada, kai bus esminių Europos Sąjungos teisės aktų pokyčių ir bus sukurtos naujos konstitucinės taisyklės. Tačiau Parlamentas, kaip ir Taryba bei Komisija, daro viską, ką gali, stiprindamas teisės aktus dėl aplinkos apsaugos ir atitinkamų baudžiamųjų nuostatų pagal senąją Europos Tarybos konvenciją, numatančią baudžiamosios atsakomybės taikymą aplinkos apsaugos reglamentų pažeidimams. Dėkoju.

Diana Wallis, *ALDE frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, kaip jau sakytą, turime padėkoti H. Nassaueriui už jo darbą rengiant pirmąjį sutarties variantą; taip pat reikia ypač padėkoti Komisijai, padėjusiai mums iki pat pabaigos.

Kaip jau teigė M. Medina, tai buvo ir bus pažymėtinas pirmasis sutarties variantas. Tai istorinis įvykis bendro sprendimo priėmimo proceso eigoje, o ypač – šiems Rūmams, kurie dalyvaus nustatant bausmes remiantis baudžiamąja teise. Tai iš tiesų pažymėtina evoliucija. Ši direktyva pagaliau suteiks teisinio tikrumo srityje, kurioje anksčiau matėme gana negarbingą stalo teniso žaidimą tarp Europos Teisingumo Teismo ir įvairių Europos įstatymų leidybos įstaigų. Dabar atsirado daugiau tikrumo ir aiškumo.

Svarbiausia, jog tai didelis plusas aplinkos apsaugai. Būdamas Peticijų komiteto nariu, bėgant laikui aš pastebėjau, kad aplinkai kenkia tai, jog mūsų piliečiai dažniausiai turi prašyti mūsų pagalbos įgyvendindami tai, kas, kaip jie mato, turėtų būti numatyta Europos teisės aktuose. Dabar pagaliau galėsime pasakyti, kad turime – ar turėtume turėti – efektyvių priemonių užtikrinti, kad Europos aplinkos apsaugos teisės aktai iš tiesų būtų įgyvendinami ir vykdomi, kaip tikisi mūsų piliečiai visoje Europos Sąjungoje.

Tačiau šiam Parlamentui yra dar viena gera žinia – net tik ši. Vienas iš elementų, kurių reikalavome šioje sutartyje, buvo vadinamieji „koreliacijos sąrašai“. Jie leistų mums tiksliai pamatyti šioje labai sudėtingoje įstatymų leidybos srityje, kur būtent valstybės narės įterpia Europos teisės aktus į savo nacionalinius teisės aktus. Tai rimtas mūsų, kaip Parlamento, nuveiktas darbas, ir pagaliau mus išgirdo. Manau, kad reikės nueiti ilgą kelią rodant savo kompetenciją ir didinant efektyvumą kaip teisės aktų leidybos institucijai, o tai pranašauja gera artėjančiam Lisabonos sutarties įsigaliojimui.

Monica Frassoni, Verts/ALE frakcijos vardu. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, mano frakcija paprastai nemėgsta sutarčių pirmųjų variantų, nes dėl skubos ir spaudimo greičiau priimti sutartį dažnai nukentčia teisės aktų kokybė. Turiu pasakyti, H. Nassaueri, jog jei jūs prieš metus būtumėte manęs paklausęs, ar aš manau, kad mes pasieksime *dvipartinę* sutartį dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę, o H. Nassaueris bus pranešėjas ir dalyvaus priimant pirmąjį variantą, turbūt nebūčiau tuo patikėjusi. Vis dėlto tai įvyko puikiai bendradarbiaujant ir tapo įmanoma griežtai paisant neoficialaus dialogo su Komisija ir Taryba, įtraukusių, kai tik buvo įmanoma, pranešėją ir šešėlinius pranešėjus, procedūrų, taip pat prisidėjus vertingam Aplinkos apsaugos komiteto įnašui. Todėl norėčiau nuoširdžiai padėkoti pranešėjui ir jo kolegoms, nes tai svarbus pasiekimas, kaip patvirtino ir visi kiti kalbėtojai.

Gerb. pirmininke, Teisingumo Teismo nutartis aiškiai neleido mums nustatyti bausmių, ir tai siek tiek apkarpė mūsų sparnus, tačiau tikiuosi, kad po balsavimo mes, Europos Sąjunga, bendrai atsižvelgsime į šį dalyką. Manau, kad turime rimtai atkreipti dėmesį į šį klausimą po Lisabonos sutarties ratifikavimo.

Žinoma, ši direktyva nėra tobula, kaip ir viskas gyvenime. Pavyzdžiui, nesame labai patenkinti sudėtingu priedu, kuriame pateikiamas ilgas, nors ir išsamus, direktyvų, kurioms turi būti taikomas šis naujas teisės aktas, sąrašas. Mes tiesiog norėjome turėti sistemą, pasiūlytą Komisijos ir priimtą Aplinkos apsaugos komiteto, padariusio ją visiškai aiškia, nes daugybė pažeidimų buvo automatiškai klasifikuoti kaip baudžiami baudžiamąja tvarka, jau neminint svarstomųjų direktyvų.

Taip pat mes visi nesidžiaugiame tuo, kad pereinamasis laikotarpis užtruks dvejus metus. Nujaučiame, kad tai galima pataisyti ir, kaip ir D. Wallis, esame labai patenkinti įsipareigojimu, tenkančiu valstybėms narėms – pateikti koreliacijos sąrašus, kitaip tariant, valstybės turi tuojau mus informuoti, kaip jos taiko teisės aktus, kurių jos dažnai netaiko tinkamai.

Tačiau visiškai palaikome žingsnį užtikrinant, kad daugelis pažeidimų daugiau negali likti nebaudžiami. Esu iš Italijos – šalies, kurioje buvo mėginta tai daryti, kur iš tiesų taip buvo padaryta, ir man malonu, kad ši direktyva atmeta pažeidimų galimybę, taip pat kad už gamtos vietovių niokojimą, vandalizmą ir kitus panašius dalykus kaltininkai daugiau neliks nenubausti.

Jens Holm, GUE/NGL frakcijos vardu. – (SV) Nėra abejonių, kad kiekvienas, pažeidžiantis aplinkos apsaugos įstatymus, turi būti nubaustas. Bausmės turi būti sunkios ir turėti atgrasomąjį poveikį, kad nusikaltimai aplinkai nesikartotų. Bet ar turėtume suderinti baudžiamąsias sąlygas? Ar ES turi nutarti, kokios turi būti sankcijos – įkalinimo nuosprendžiai, baudos ar kitos bausmės? Ne, tai valstybės narės turi spręsti šiuos klausimus.

Derinant teisės aktus visada kyla pavojus, kad pažangios šalys gali būti priverstos mažinti savo sąlygų standartus. Tai nepriimtina. Jei mes perduodame teisę ES spręsti šiuos dalykus, koks bus kitas žingsnis? Žinoma, ES turi veikti užtikrinant, kad valstybės narės gerintų savo aplinkos apsaugos įstatymus. Mes galime ir privalome skleisti gerą patirtį, ir galime padėti ir palaikyti tas valstybes nares, kurios dėl įvairių priežasčių atsilieka. Sąrašų su konkrečiais rodikliais sudarymas, leidžiantis palyginti valstybes nares tarpusavyje, yra puikus pavyzdys. Tokiu būdu mes kuriame sistemą, pasižyminčią aukštu teisėtumo laipsniu ir didele demokratija. Kaip tik taip galime geriausiai dirbti, kad apsaugotume aplinką.

Aloyzas Sakalas (PSE). - Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti pranešėjui už tokį apgalvotą bendradarbiavimą ir pasakyti, jog labai džiaugiuosi, kad savo diskusijose mes sugebėjome rasti kiekvienam priimtina sprendimą. Taip sakydamas norėčiau aptarti tris punktus.

Pirma, visiškai palaikau mintį, kad šis pranešimas turi būti priimtas anksčiau, nei įsigalios Lisabonos sutartis. Tai reikš, kad visos valstybės narės greičiau, o ne vėliau turės pritaikyti baudžiamąsias sankcijas pagal naują direktyvą. Miškų padegimai Graikijoje mums visiems turi būti didelė pamoka.

Antra, norėčiau pabrėžti, jog pageidautina 3 straipsnio „h“ punkto dėl bet kokio elgesio, sukeliančio „reikšmingą natūralios aplinkos nuskurdimą saugomoje vietovėje“, nauja formuluotė. Tai gerokai pagerina pranešėjo pirmiau pasiūlytą per siaurą formuluotę.

Trečia, pačios prieštarinčiausias mūsų diskusijos vyko dėl priedų. Dėl to norėčiau pastebėti, kad valstybių narių kompetencija neapsiribos vien jais, remiantis EB sutarties 176 straipsniu. Be to, atitinkamų Bendrijos teisės aktų sąrašas suteiks būtino teisinio tikrumo, reikalingo baudžiamosios teisės kontekste. Vadovaujantis šiuo požiūriu, taip pat bus išvengta būtinybės apibrėžti direktyvoje tam tikrus terminus, kaip antai vanduo ar atliekos. Todėl aš palaikau dviejų direktyvos priedų įžangą.

Aš visiškai palaikau dokumentą, pasiūlytą H. Nassauerio.

Mojca Drčar Murko (ALDE). - (SL) Mes, Aplinkos apsaugos komitetas, tikėjomės, jog bus sukurti bendri patraukimo baudžiamojon atsakomybėn standartai aplinkos apsaugos pažeidimų atveju ir pasiekta daugiau nei šis kompromisas, taip pat jog šalia Bendrijos teisės aktų bus įtraukta ir valstybių narių teisės aktų leidyba. Tačiau pasirodė, kad šiuo metu pasiektas kompromisas yra viso to, kas priimtina, riba. Vis dėlto tai didelis aplinkos apsaugos žingsnis į priekį, nes rimtų kriminalinių aplinkos pažeidimų, įtrauktų į Priedą, atveju numatytas koordinuotas efektyvių, vienodų ir atgrasančių sankcijų taikymas.

Atsižvelgdami į atskirų valstybių baudžiamosios teisės politiką, kuri bus plėtojama šiuo pagrindu, turime mėginti patraukti dėmesį į šiuolaikinės baudžiamosios teisės, pagal kurią grasinimo nubausi lygmuo ne toks svarbus kaip patraukimo baudžiamojon atsakomybėn tikrumas, taisykles. Nusikaltėliai gali būti tikri, kad niekur Europoje jie neras saugaus prieglobsčio.

Hiltrud Breyer (Verts/ALE). - (DE) Gerb. pirmininke, iš tiesų labai drąsina tai, kad Komisija nesileido suerzinama valstybių narių ir pateikė pasiūlymą traukti baudžiamojon atsakomybėn aplinkos apsaugos pažeidėjus, nes negalime aplinkos apsaugos teisės aktų pažeidimų ir toliau traktuoti vien kaip menkų „nukrypimų“. Taip pat įkvepia tai, kad prasidėjus JT Biologinės įvairovės konferencijai tą pačią dieną teisės akto pasiūlyme buvo geriau ir aiškiau apibrėžti gamtos draustinis, išaiškinta, kas būtent yra pažeidimai.

Tačiau apmaudu, kad nėra jokių sankcijų ir jokios išsamios pažeidimų, kaip nusikalstamų veiksmų, traktuotės. Deja, tai sukuria spragų, ypač dėl augmenijos ir gyvūnijos apsaugos, nes šios srities pažeidėjai nėra teisiami, nors tai turėtų būti savaime suprantamas dalykas, ir daugelis sugeba išsisukti dėl to, jog nesivadovaujama įstatymais. Todėl būtų buvę logiška ir naudinga, jei į šią direktyvą būtų įtraukta ir genų inžinerija. Kriminalinis elgesys aplinkos atžvilgiu turi būti baudžiamas, ir tikiuosi, kad ši direktyva bus gera gairė ir aiškiai parodys, jog aplinka yra vertybė, kurią verta saugoti, ir kad turime dėti daug pastangų užtikrindami, jog aplinkos apsaugos teisės aktų pažeidėjai neliks nenubausti.

Jacques Barrot, Komisijos pirmininko pavaduotojas. - (FR) Gerb. pirmininke, šiose diskusijose iš tiesų pabrėžta, kad mes žengiamo svarbų žingsnį į naują etapą. Galbūt turėčiau pasakyti, kad mes žengsime šį žingsnį, jei, kaip tikimės, šis tekstas – ir vėl norėčiau padėkoti H. Nassaueriu už jo įnašą jį rengiant, – leis aiškiai suprasti, jog, pasak M. Frassoni, „pažeidėjai daugiau neliks nenubausti“. Tai, kaip man regis, yra pati esmė. Tai tikras žingsnis į priekį. Norėčiau pridurti, kad Komisija iš pradžių nepritarė priedams; tačiau, nors Komisija vis dar laikosi nuomonės, kad tokio tipo priedas nebūtinas, jo įtraukimas, atitinkantis daugumos valstybių narių norą, yra priimtinas. Toks priedas, koks yra sudarytas dabar, yra visapusis ir apima visas pagrindines aplinkos apsaugos teisės aktų, potencialiai tinkamų pažeidimams, apibūdintiems Direktyvoje, dalis.

Žinoma, tuo pat metu negalime tvirtinti sudarę išsamų sąrašą, ir iš tiesų būtų rizikinga tvirtinti, kad bet koks panašus sąrašas yra išsamus. Kita vertus, dabar esu įsitikinęs – ir tiesiog norėčiau pasidalyti tuo su šių Rūmų nariais, gerb. pirmininke, – kad, priėmus Direktyvą, valstybės narės turės per 18 mėnesių perkelti jos turinį į savo nacionalinius teisės aktus, ir, savaime suprantama, kad Komisija itin detalai tirs perkėlimo procesą. Žvelgiant iš teisinės struktūros pozicijos, reikės iš naujo įvertinti reikmę pateikti papildomų teisės aktų siūlymus.

Esu įsitikinęs, kad reikės ypač budrios patikros siekiant užtikrinti, kad perkélimas tinkamai atspindétų dvasià, kuri, žvelgiant iš Europos Parlamento pusés, paveiké šiuos teisés aktus. Man buvo pranešta, kad kompromiso terminas yra 24 mėnesiai. Taip, tai teisinga, 24 mėnesiai iš tiesų yra kompromisas. Aš buvau nusiteikęs netgi ambicingiau. Taigi Komisija šiandien gali jus patikinti, kad ji ypač atidžiai stebés, kaip perkélimas šis tekstas, neabejotinai signalizuojantis apie spartesnę Europos aplinkos apsaugos pažangà.

Hartmut Nassauer, pranešéjas. – (DE) Gerb. pirmininke, tikriausiai pradésiu nuo paskutiniojo punkto, būtent perkélimo periodo, ir pasakysiu, kad ši direktyva pati yra precedentas. M. Medina teisingai pabrėžé, kad visi Bendrijos aplinkos apsaugos teisés aktai turi būti tikrinami dėl bausmių suderinamumo, taip sakant, kriminalinių nusikaltimų naujųjų apibrėžimų šviesoje. Tai bus daroma pirmà kartà ir tai yra labai svarbus įsipareigojimas. Atitinkamai prasminga valstybėms narėms suteikti 24 mėnesius, o ne 18.

Kitas dalykas, kurį norėjau paminėti, skirtas Komisijai. Šis klausimas galbūt šiuo metu nebūtinai priklauso jūsų kompetencijos sferai, Komisijos nary J. Barrotai, bet taip bus ateityje. Komisija dabar turi naujų išteklių; savo dispozicijoje ji turi naujà priemonių rinkinį, kuris, kaip jau sakiau, iš esmės ir iš pagrindų yra valstybių narių rankose. Manau, kad Komisija bus tinkamai perspéta būti atidžia panaudojant šias priemones. Baudžiamasis Bendrijos teisés aktų tyrimas, žinoma, nėra taikomas vien aplinkos apsaugos teisés aktams, bet iš principo gali būti pritaikytas visoms kitoms Bendrijos veiklos sritims. Štai kodėl manau, kad Komisija turi būti tinkamai perspéta būti atidi, kadangi baudžiamoji teisė yra paskutinioji priemonė įgyvendinant įstatymus ir jokiū būdu ne kasdienio naudojimo priemonė. Valstybės narės tikrai dėl to nešokinės iki dangaus. Be to, tam, kad ji būtų subtiliai įgyvendinta, teisininkai mokslininkai turi būti nepaprastai atsargūs, įtraukdami Europos Teisingumo Teismo sprendimus į teisinę doktrinà ir jurisprudencijà.

Todėl mano patarimas Komisijai yra toks: atsargiai naudoti šias priemones, ir direktyva bus veiksmingesnė, jei ji bus vėliau pritaikyta praktiškai.

Pirmininkas. – Diskusija baigta.

Balsavimas vyks trečiadienį, 2008 m. gegužés 21 d.

21. Europos Parlamento 2009 finansinių metų pajamų ir išlaidų sąmata (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas darbotvarkės punktas yra Biudžeto komiteto vardu pateiktas J. Lewandowskio pranešimas (A6-0181/2008) dėl 2009 finansinių metų Parlamento pajamų ir išlaidų sąmatos (2008/2022 (BUD)).

Janusz Lewandowski, pranešéjas. – (PL) Gerb. pirmininke, vertindami Europos Parlamento 2009 finansinių metų pajamų ir išlaidų sąmatà, atsižvelgėme į ypatingas aplinkybes ir iššūkius, išskylančius mums ateinančiais metais. Mes visi čia žinome, kokie tie iššūkiai: Parlamentas turi prisitaikyti prie padidėjusių įgaliojimų po laukiamo Lisabonos sutarties įsigaliojimo; artėja rinkimai, ir rinkimų kampanija turi būti finansuojama; reikia priimti naujas taisykles dėl EP narių atlyginimo, taip pat, tikėkimės, skaidrias taisykles, reguliuojančias Parlamento narių padėjėjų įdarbinimą ir atlyginimą.

Ne kiekvienas būsimųjų metų iššūkis buvo įvertintas ir ne į kiekvienà atsižvelgta apytikriuose išlaidų skaičiavimuose. Neaiškiais atvejais akivaizdus atsakymas yra biudžeto rezervas, ir būtent tai mes aptarėme mūsų susitikime su Parlamento Biuru, mūsų biudžetiniu žargonu vadinamame susitikimu „iki sutaikinimo“. Man džiugu, kad galiu jums pranešti, jog susitikimo atmosfera buvo gera ir daugelis mūsų pasiūlymų buvo priimti. Kalbant konkrečiai, į sąmatà buvo įtraukti 65 nauji planuojami postai, tam skiriant dar šiek tiek rezervinių pinigų. Be to, „Lisabonos rezervas“ buvo sukurtas atsižvelgiant į specialios darbo grupės, šiuo metu vertinančios Lisabonos sutarties poveikį naujesiems Parlamento poreikiams, išvadas. Biudžeto komitetas apsvarstė politinių frakcijų reikalavimus ir pripažino, jog reikia remti darbuotojus padėjėjus, tačiau išlaikant priklausomybę nuo biudžeto disciplinos principų, t. y. grąžinimas į darbà turi pirmauti prieš naujų postų kūrimà.

Pastatų ir pastatų politikos klausimu, mes laukiame ilgalaikės strategijos pristatymo gegužés mėn. – juo labiau, kad paskirtos ir laikytos rezerve sumos šiuo metu, skaičiuojant kartu su perkeltomis dabartinių metų sumomis, yra didelės. Mes suradome biudžete 3,4 mln. vertės asignavimų asbesto pašalinimui nuo SDM pastato Strasbūre. Atsižvelgiant į gana nepalankų viešumą, kilusį dėl konflikto su Strasbūro savivaldybe, ir problemos jautrumà, šiuo klausimu reikia paaiškinimo, ir yra šiokių tokių pataisų. Jos susijusios su rezervo poreikiu įtraukiant būtinas priemones. Dabar nekalbėsiu apie kitas problemas, susijusias su sunkia finansine našta, būtent Lankytojų centro ir papildomų paslaugų EP nariams kompiuterizavimą. Pirmiausia reikėtų

pabrėžti, kad mes vis dar negalime viršyti bendrų administracinių Europos institucijų išlaidoms numatytų 20 % „lubų“. Šis 20 % skaičius nėra visiškai pabaiga, tačiau sveiku protu nusistatyta riba, didinanti mūsų patikimumą, kai reikalaujame biudžeto disciplinos iš kitų institucijų. Tikiuosi, kad išlaidų sąmata pasirodys artima galutiniam Parlamento biudžetui. Tikiuosi, kad mes palaikysime pasitikėjimo klimatą, kuris dideliu mastu yra asmeninis Generalinio Sekretoriaus H. Rømerio pasiekimas. Rytojaus balsavimas turi vykti sklandžiai, nes buvo pasiūlyti tik keturi pakeitimai.

Pagaliau norėčiau padėkoti visiems, padėjusiems atlikti bandomąją procedūrą, kuri, kaip buvo manyta, turėjo būti problemiška, tačiau iki šiol vyko sklandžiai. Tikiuosi, kad ji taip vyks ir toliau iki pat priimant galutinį Parlamento biudžetą.

Reimer Böge, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, tai, kad J. Lewandowskio pranešimui buvo pasiūlyti tik keturi pakeitimai, yra pakankamas pranešėjo iškilau parengiamojo darbo ir jo vertingų pastangų pasiekti sutarimo su politinėmis frakcijomis įrodymas. Galbūt tai taip pat parodo tikslą to, kas vadinama bandomuoju procesu, kuriuo šiais metais siekiame žengti pirmą žingsnį sėkmingos Biuro ir Biudžeto komiteto bendradarbiavimo sistemos link – bendradarbiavimo, pagrįsto atsakomybės padalijimu, prieš kurį vyko labai intensyvi diskusija tiek su Biuru, tiek su Parlamento administracija siekiant pašalinti tam tikrus nesusipratimus ir net nesupratimą, su kuriuo dažnai susidurdavome. Be kita ko, turime priimti vieningą požiūrį.

Taip pat svarbu, ypač tuo laiku, kai diskutuojama dėl Reformos sutarties įgyvendinimo, dar kartą pabrėžti, kad Parlamentas lieka tvirtai įsipareigojęs laikytis biudžeto disciplinos ir kad jis neviršys 5 eilutės 20 % ribos iki tol, kol tęsis dabartinė situacija.

Lygiai taip pat svarbu dar kartą pabrėžti, kad tai prilygsta tikrai kultūrinei revoliucijai ir bent jau rodo gerą pradžių, Biurui pačiam nusprendus, kaip jis padarė dabar, skirti asignavimus tam tikriems naujiems postams į biudžeto rezervą, ir ne tiesiog suanspauduoti šokių toki administracinį pasiūlymą, o įsitraukti į išsamesnę esminę diskusiją dėl to, kas slypi už biudžeto. Tai taip pat palengvins Biudžeto komiteto darbą, o Komitetui ir Biurui bus lengviau įsipareigoti vienas kitam.

Pirmuoju svarstymu mes, žinoma, turime gerokai smulkiau aptarti fondų perskirstymo siekiant sustiprinti komitetus ir politines frakcijas klausimą, kad galėtume sėkmingai įvykdyti užduotis, kurias numato Reformų sutartis.

Trumpai tariant, laukiu – veikiausiai plenarinių sprendimų ir mūsų parengiamųjų derybų su Biuru pagrindu, – kad šią savaitę, šiandien ar trečiadienį, Biuras iš tiesų priimtų esminius sprendimus dėl padėjų režimo, padėjų statuto ir kitų neišspręstų reikalų klausimais. Dėl šių dalykų buvo priimti aiškūs plenariniai sprendimai, ir Biurui reikia tik juos įgyvendinti tinkamai atsakant į vidaus ir viešas diskusijas.

Thijs Berman, *PSE frakcijos vardu*. – (NL) Kiek dar ilgai bent vienas iš dešimties EP narių padėjų ketina dirbti čia be jokios socialinės apsaugos, įvairių rūšių sutarčių labirinte, kuris visiškai neaiškus ir sukelia įtarimų apgaule?

Kad ir kada Socialistų frakcija Europos Parlamente bandytų Parlamento narių padėjėjams suteikti deramas sutartis, su visomis įprastomis socialinės apsaugos garantijomis, Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcija ir Europos demokratai priešinosi tokiam padėjų statutui. Žodis „statutas“ iš tikrųjų PPE-DE yra tabu. Šį kartą žodį „statutas“ turi pakeisti „režimas“. Tai nėra tik žodžių žaismas. Šis Parlamentas turi nustatyti pavyzdį dėl darbo sąlygų, tačiau jis, deja, nesiekia nė to, kas ilgai buvo tiesiog normalūs standartai. Be vieningo statuto, mūsų kolegoms niekada nebus suteikta apsauga, į kurią jie paprastai turi teisę.

Todėl svarbus yra šis punktas – padėjų statutas, ir pakeitimas, kuriuo siekiama jį pašalinti, būtų dėmė kitais atžvilgiais puikiam J. Lewandowskio pranešime. Aš pritariu jo ir R. Böge komentarams. Biudžetas vis dar apribotas, nepaisant didesnės atsakomybės, kurią Parlamentui suteikia naujoji Sutartis. Tikrai reikia daugiau aiškumo pirmiausia dėl darbuotojų skyrimo, ir, antra, dėl asbesto pašalinimo nuo Europos Parlamento pastatų. Aiškumas dėl šių punktų turi tapti aiškiai išreikštu reikalavimu, jei ketinama išleisti sumas, kurias šiuo tikslu norime laikyti rezerve.

Anne E. Jensen, *ALDE frakcijos vardu*. – (DA) Gerb. pirmininke, Parlamento biudžetas nepriimtas iki spalio mėn., bet kartu su J. Lewandowskio pranešimu mes iš esmės palaikome 2009 m. siūlomą biudžetą, Biuro priimtą balandžio mėn., o ypač dialogą dėl pasiūlymo, šiais metais pateikto kaip bandomasis projektas, detalių. Aš manau, kad pradinė patirtis rodo, jog toks dialogas yra naudingas. Tai reiškia, kad biudžetą detalčiai apžvelgs tie, kas yra politiškai atsakingi, ir kad Biudžeto komitetas yra tinkamai įtrauktas. Tai gerai. Dialogas

labai rimtai susitelkė ties darbuotojų reikalavimais dėl naujų Parlamento užduočių, kylančių iš Lisabonos sutarties, ir svarbiausia – dėl užtikrinimo, kad poreikiai patenkinami galimu persikirstymu dar prieš mums pradėdant kalbėti apie darbuotojų skaičiaus didinimą. Žinoma, mes matėme, kad dėl Europos Sąjungos plėtimosi gerokai padidėjo darbuotojų skaičius, ir šiuo metu turime išgyventi konsolidacijos periodą, rūpestingai vertindami reikalavimus darbuotojams.

Be to, prieš pasibaigiant šiam mėnesiui susitarėme parengti ilgalaikį strateginį planą dėl pastatų ir jų išlaikymo. Taip pat reikia svarstyti būsimąją politiką šioje srityje. Asbesto atvejis rodo, kad domimasi detalėmis. Buvome nustebinti, kad finansavimas asbesto pašalinimui nuo SDM pastato buvo atidėtas, nors Parlamentui įsigijus pastatą mums buvo teigiama, kad ten nėra asbesto! Taigi Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija palaiko Socialistų frakcijos Europos Parlamente siūlymą atidėti pinigus į rezervą.

Galiausiai, nors tai gana svarbu, taip pat norėčiau pabrėžti, jog turime priimti padėjęjų režimą, kaip buvo aptarta su Parlamento Generaliniu Sekretoriumi Haraldu Rømeriu. Šį kartą to negalima praleisti. Turime sureguliuoti šią problemą.

Wiesław Stefan Kuc, *UEN frakcijos vardu*. – (PL) Gerb. pirmininke, siūlymas dėl Europos Parlamento rezoliucijos dėl Parlamento 2009 finansinių metų pajamų ir išlaidų sąmatos, pateiktas J. Lewandowskio kartu su preliminariu biudžeto projektu, suderina Parlamento veiklos pasiekimus šiais metais – tai užduotys, paskirtos įsigaliojant Lisabonos sutarčiai, Europos Parlamento rinkimai, naujųjų narių statusas, pastatų politika, paslaugų EP nariams gerinimas, energijos taupymas ir t. t. – taip sutaupant tolesniam biudžetui. Kaip visuomet buvo sakoma apie ES biudžetą kaip apie visumą: negalite padaryti daugiau už mažiau pinigų, – bet dabar tai pasirodė įmanoma. J. Lewandowskio ir kitų iš mūsų išmanymas ir didelė patirtis, šalia to puikiai bendradarbiaujant su Biuru, padarė stebuklus. Mano frakcija balsuos už siūlymą dėl sprendimo.

Gerard Batten, *IND/DEM frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, balandžio 21 d. Biuras priėmė preliminarų sąmatos projektą – iš viso daugiau nei 1,5 mlrd. EUR Europos Parlamento išlaidoms. 2009 m. paaiškės Lisabonos sutarties poveikis, jei iš tikrųjų ją bus ratifikavusios visos valstybės narės.

Mums buvo teigiama, kad Lisabonos sutartis – iš tiesų tai Europos Konstitucija kitu pavadinimu – buvo tik apsitvarkymo treniruotė, turinti supaprastinti Parlamento darbą. Tačiau pareigūnai prašo 2 mln. EUR padengti papildomoms išlaidoms, kurios atsiras dėl Sutarties, ir jau vien Parlamente reikės 65 naujų darbo vietų padėti politinėms frakcijoms ją suprasti. Tam visi pritarė anksčiau, nei Sutartis buvo ratifikuota Didžiojoje Britanijoje, ir anksčiau, nei Airijos gyventojai pasisakė referendume.

Žinoma, Parlamentas jau nusprendė, kad ignoruos Airijos gyventojų sprendimą, jei jie balsuos „prieš“, ir tam, kad paskatintų airius balsuoti „už“, ES pažadėjo Airijai finansuoti ją dar 332 mln. EUR. Tikėkimės, kad airiai nelaiks savo laisvės tokia pigia. Tačiau kaip sykį pastebėjo sumanusis anglas Kenas Doddas, kiekvienas debesis turi sidabrinį apvadą ir dar PVM.

Pranešime pažymėta, kad papildomai reikės daugiau pinigų Lankytojų centrui. Visada maniau, kad kuo daugiau lankytojų apsilankys Parlamente ir pamatys didelę šnekų parduotuvę ir teisės aktų dešrų gamybos mašiną, tuo labiau jie nusiteiks prieš visa tai.

Jei kiekvienas Europos gyventojas galėtų pamatyti, kaip chaotiškai ir netvarkingai šiame Parlamente balsuojama už priimamus teisės aktus, tuomet čia būtų draugija, panaši į Jungtinės Karalystės Nepriklausomybės partiją kiekvienoje ES valstybėje narėje. Tada bent jau pinigai būtų maloniai išleisti.

Margaritis Schinas (PPE-DE). – (EL) Gerb. pirmininke, manau, kad mūsų padaryta pradžia dėl 2009 m. Parlamento biudžeto yra labai gera. Tai realistiška ir politiškai sumani pradžia, nes reikia nepamiršti, kad 2009-ieji yra rinkimų metai.

Manau, kad mūsų šiandien aptariamas planas turi tris teigiamus punktus, kurie leidžia mums kalbėti apie gerą pradžią.

Pirmasis – tai disciplina. Priešingai tam, ką girdime iš euroskeptikų, tai tretieji sėkmingi metai, per kuriuos Europos Parlamentas išlaikė mažesnę nei 20 % administracinių išlaidų ribą. Parlamentas paneigė kraštutines Europos nuomones, veikdamas disciplinuotai ir racionaliai.

Antra, žmogiškieji ištekliai pirmą kartą atspindi mūsų padidėjusį bendro sprendimo pagal naująją Sutartį poreikį. Mūsų organizacinė struktūra yra skaidri ir aiškiai permatoma.

Trečiasis teigiamas aspektas yra pastatų politika. Manau, kad čia turime būti dosnūs. Kalbant apie asbesto pašalinimą, turėtume suprasti, kad negalima mažinti išlaidų saugumui; kaina nėra svarbi. Todėl turime būti dosnūs ir elgtis išmintingai. Kiekvienas iš mūsų, taip pat ir mūsų kolegos valstybės tarnautojai, turi dirbti aplinkoje, kurioje užtikrinama sveikata ir saugumas darbo vietoje.

Žinoma, tai tik pradžia; mes dar nepasiruošę, o pirmasis svarstymas vyks rudenį. Laikau, jog ir toliau turi vykti puikus Biudžeto komiteto ir pirmininkaujančiosios valstybės bendradarbiavimas šiais klausimais. Tikimės, kad pirmininkaujančioji valstybė ir toliau su mumis palaikys tiesioginį kontaktą, kad suteiktume iš tiesų tvirtą pagrindą būsimiesiems pirmojo ir antrojo svarstymų etapams.

Vladimír Maňka (PSE). - (SK) Norėčiau pasveikinti pranešėją dėl šio puikaus pranešimo. Šis biudžetas yra ypatingas tuo, kad juo ketinama atsižvelgti į keletą svarbių naujų realijų: Lisabonos sutarties ratifikavimą, Europos Parlamento rinkimus ir įžangą į naująjį Europos Parlamento narių ir, tikiuosi, taip pat ir padėjėjų statutą. Tačiau turime taip pat apsvarstyti ir nustatyti veiksmingus nuosavybės politikos parametrus, įskaitant išlaikymo ir aplinkos apsaugos išlaidas. Norint priimti teisingus sprendimus, mums reikia ilgalaiškės šios srities strategijos, kurią galėsime apsvarstyti ne anksčiau kaip kitą mėnesį.

Mūsų svarbiausia užduotis – parengti gerus teisės aktus. Pasiūlyta žinių valdymo sistema, vertimo žodžiu ir raštu paslaugos ir analitinės bibliotekos paslaugos užtikrins aukštesnę paslaugų kokybę lygį ir sutaupys lėšų. Tai dar viena priežastis, kodėl turime turėti visas būtinas mums prieinamas analizes iki pirmojo biudžeto svarstymo, nes galėtume savo piliečiams įrodyti, kad panaudojame jų pinigus atsakingai.

Jan Mulder (ALDE). - (NL) Taip pat, kaip daugelis kitų, aš irgi manau, kad kuo greičiau turi būti priimtas EP narių padėjėjų statusas. Tai gali palengvinti daugelį ateityje mūsų laukiančių rūpesčių.

Norėčiau kai ką pasakyti dėl pastatų. Kai prieš keletą metų įsigijome kelis pastatus Strasbūre, buvo labai svarbu, ar juose tikrai yra asbesto, ar ne. Buvo atlikta specialistų patikra, parodžiusi, kad pastatuose yra asbesto – jo būna visuose tuo laikotarpiu statytuose pastatuose, – ir tai neabejotinai pavojinga. Mes nupirkome pastatus tuo vadovaudamiesi. Niekada nebuvo pateikta jokio pasiūlymo, kad turime pašalinti asbestą kiek įmanoma skubiau.

Todėl manau, kad administracija elgiasi neteisingai dabar to prašydama, nes jei tai bus daroma, Strasbūro taryba turės tai apmokėti. Kol kyla abejonių šiuo klausimu, nemanau, kad turime pradėti šalinti asbestą iš pastatų Parlamento lėšomis. Pirmiausia turime išsiaiškinti Strasbūro miesto tarybos poziciją, nes jie turėtų tai apmokėti.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). - (PL) Gerb. pirmininke, norėčiau aptarti tris punktus.

Pirma, jei Lisabonos sutartį ratifikuos visos valstybės narės, 2009-ieji bus pirmieji metai, kuriais Parlamentas dirbs pagal šią Sutartį. Europos Parlamentas turės ne tik daugiau įgaliojimų – jis taip pat bus įpareigotas konsultuotis su valstybių narių parlamentais dėl siūlomų teisės aktų. Tai neabejotinai reikš gerokai padidėjusias darbinės išlaidas, įdarbinant daugiau darbuotojų, daugiau išleidžiant specialistų vertinimams ir konsultacijoms, ir t. t.

Antra, 2009 m. vyks nauji rinkimai į Parlamentą, taip pat bus įvestas naujasis narių statusas, kuris neabejotinai daug padidins Parlamento išlaidas.

Trečiasis ir paskutinis punktas: specialistai apskaičiavo, kad vidutinis metinis infliacijos lygis ES 2009 m. bus maždaug 4 %, todėl juntamai padidės Parlamento administravimo išlaidos.

Tikiuosi, kad rengiant galutinį Europos Parlamento biudžeto projektą bus atsižvelgta į visus šiuos faktorius.

Valdis Dombrovskis (PPE-DE). – (LV) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, kalbant apie Europos Parlamento 2009 m. biudžeto sąmatą, pirmiausia norėčiau pasveikinti pranešėją dėl to, kad jo griežtas požiūris į biudžeto išlaidas pripažintas tinkamu, ir bendras Europos Parlamento išlaidų lygmuo kitais metais neviršys 20 % visų ES administracinių išlaidų. Taigi nepriklausomai nuo Europos Parlamento darbo pokyčių, kurių remiantis Lisabonos sutartimi tikimasi 2009 m., čia įeis auganti teisės aktų leidybos darbo apimtis, atlyginimų EP nariams sistemos pokyčiai, taip pat vieša informacijos kampanija dėl Europos Parlamento rinkimų – t. y. bendra išlaidų suma liks anksčiau nustatytoje ribose. 2009 biudžeto kontekste taip pat turime tinkamai įvertinti grįžimą prie atskirų ambicingų projektų. Pirmiausia čia kalbama apie Europos Parlamento internetinės televizijos projektą. Norėdami įvertinti šio ir į jį panašių projektų naudą, turime sukaupti Europos Parlamento internetinės televizijos populiarumo duomenis ir apskaičiuoti, kiek žiūrovų iš tiesų pritraukia šios daugelio milijonų vertės investicijos. Kalbant apie Europos Parlamento ryšių politiką ir laukiamą viešą informacijos

kampaniją, labiau reikėtų akcentuoti decentralizuotus ryšius per Parlamento informacijos įstaigas valstybėse narėse. Bendravimas su įvairių valstybių narių gyventojais šitaip vyksta efektyviau nei tada, kai jis centralizuotas. Ačiū už dėmesį.

Brigitte Douay (PSE). – (FR) Gerb. pirmininke, per šias diskusijas dėl biudžeto reikia dar kartą padėkoti J. Lewandowskiui už jo labai gerai subalansuotą pranešimą. Taip pat dar kartą priminsiu jums, kuo 2009 m. bus svarbūs Europos demokratijai: pareigų ėmusis tiek naujam Parlamentui, tiek naujai Komisijai, tai bus esminiai metai kalbant apie mūsų institucijų bendravimą su visuomene.

Tačiau visuomenės nariai turėtų jaustis išitraukę į Europos problemas ir jų veikiami, taip pat jie turėtų eiti balsuoti *en masse*, todėl skirtingų įstaigų bendravimas su visuomene turės būti nuoseklus ir aiškus. Turint tai omenyje ir siekiant didesnio efektyvumo, glaudus bendradarbiavimas tarp trijų svarbiausių ryšiais – tiek tiesiogiai, tiek decentralizuotu pagrindu per savo atstovybes valstybėse narėse – užsiimančių institucijų yra be galo svarbus rinkimams, iki kurių liko tik vieni metai.

Tokie pamąstymai apie J. Lewandowskio pranešimo 2 pakeitimą, kurį įtraukė mano frakcija. Mūsų tikslas – būti draugiškesniems gyventojų atžvilgiu, ir tai turėtų rūpėti mums visiems čia, šiuose Rūmuose.

Ville Itälä (PPE-DE). – (FI) Gerb. pirmininke, noriu padėkoti pranešėjui J. Lewandowskiui už jo nuveiktą puikų darbą, ir norėčiau atkreipti dėmesį į kelis punktus.

Pirmiausia norėčiau pakalbėti apie padėjėjų režimą. Aš pritariu tam, ką pasiūlė pranešėjas. Jis tvirtina, kad tai svarbi problema, ir po šio pranešimo ji galų gale turi būti išspręsta.

Dabar norėčiau sugrįžti prie asbesto problemos, kuri čia buvo aptarta. Prieš suteikiant bet koki finansavimą, turi būti nustatyta, kas yra atsakingas ir kiek pinigų iš tikrųjų reikės. Taip pat reikalingas aiškus darbų eigos planas. Visiškai akivaizdu, kad negalime dirbti pastate, kuriame – neįtikėtina – nustatėme, kad yra asbesto, tik po to, kai jį nupirkome.

Taip pat norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad buvo kalbėta apie Sudėtinių medžiagų blokavimo sistemą (EMAS), projektuojamą ilgam laikui, nors dėl to nesudaryta jokie aiškaus plano. Taip pat tikiuosi, kad Parlamento dauguma aiškiai nusprendė, kad administracija sudarytų projekto pasiūlymą, kad mes investuotume į ekologiškesnes kasdienio naudojimo transporto priemones čia, Parlamente, tačiau tam taip pat dar nesudarytas joks planas.

Esko Seppänen (GUE/NGL). – (FI) Gerb. pirmininke, iš esmės aš pritariu J. Lewandowskio pranešimui, bet mes susilaikome dėl to, kad iki rudens nebus balsuojama už Parlamento biudžeto galutinį variantą, o Parlamento biudžeto pirmasis variantas yra nepatenkinamas. Mūsų patirtis rodo, kad iki rudens jis bus aiškesnis, todėl iki tol neturėsime pozicijos dėl galutinės formuluotės, kuri iki tol nebus pateikta.

Kaip teigiamą dalyką norėčiau pabrėžti Generalinio Sekretoriaus H. Rømerio pareiškimą, kuriame teigiama, kad kelionės išlaidos kitos Parlamento kadencijos metu bus apmokamos vien tik tikrųjų išlaidų pagrindu ir nebus taikomi jokie tarpiniai ar laikinieji sprendimai.

Sutinku su J. Mulderio kritika, išsakyta dėl Strasbūro pastatų programos: mūsų nuomone, tai bus sukčiavimas, jei atliksime renovaciją dėl asbesto.

Janusz Lewandowski, pranešėjas. – (PL) Gerb. pirmininke, pirmiausia taisyklių, reguliuojančių parlamentarų padėjėjų užmokestį, skaidrumas, kurio bandoma pasiekti, neturėtų būti derybų ir politinių frakcijų konflikto objektas: tai bendra Parlamento atsakomybė kaip visumos, už kurią kitais metais bus iš naujo balsuojama pasitikėjimu. Antra, pasitikėjimo tarp mūsų ir Biuro klimatas bus tuo geresnis, kuo dažniau ir išsamiau būsime informuojami prieš imantis įsipareigojimų, susijusių su finansais. Trečia, mūsų darbo dėl biudžeto tikslas – būtent parengti labiausiai tikėtiną ateinančių metų scenarijų. Kilus abejonėms, atsakymas į jas yra biudžeto rezervas, ir tai taikoma taip pat abejonėms dėl Lisabonos sutarties ir jos poveikio.

Pirmininkas. – Diskusija baigta.

Balsavimas vyks rytoj, 2008 m. gegužės 20 d.

Rašytiniai pareiškimai (142 straipsnis)

Nathalie Griesbeck (ALDE), raštu. – (FR) Šio pranešimo šiandien mums išskylantis tikslas – mūsų institucijai suformuluoti savo poziciją dėl apytikslio 2009 m. Europos Parlamento biudžeto.

Tai bus nepaprastai svarbūs metai – metai, kuriais bus atnaujintas Parlamentas; metai, kai įsigalios reikšmingi EP narių ir jų padėjėjų statutų pakeitimai, ir, svarbiausia, tai pirmieji metai, kuriais įsigalios Lisabonos sutartis, suteikianti mūsų institucijai papildomą atsakomybę ir papildomo su ja susijusio darbo.

Noriu palaikyti Biuro pateiktą sąmatos projektą. Atsižvelgiant į padidėjusius finansinius reikalavimus, su kuriais susidurs Parlamentas, šis sąmatos projektas mums neleidžia viršyti 5 eilutės 20 % išlaidų slenksčio. Mūsų administracija turi įjungti savo racionalizacijos variklį, siekdama ir toliau optimizuoti mūsų veiklos efektyvumą, ypač perkeliant darbuotojus.

Norėčiau pridurti, kad poveikio analizę atliekama pagal poreikius, kurie atsiras įsigaliojus supaprastintai sutarčiai, ir ši sąmatos pataisa bus galima iki pirmojo svarstymo balsavimo dėl biudžeto rudenį.

22. Prekyba žaliavomis ir prekėmis (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas darbotvarkės punktas – J. Holmo pranešimas (A6-0134/2008) dėl prekybos žaliavomis ir prekėmis (2008/2051 (INI)) Tarptautinės prekybos komiteto vardu.

Jens Holm, pranešėjas. – (SV) Ponios ir ponai, iš pradžių labai dėkoju visiems šešėliniams pranešėjams už jų glaudų bendradarbiavimą.

Mes visi matėme scenų, kilusių dėl neseniai pasireiškusio maisto trūkumo, vaizdus. Žemės ūkio produktų kainos – taip pat maisto produktų – per labai trumpą laiką šovė aukštyn. Daugeliui besivystančių šalių tai buvo mirtinas smūgis, nes jos yra visiškai priklausomos nuo maisto produktų importo ir jau gyveno ant ribos. Tikėkimės, kad šis pranešimas apie tarptautinę prekybą žaliavomis padės išspręsti kai kurias iš šių problemų. Galų gale mes pasižadėjome išrauti su šaknimis alkį ir skurdą, pasirašydami vadinamuosius Tūkstantmečio tikslus. Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius Ban Ki-Moonas neseniai įspėjo, kad išaugusios maisto kainos kelia grėsmę svarbiausiajai Tūkstantmečio tikslų užduočiai, būtent – perpus sumažinti skurdą pasaulyje. Taigi jau laikas imtis skubių priemonių.

Be to, neseniai pasireiškusi maisto produktų krizė parodė, kad maistas nėra vien žaliava. Jei nevykdomas visiškai elementarus reikalavimas užtikrinti, kad žmonės prasimaitintų, retorika apie išsivystymą nedaug teverta. Todėl turime būti atsargūs paskelbdami maistą tarptautinės prekybos preke kaip visos kitos. Besivystančios pasaulio šalys netgi buvo priverstos išreguluoti savo maisto politiką ir pereiti nuo gamybos nacionaliniams poreikiams prie gamybos eksportui. Tokia yra Tarptautinio valiutos fondo, Pasaulio banko, JAV ir taip pat Europos Sąjungos politika, nes jie visi įvedė šiuos reikalavimus. Panaikinus apsauginius tarifus ir subsidijas, daug besivystančių šalių tapo itin neapsaugotos nuo didelių maisto ir žaliavų kainų svyravimų. Pavyzdžiui, pažvelkite į Haitį, kuris anksčiau save aprūpino ryžiais. 1995 m. Tarptautinis valiutos fondas privertė šią šalį sumažinti savo ryžių tarifus. Ją užplūdo valstybės subsidijuojami ryžiai iš JAV, ir vietinė gamyba sustojo. Šiandien trys ketvirtadaliai visų Haiityje suvartojamų ryžių yra importuoti iš JAV.

Tikiuosi, kad šis pranešimas gali suteikti mums priemonių spręsti problemas ir iššūkius, iškilusius dėl neapibrėžtos prekybos žaliavomis. Tarp klausimų, ties kuriais susitelkiame pranešime, yra besivystančių šalių palaikymas diversifikuojant jų ekonomiką, kad jos išsiveržtų iš tos padėties, kai jos eksportuoja tik vieną ar dvi žaliavas, ir kurtų pažangesnę gamybos struktūrą, gamindamos kur kas labiau apdirbtus produktus. Mes taip pat pabrėžiame lankstumo plėtros politikoje svarbą. Ji leistų šioms šalims vystyti galimybes ir ekonominės politikos priemones, pavyzdžiui, palaikyti jų vidaus žemės ūkio plėtrai. Taip pat reikalaujame, kad Europos Komisija įvertintų finansų schemą FLEX, kurios tikslas – stabilizuoti žaliavų kainas. Be to, norime atkreipti dėmesį į lygybės matmenį žaliavų prekyboje, arba veikiau jo trūkumą. Nepaprastai svarbu, kad tarptautinės prekybos sutarčių derybose visada atsižvelgtume į lyčių klausimą.

Šiame pranešime taip pat minima sąžininga prekyba. Sąžininga prekyba gali būti naudojama kaip priemonė palaikant mažo masto gamintojus besivystančiose šalyse ir didinant spaudimą, siekiant šiose šalyse pakelti socialinius ir aplinkos apsaugos standartus. Prašome visas ES institucijas pritaikyti sąžiningos prekybos principą jų viešuosiuose konkursuose ir pirkimo politikoje.

Mes taip pat prieštaraujame augančiam gyvulinių produktų vartojimui, t. y. didėjančiam mėsos ir pieno produktų poreikiui, savo ruožtu didinančiam grūdų poreikį, siekiant pamaitinti gyvulius vietoje to, kad būtų pamaitinti žmonės.

Taip pat aptariama ir daug kitų klausimų. Galiausiai norėčiau pasakyti, kad šis darbas parodė tikrąjį ES veidą. Tuo metu, kai mes siekėme atkreipti dėmesį į besivystančių šalių poreikius ir aplinkybes, Europos pramonė,

padedant jos atstovams Europos Parlamente, stengėsi perkelti dėmesio centrą į verslo organizacijų trumpalaikį komercinį interesą, kad jos turėtų stabilią priegią išsigyti pigių žaliavų.

Primygtinai prašau kiekvieno pritariti pataisymams, pasiūlytiems Kairiųjų, Socialistų ir Žaliųjų frakcijų. Ypač svarbūs yra 20 ir 21 pataisymai. Taip mes galėsime subalansuoti pranešimą ir pasiekti didesnę išsivystymo matmenį.

Janez Potočnik, *Komisijos narys*. – Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti Parlamentui už mums suteiktą galimybę aptarti žaliavų priegią, nes tai vienas iš svarbiausių Europos Sąjungos darbotvarkės klausimų, ypač žvelgiant iš mūsų konkurencingumo darbotvarkės taško. Leiskite man pirmiausia padėkoti pranešėjui ir šešėliniams pranešėjams už šį pranešimą, apimančią daug sričių, kaip antai klimato kaita, skurdo mažinimas ir vystymasis.

Vystymasis iš tiesų yra lemiantis klausimas šiame kontekste. Todėl trumpai paminėsiu vystymosi problemas prieš kalbėdamas apie mūsų problemas ir veiksmus dėl priemonių, ribojančių žaliavų priegią, daugėjimo.

Kova mažinant skurdą ir vystymasis, taip pat maisto saugumas Komisijos darbotvarkėje yra svarbioje vietoje. Gerai žinote, kad Europos Sąjunga yra didžiausia pasaulio lėšų vystymuisi donorė. Kalbant specifine žaliavų tema, Komisija pradėjo kelias į vystymąsi orientuotas programas: pavyzdžiui, per FLEX Komisija remia besivystančių šalių nacionalinius biudžetus, kuriuose staiga sumažėjo su eksportu susijusios fiskalinės pajamos.

Komisija taip pat skatina skaidrų mokesčių įplaukų, gaunamų naudojant žaliavas ir gamtos išteklius, tvarkymą per kelias iniciatyvas, kaip antai Gavybos pramonės šakų skaidrumo iniciatyvą (EITI), Kimberlio procesą ir FLEGT programą. Taip pat turėčiau nurodyti mūsų programą „Viskas, išskyrus ginklus“, kuri teikia neapmokestinamą priegią visų produktų importui iš mažiausiai išsivysčiusių šalių (išskyrus ginklus), leisdama joms pajvairinti savo eksportą.

Leiskite dabar sugrįžti prie mūsų pagrindinės problemos, kylančios žvelgiant iš prekybos perspektyvos. Prekybai reikia dviejų dalykų. Reikia importuoti ir reikia eksportuoti. Todėl pavojinga garantuoti, kad prieiga prie žaliavų trečiojoje šalyse neteisėtai neiškraipyta, pavyzdžiui, kvotų, eksporto prievolių ir eksporto draudimų.

Deja, šiandien taip nėra. Priešingai, trečiųjų šalių apetitas kurti eksporto apribojimus auga. Mūsų konkrečios problemos – tos, kurias mums kelia tam tikros esminės ekonomikos, ir kurios yra jų agresyvių pramonės politikos tikslų dalis. Noriu pabrėžti, kad mes orientuojamės ne į menkai išsivysčiusias ekonomikas, bet veikiau į dideles augančias ekonomikas.

Šių šalių taikomos priemonės sukelia iškreiptą pasaulinio lygio konkurenciją, kenkiančią Europos pramonei. Deja, problemos mastas didėja. Iki šiol bent jau 20 šalių įvedė priemones, darančias poveikį svarbių prekių eksportui į Europos Sąjungą. Mes suskaičiavome daugiau kaip 450 apribojimų, taikomų įvairioms žaliavoms. Tiesiogiai arba netiesiogiai veikiami dauguma, jei ne visi iš Europos pramonės sektorių.

Ką galima padaryti? Iki šiol nuveiktas darbas rodo, kad greitas sprendimas neegzistuoja, nors eksporto apribojimų panaikinimas jau įtrauktas į mūsų darbotvarkę kaip svarbus punktas – tiek kalbant apie dvišalius laisvos prekybos, tiek apie Pasaulinės prekybos organizacijos susitarimus, bet mes nuveiksime daugiau.

Pirma, svarbu sukurti visapusę strategiją dėl žaliavų prieigos. Šiuo atžvilgiu Komisija plėtoja ryšius, į kuriuos bus įtrauktas svarbus prekybos komponentas. Aišku, kad bet kokia tokio pobūdžio strategija turi visiškai ir nuosekliai apimti visas politikos sritis, įskaitant ir esmines problemas, kaip antai maisto saugumas, vystymasis ir aplinka.

Visos priemonės turės būti naudojamos maksimaliai. Todėl tvari ir nuosekli žaliavų prieigos politika turi suderinti: pirma, derybas, užtikrinančias tarptautinius išipareigojimus PPO ir dvišaliame kontekste; antra, PPO taisyklių ir esamų sutarčių įgyvendinimą; trečia, švelnias priemones, kaip dialogas ir sąjungų kūrimas. Kadangi nė vienas iš šių elementų nėra naujas, jų galią lems jų derinys ir nuoseklus panaudojimas. Tai su suinteresuotosiomis šalimis bus aptarta konferencijoje, vyksiančioje vėliau šiais metais.

Svarstydamą žaliavų prieigos svarbą, Komisija pritaria diskusijoms dėl šio klausimo Parlamente. Komisija ypač pritaria pranešimo pirmojo varianto pataisymams. Pranešime dabar aiškiau pabrėžiama šio klausimo svarba. Jame siūlomi būdai konstruktyviai spręsti šią problemą, kaip antai sutarčių įgyvendinimas ir derybos su šalimis partnerėmis. Esame pasiruošę visapusiškai bendradarbiauti su Parlamentu kuriant ir įgyvendinant mūsų tolesnę strategiją.

Daniel Caspary, *PPE-DE frakcijos vardu.* – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, man malonu, kad šiandien dalyvaujate, pone J. Potočnikai. Komisijos narys P. Mandelsonas, kaip norime pastebėti, vėl nusprendė važiuoti į kažkokią svarbią konferenciją kitoje pasaulio dalyje, užuot aptaręs Europos pramonės politikai lemiamus klausimus su mumis Parlamente. Įsivaizduokite mano džiaugsmą, klausantis, kaip Jūs pristatote temą daug geriau ir daug aiškiau bei įžvalgiau nei kada nors tai darė už prekybą atsakingas mūsų Komisijos narys.

Esu labai patenkintas mūsų svarstymų komitete rezultatu, nes baiminuosi, kad pranešėjas savo pirminiame pranešimo projekte, nepaisant visų vykusių punktų, jo pasakytų dėl besivystančių šalių, visiškai išleido iš akių Europos pramonės interesus. Tarptautinės prekybos komitete mes įtraukėme naują pirmąją pranešimo dalį dėl mūsų pramonės politikos interesų. Iš tiesų šių interesų pobūdis tapo absoliučiai skaidrus. Turime labiau susitelkti ties žaliavų tiekimo Europos pramonei apsauga. Kaip teisingai kalbėjo Komisijos narys, būtent šiuo atžvilgiu patiriame pagrindinius sunkumus.

Mums skubiai reikia geresnių taisyklių PPO struktūroje, suformuluotų taip, kad kiek įmanoma paskelbtume už įstatymo ribų prekybą iškreipiančias priemones, kaip eksporto prievolės. Mums reikia laisvos žaliavų prieigos pasaulio rinkoje. Netoleruotina, kad tokios šalys kaip Kinija gali netinkamai naudoti žaliavas kaip politinį įrankį.

Turime padaryti viską, kas įmanoma – ne tik daugiašalėse derybose, bet ir savo dvišalėse derybose, kad apsaugotume tikrai atvirą prieigą prie žaliavų rinkų. Tai, kad Komisija nusileido derybose dėl Ukrainos prisijungimo prie PPO ir tam tikru mastu sutiko su eksporto prievolių taikymu, yra netoleruotina ir rodo blogą pavyzdį. Tai, kad mes pritarėme dvejomis kainų nustatymui dėl Saudo Arabijos prisijungimo prie PPO – dėl šio susitarimo kilo didelių Europos naftos pramonės, sunkumų, – taip pat netoleruotina. Neturiu didelių vilčių, matydamas, kas šiuo metu vyksta, Rusijai prisijungiant prie PPO, ir norėčiau, kad Komisija labiau susirūpintų užtikrinti, kad daugiau nebus įvedamos jokios prekybą iškreipiančios priemonės.

Galiu pakartoti savo nuoširdžią padėką visiems savo kolegoms komiteto nariams už šį pranešimą. Tikiuosi, kad mes per daug jo nepakeisime rytojaus plenariniu balsavimu.

PIRMININKAVO: L. MORGANTINI

Pirmininko pavaduotoja

Francisco Assis, *PSE frakcijos vardu.* – (PT) Pradžioje norėčiau pasveikinti pranešėją. Šiuo metu kylančios problemos dėl prieigos prie žaliavų daugiausia atsirado dėl atitinkamų rinkų struktūrinio pasikeitimo, kuris yra susijęs su tarptautinės ekonomikos pasikeitimais.

Žaliavų rinka vystydavosi cikliška, judėdama nuo didelio stygiaus laikotarpių į pakilimo laikotarpius ir kartais pasiekdavo balansą. Atrodo, mes dabar susiduriame su nauja struktūrinio stygiaus situacija, kuri didele dalimi kilo dėl staigaus paklausos padidėjimo, kurį sukėlė greita industrializacijos ir urbanizacijos pažanga keliose kylančios ekonomikos šalyse.

Žinoma, reikia dėti pastangas atitinkamuose forumuose, ypač Pasaulinėje prekybos organizacijoje, kad pasiektume sutarimo dėl prieigos prie žaliavų palengvinimo. Dėl to neturėtume nematyti kitos svarbios problemos, tačiau: mes dabar turime naują situaciją šiose rinkose, kuri formuojasi tiek maisto produktų, tiek energijos sektoriuose. Todėl Europos Sąjungoje mes, pagrindiniai žaliavų importuotojai, turime ypač rūpestingai spręsti šią problemą. Viena vertus, mes turime apsvarstyti, kokią poveikį gali padaryti ši situacija visam pasauliui, nes ji gali sukelti didžiulį žaliavų vartojimą su labai neigiamomis aplinkos, ekonomikos ir socialinio organizavimo pasekmėmis besivystančiose šalyse, ir, kita vertus, mes taip pat turime pažiūrėti į savo situaciją ir suprasti, su kokiais sunkumais susiduriame.

Čia kyla du, atrodo, fundamentalūs klausimai. Vienas yra susijęs su poreikiu persvarstyti mūsų ekonomikos plėtros modelį, nes jis nesuderinamas su situacija, kai žaliavų naudojama tiek daug. Kitas klausimas perša mintį, jog mes turime labiau remti taikomųjų mokslų tyrimus, kad pasiektume didesnių naujovių, skatinti žaliavų perdirbimą ir surasti naujus atsakymus į naujas problemas, kurias mums sukuria šis struktūrinis stygius.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). - (PL) Gamta savo turtus – žaliavas po žeme, maisto produktus, medžius ant žemės paviršiaus ir žuvis vandenyse – paskirstė netolygiai po Žemės rutulį. Žmonių poreikiai yra tokie patys, bet, norint juo patenkinti, reikia laikytis solidarumo naudojant išteklius ir juos paskirstant per tarptautinę prekybą. J. Holmo pranešimas gali daug pasakyti šia tema. Aš noriu pabrėžti kelis dalykus, sekančius iš D. Caspary pasisakymo.

Pirma, racionalus ribotų išteklių naudojimas. Aš pakartuju: ribotų išteklių.

Antra, žaliavų apsauga nuo konfiskacijos, nuo neokolonijinio neturtingų šalių turtų nusavinimo, ypač Afrikoje. Mes nematome jokio skaidrumo Kinijos ir tam tikrų kitų šalių vykdomoje prekyboje tokiomis medžiagomis.

Trečia, prekybos tokiomis žaliavomis tikslas turi būti neturtingų šalių vystymasis. Tai yra mūsų svarbiausias tikslas. Gaunamos pajamos turi atitekti gyventojams, o ne tik valdžios institucijų ar didelių tarptautinių bendrovių atstovams.

Ketvirta, Europos Sąjungos žaliavų politika turi garantuoti, kad Sąjunga netaps įkaite, pavyzdžiui, Rusijos įkaite dėl dujų ir galbūt ateityje Brazilijos įkaite dėl cukraus.

Penkta, visi partneriai turi visišką atsakomybę dėl jūrų išteklių naudojimo. Kaip žinome, kelioms žuvų rūšims gresia išnykimas, tokia pati grėsmė iškilo Azijos ir Amazonijos miškams.

Apibendrinant, gerb. pirmininke, laisvos ir teisingos prekybos sūkis turi būti atsakomybė naudojant ribotus gamtos išteklius, kad ateinančios kartos galėtų naudotis žaliavomis, kurios būtinos žmonių egzistavimui. Taip pat reikia padėti neturtingoms šalims vystyti technologijas, kurių reikia pagrindinių maisto produktų gamybai. O šiuo atžvilgiu Europa gali daug padaryti.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). - (BG) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, atsimindami vaidmenį, kurį atlieka prekyba globalėjančiame pasaulyje, turime palaikyti pastangas skatinti teisingą prekybą ir visas iniciatyvas, kurios prisideda prie tvarios ekonomikos plėtos.

Žaliavų kainos paveikia rinkos raidą, ir daugeliu atvejų apsunkina ekonomikos plėtrą, ypač šalyse, kur žaliavų atsargos yra nepakankamos. Tai paveikia bendrą rinkos situaciją ir žaliavų prieinamumą.

Tikimasi, kad su aukštomis naftos ir elektros kainomis galima ir teks susidoroti panaudojant efektyvias technologijas išgauti žaliavas ir jas apdirbti. Šis naujovių efektyvumas ir įgyvendinimas, taip pat ir stipri parama tyrimų sektoriui nulems tai, kaip seksis gerinti rinkos situaciją ir stabilumą bei įtvirtinti diversifikaciją ir energetinį saugumą.

Kalbant apie prekybą žemės ūkio produktais, daugiausia dėmesio reiktų skirti sumažinant spaudimą gamintojams, kuri sukelia pusiausvyros nebuvimas tarp žemės ūkio produktų supirkimo kainų ir jų mažmeninių kainų. Tai iškraipo rinką, bet tai taip pat rodo, kad rinka turi savo socialines sąnaudas.

Glyn Ford (PSE). - Gerb. pirmininke, malonu kalbėti apie J. Holmo pranešimą dėl prekybos žaliavomis ir prekėmis. Praėjusį mėnesį aš turėjau garbės dalyvauti Parlamento vardu UNCTAD XII konferencijoje Akroje. Šioje konferencijoje buvo girdėti raginimai padėti neturtingiausiems kraštams.

Kylančios maisto kainos vis dažniau priveda prie riausių gatvėse, ir mums reikia naujo metodo, jei mes norime susidoroti su šia situacija. Nauja krizė gali per dieną nužudyti daugiau žmonių, negu žuvo dėl teroristų veikslių per šešerius metus po Rugsėjo 11-osios. Politikai ir vyriausybės galbūt dar nepastebėjo, bet pasaulio vargšai mato, kad jų vaikai vis labiau alksta. Poveikis bus ypač aštrus Afrikoje, kur prekių kainos išaugo daugiau negu du kartus per pastaruosius 12 mėnesių ir toliau kyla dėl spekuliacijų, stygiaus ir besikeičiančios gamybos struktūros. Pagrindinės priežastys yra didėjanti paklausa Rytų Azijoje ir nepakankamas aprūpinimas dėl negalėjimo investuoti į žemės ūkį. Klimato kaita, parašyta potvynių, sausrų ir rekordinės temperatūros kalba, tik pablogina situaciją, ypač neturtingiausiems kraštams. Štai kodėl tikiuosi, kad mes priimsime šią rezoliuciją.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (EL) Gerb. pirmininke, prieiga prie žaliavų yra labai svarbi Europos ekonomikai ir konkurentiškumui. Taip yra ypač todėl, kad Europos Sąjunga dideliu mastu priklauso nuo žaliavų importo iš trečiųjų šalių.

Mūsų prioritetas turi būti nugriauti kliūtis, kurias trečiosios šalys pastatė Europos Sąjungos kelyje į žaliavų rinkas. Tai yra teisinga kalbant apie dabartines PPO derybas ir vykdomas derybas dėl dvišalių laisvos prekybos susitarimų.

Galų gale, gerb. pirmininke, ponios ir ponai, manau, kad paramos priemonės ir praktinių žinių perkėlimas į besivystančias šalis yra būtini, jei norime įvesti perspektyvią, skaidrią žaliavų ir gamtos turtų naudojimo vadybą.

Stavros Arnautakis (PSE). – (EL) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, savaiame suprantama, kad mūsų Europos įmonių konkurentiškumas dideliu mastu priklauso nuo aprūpinimo žaliavomis. Todėl mums šiandien reikia integruotos strategijos, kad užtikrintume prieigą prie pasaulio rinkų. Tai padės išlaikyti tarptautinį bendradarbiavimą, teisėtą konkurenciją, teisingą prekybą ir pagarbą apribojimams, pagrįstiems rimtais vystymosi akstiniais mažiau išsivysčiusiose šalyse. Tai taip pat padės skatinti investicijas į ekologiškų technologijų tyrimus ir vystymą bei į perdirbimą.

Mūsų tikslas turi būti stabilus Europos Sąjungos vystymasis, taip pat solidarumas su neturtingiausiomis šalimis.

Brian Crowley (UEN). – Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti pranešėjui už darbą, kurį jis atliko rengdamas šį pranešimą. Yra trys pagrindiniai elementai, kuriuos aš matau.

Visų pirma yra pasaulinė konkurencija dėl žaliavų ir prekių. Mes turime suprasti Europos lygmeniu, kad turime geriau sugebėti sudaryti dvišales sutartis ir dvišalius sandorius, jei norime pasiekti pažangos gaunant prieigą prie šių vertybių.

Žinoma, pasaulinės prekybos derybos yra labai svarbios dėl ilgalaikių dalykų, bet didesnės įtakos galima būtų įgyti sudarant ekonomines partnerystes su besivystančiomis šalimis. Aš taip pat perspėčiau, kad tam tikrų teisių per pasaulinės prekybos derybas atsisakymas dėl trumpalaikės prieigos prie žaliavų ir prekių galėtų smarkiai pakenkti mūsų pramonei Europos Sąjungoje ir ypač mūsų žemės ūkiui.

Galiausiai, kaip pasakė anksčiau kalbėjęs kolega, teisingumas yra svarbiausias dalykas, į kurį reikia atsižvelgti. Dabar mes turime investuoti kapitalą į besivystančias šalis, kad leistume joms pasiekti sėkmės – ne tik šiais metais ir kitais metais dėl aukštos naftos ir dujų kainos, bet ir po 20 metų. Tai turi būti susieta su tų šalių investicijomis į gyventojų švietimą ir sveikatos priežiūrą, kad būtų sustabdytos kitos problemos.

Janez Potočnik, Komisijos narys. – Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti garbingiems Parlamento nariams už jų pasisakymus. Juose gana aiškiai aptarti iššūkiai, su kuriais mes susiduriame. Taip pat visiškai aišku, kad, viena vertus, mes turime užtikrinti subalansuotą mūsų darbo plėtrą, tokiu būdu skiriant ypatingą dėmesį neturtingesnėms šalims ir siekiant teisingumo, apie kurį kalbėjo B. Crowley; kita vertus, mes taip pat turime užsitikrinti teisingas prekybos taisykles, kad mūsų pramonė gautų prieigą prie žaliavų. Faktas, kad Europos Sąjunga yra žaliavų importuotoja ir kad ji tokia ir liks.

Mes dabar susiduriame su stipresne konkurencija mūsų aprūpinimo rinkose, taip pat su kylančiomis kainomis dėl padidėjusios konkurencijos iš daugelio augančių ekonomikų. Tuo pačiu metu šios augančios ekonomikos stato kliūtis prieigai prie savo žaliavų, tokiu būdu iškraipydamos konkurenciją. Todėl teisinga prieiga prie žaliavų su skaidriomis sąlygomis yra esminis elementas siekiant lygybės mūsų pasaulinio konkurencingumo strategijoje.

Komisija ketina per ateinančius metus panaudoti visas prieinamas priemones, kad palaikytų stabilų mūsų pramonės šakų aprūpinimą žaliavomis. Savo veiksmuose ji vykdys visapusę ir subalansuotą strategiją. Kaip teisingai pabrėžia Parlamentas, toje strategijoje reikia atsižvelgti ne tik į mūsų pramonės šakų interesus ir mūsų konkurentiškumą, bet taip pat ir į neturtingesnių šalių interesus.

Kalbant apie vystymosi aspektą, mes turime atskirti ir atskirsime, viena vertus, teisingas priemones, kurias taiko lėčiau besivystančios šalys, pavyzdžiui, eksporto mokesčius, kurie yra būtini tų šalių biudžetui, ir, kita vertus, priemones, kurias primeta augančios ekonomikos kaip jų pramonės politikos dalį ir kurios iškraipo konkurenciją pasaulio rinkose.

Aš aukštai vertinu F. Assis komentarą dėl tyrimų ir plėtos išipareigojimų, kuriuos taip pat reikia didinti dėl šių priežasčių. Norėčiau padėkoti Parlamentui už paramą mums vykdant šią politiką. Mes nuolat informuosime jus apie tolesnį mūsų strategijos įgyvendinimą.

Jens Holm, pranešėjas. – (SV) Gerb., Komisijos nary J. Potočnikai, mes laukiame komunikato iš Komisijos ir konferencijos. Gerai, kad jūs ketinate užsiimti maisto saugumo, vystymosi ir aplinkos klausimais.

Gerb. Francisco Assis, aš visiškai sutinku su jumis, kad mes turime persvarstyti mūsų ekonomikos plėtos modelį.

Gerb., Zbigniewai Zaleski, aš sutinku, kad prekyba neturi tapti neokolonijiniu žaliavų vogimu iš besivystančių šalių. Todėl prašau jūsų ir visų kitų būtinai palaikyti 20 ir 21 pakeitimą. Prašome juos rūpestingai išstudijuoti.

Taip pat pažiūrėkite į 26 pakeitimą, kuriame kalbama apie biokurą. Jame mes reikalaujame įvesti aplinkos ir socialinius standartus biokurui. Yra didelė problema, kad vis daugiau grūdų sunaudojama mėsai auginti, kitaip tariant, mes šeriame grūdus gyvuliams, bet tuo pačiu metu vis daugiau grūdų naudojama gaminti mūsų automobilių kurui.

Tai yra raginimas Komisijai – mes norime, kad būtų pritaikytos priemonės, kurios sumažintų naudojamą asmeniniais automobiliais ir mėsos vartojimą, kad turėtume daugiau grūdų, kuriais galėtume pamaitinti žmones!

Pranešime mes reikalaujame imtis skubių priemonių, kad spręstume klimato kaitos problemą. Prekyba taip pat turi turėti savo atsakomybę. Mes turime sumažinti visas nereikalingas emisijas ir sumažinti transportą. Prekybininkai įveža daug produktų, kuriuos taip pat lengvai galima būtų pagaminti vietoje. Mes turime palengvinti prekybą „žaliosiomis prekėmis“ ir pažangiomis aplinkos technologijomis. Jei mes to nedarysime ir prekyba neturės savo atsakomybės, mes netrukus nebeturėsime žaliavų prekybai ir po to nebeturėsime maisto prasimaitinti. Yra nepaprastai svarbu, kad mes rimtai vertintume atsakomybę už mūsų klimatą!

Pirmininkė. – Diskusija baigta.

Balsavimas vyks antradienį, 2008 m. gegužės 20 d.

23. Kuro elementų ir vandenilio bendroji įmonė (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas darbotvarkės punktas yra P. Locatelli pranešimas (A6-0145/2008) Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, įsteigiančio Kuro elementų ir vandenilio bendrąją įmonę (COM (2007) 0571 - C6-0446/2007 - 2007/0211 (CNS)).

Janez Potočnik, Komisijos narys. – Gerb. pirmininke, pirmiausia noriu išreikšti savo dėkingumą Parlamentui, ir ypač pranešėjai Pia Locatelli, ir taip pat Teresai Riera Madurell, kuri ją pakeis, už mūsų pasiūlymo įsteigti Kuro elementų ir vandenilio bendrąją įmonę palaikymą.

Leiskite man taip pat padėkoti visiems šešėliniams pranešėjams už jų konstruktyvų palaikymą ir Biudžeto komitetui už jo nuomonę.

Kuro elementų ir vandenilio bendroji įmonė turės du narius steigėjus: Pramonės grupę ir Bendriją. Privati pramonė įsteigė Pramonės grupę, ir jos nariai atstovauja pagrindinei Europos kuro elementų ir vandenilio bendrovių daliai, būtent automobilių gamintojams, energijos tiekėjams, kuro elementų vystytojams ir jų taikymo vystytojams. Atstovaujamos įvairaus dydžio bendrovės – nuo smulkių iki tarptautinių.

Komisijos ir pramonės bendradarbiavimas rengiant reglamentą aiškiai parodė stiprią suinteresuotosios pramonės varomąją jėgą. Viešojo sektoriaus užtikrinimas suteikti ilgalaikį stabilų finansavimą suteiks papildomo pasitikėjimo. Todėl galime tikėtis, kad privatus sektorius išsipareigos skirti didelius papildomus išteklius.

Be dviejų Bendrosios įmonės narių steigėjų, taip pat dalyvauja universitetai, tyrimų centrai ir kitos tyrimų organizacijos, dabar kuriančios Tyrimų grupę, kuri, kaip tikimasi, taps trečiuoju Bendrosios įmonės nariu. Tyrimų grupės atstovavimas Bendrosios įmonės valdyboje buvo laikomas būtinu dėl fundamentaliųjų tyrimų svarbos šiai Bendrajai technologijų iniciatyvai (BTI).

Iš viso buvo apskaičiuota, kad šios BTI įsteigimas iki penkerių metų pagreitins patikimų vandenilio tiekimo ir kuro elementų technologijų sukūrimą, ir jos įgis komercinį pritaikymą per 2010–2020 m. laikotarpį.

Taip pat noriu paminėti, kad ši iniciatyva yra svarbi mūsų pastangoms energijos technologijų spartinimo srityje, nes ši BTI yra labai įdomus modelis kai kurioms pramonės iniciatyvoms, kurias pasiūlėme įkurti pagal Strateginį energetikos technologijų planą.

Parlamento nuomonėje pateikiama daug labai svarbių pasiūlymų dėl pakeitimų. Vienas pavyzdys yra proveržio tyrimų svarbos išryškėjimas. Fundamentalieji tyrimai bus įtraukti į tyrimų ir plėtros programą, ir tai padidins tikimybę pasiekti pažangos ir sėkmės.

Kitas pavyzdys yra Bendrojo tyrimų centro (BTC) dalyvavimo Bendrosios įmonės veikloje paaiškinimas. BTC turi plačią kompetenciją keliose svarbiose srityse, ir jo platus dalyvavimas ateityje sustiprins Bendrosios įmonės tyrimus.

Ir Taryba, ir Komisija tikisi gauti jūsų įnašą ir sužinoti jūsų nuomonę, nes visi nori nedelsdami pradėti įgyvendinti šią svarbią iniciatyvą.

Pirmininkė. – Dabar iš tikrųjų turėjo kalbėti P. Locatelli, kuri yra pranešėja, bet ji paskyrė vietoje savęs kalbėti T. R. Madurell; tačiau aš dar nematau T. R. Madurell, ir mes labai apgailėstaujame, kad jos čia nėra.

Todėl leisime tiesiogiai pasisakyti tiems, kas kalba frakcijų vardu.

Jan Březina, PPE-DE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, visų pirma norėčiau padėkoti pranešėjai P. Locatelli už jos labai nuodugnų ir išsamų darbą šiame pranešime, kuriame aptariama viena iš svarbiausių strateginių technologijų mūsų energetikai ateityje.

Aš iš tikrųjų sveikinu Vandenilio ir kuro elementų technologijų platformos iniciatyvą, kuri atliks pagrindinį vaidmenį siekiant sėkmingų rezultatų. BTI sąvoka buvo pristatyta Septintojoje pagrindų programoje kaip nauja priemonė, skirta įgyvendinti ilgalaikę viešojo ir privataus sektoriaus partnerystę atliekant tyrimus Europos lygmeniu. Iki šiol buvo įkurtos keturios BTI naujoviškų vaistų, įmontuotų sistemų ir kitose srityse. Pagal šį pasiūlymą penktoji BTI bus įkurta kuro elementų ir vandenilio srityje.

Susidūrusi su tokiais iššūkiais kaip elektros tiekimo saugumas, energetinė priklausomybė ir dažnai aptariamasis klimato kaitos sušvelninimas, Europos Sąjunga turi stiprinti švaresnių ir efektyvesnių energijos technologijų vystymą ir naudojimą. Kuro elementai ir vandenilio technologijos gali stipriai prisidėti siekiant šių tikslų. Neturėdama bendros Europos strategijos, Europa dabar atsiliko nuo Azijos šalių ir Jungtinių Valstijų.

Pakeitimų klausimu tai aš palaikau tuos, kurie buvo teikiami norint sustiprinti pasiūlymą ir pasiekti geresnės darnos su kitomis BTI. Remdamasis savo patirtimi ir bendravimu su MVĮ, aš ypač palaikau pakeitimus, kurie labiau pabrėžia novatorišką MVĮ potencialą ir specifines kliūtis, su kuriomis jos susiduria, pavyzdžiui, jos turi mažesnes galimybes tirti infrastruktūrą. Pakeitimuose taip pat reikia pabrėžti į proveržį orientuotų tyrimų svarbą. Kaip buvo paminėta įgyvendinimo plane, tyrimai, ypač ankstyvose stadijose, turi būti svarbus BTI veiklos elementas.

Mano nuomone, ši bendra viešojo ir privataus sektoriaus iniciatyva yra teisingas kelias, kuriuo turėtume eiti, kad taptume konkurencingesni kartu su JAV ir kitomis šalimis, turinčiomis vandenilio tyrimų tradiciją ir plėtros strategiją.

Silvia-Adriana Țicău, PSE frakcijos vardu. – (RO) Aš taip pat norėčiau pasveikinti pranešėją ir pabrėžti šio dokumento svarbą. Ši iniciatyva yra nepaprastai svarbi tiriamajai veiklai. Deja, dažnai lėšos yra nepakankamos ar kartais netinkamai panaudojamos. Didžiausias Europos ekonominės bendrijos įnašas šios bendrosios įmonės administracinėms išlaidoms bus 470 mln. EUR. Be to, galima suteikti naujų lėšų po 2013 m., bet tik tai tiems projektams, kurių finansavimo sutartis yra pasirašyta iki 2013 m. gruodžio 31 d.

Norėčiau pabrėžti, kad ši bendroji įmonė yra nepaprastai naudinga dėl to, kad ji įgyvendina ir prisijungia prie Pagrindų programos moksliniams tyrimams, ypač energijos ir transporto srityse, įskaitant aeronautiką. Manau, kad šis pranešimas yra nepaprastai svarbus dėl to, kad jame koordinuotai palaikomi tyrimai bei technologijų tobulinimo veikla, ir ši iniciatyva taip pat padės įgyvendinti tyrimų prioritetus komunikacijos ir informacijos technologijų srityse, kiek jos susijusios su kuro elementais ir vandeniliu, bet ji taip pat paskatins ir padidins viešojo ir privataus sektoriaus investicijas į kuro elementų ir vandenilio tyrimus valstybėse narėse ir asocijuotose šalyse.

Vladko Todorov Panayotov, ALDE frakcijos vardu. – (BG) Europa turi įveikti klimato kaitą ir užtikrinti gamtos išteklių tiekimo saugumą. Nuolat kylant žaliavų ir pagamintos produkcijos kainoms, ši užduotis tampa nepaprastai sudėtinga.

Sprendimas yra galimas, ir jis yra susijęs su nauja technologija, kuri, viena vertus, preventyviai sumažins šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą ir, kita vertus, leis efektyviau naudoti ir sutaupyti žaliavas. Rinkdamasi būtent šį kelią, Europa išliks lyderė kovoje su pasauliniu atšilimu ir išlaikys savo konkurentiškumą pasaulinėje žaliavų rinkoje. Tam reikia didinti investicijas į tyrimus ir naujas technologijas, atsižvelgiant į kiekvienos valstybės narės potencialą.

Nauja technologija, vandenilio technologija ir ypač kuro elementų vystymas atliks lemiamą vaidmenį įveikiant energijos išteklių stygių, taip pat ir aplinkosaugoje bei siekiant Kioto protokole nustatytų tikslų. Tačiau turime apsvarstyti tai, kad šios technologijos reikalauja naudoti tokius metalus kaip platina, paladis ir auksas, kurie yra neatskiriama naujų prietaisų ir įrangos dalis. Tik jei mes įgyvendinsime naujus, labai efektyvius ir

ekologiškai saugius metodus, kaip išgauti ir panaudoti šiuos metalus, galėsime pasiekti efektyvios ir stabilios vandenilio technologijos ir kuro elementų vystymo plėtros.

Bendrosios įmonės įkūrimas turi sujungti pastangas, kurias dėtų visos šalys, turinčios patirties tiek tiesioginiai vystant vandenilio technologiją ir kuro elementus, tiek vystant technologijas, skirtas tvariai ir ekologiškai išgauti būtinas žaliavas. Reikia paskatinti tokią veiklą tose naujosiose valstybėse narėse, kurios turi didelės patirties šiose srityse, pavyzdžiui, Bulgarijoje, kuri turi tyrėjų grupes, dirbusias su tokiais projektais jau daugelį metų ir pasiekusias nemenko pasisekimo.

Zdzisław Kazimierz Chmielewski (PPE-DE). - (PL) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, sunku nesutikti su pastangomis nustatyti tinkamas taisykles bendrajai įmonei kuro elementų ir vandenilio technologijos srityje. Įdomiame P. Locatelli pranešime ši iniciatyva apibūdinama kaip daug žadantis viešosios ir privačios partnerystės, skirtos įgyvendinti bendrą technologijų iniciatyvą, pavyzdys. Tačiau nuomonėje, kurią turiu prieš save, Taryba patvirtina, kad taikant tokius elementus praktiškai didžiulis technologinio sunkumo iššūkis. Ekspertai susiduria su be galo sudėtinga užduotimi rasti tyrimo kelius, kurie užtikrintų sėkmingą rezultatą. Pavyzdžiui, kai kurie mokslininkai numato, kad atsiras reikšmingų kliūčių praktiškai taikyti kuro elementus. Jei mes sutinkame, kad vandenilis tik perduoda energiją, turime atsiminti, kad jį taikant praktiškai, pavyzdžiui, kuro elementuose, kiekvienu atveju jo gamybai reikia naudoti kitus energijos šaltinius. Jei mes įveiksime šį sunkumą, toliau kils kliūtys dėl laikymo, nes mums reikės surasti tinkamas technologijas kaupiti ir transportuoti vandenilį.

Aš atkreipiu dėmesį į šią problemą, siekdamas geresnio teisėkūros darbo dėl teksto, kuriame Europos Parlamentas pateikia savo nuomonę. Leiskite man pasakyti tai tiesmukai, o ne kaip kažkokį nesvarbų komentarą: mano svarbiausias ekspertas sako, kad šis metodas nepavyks.

Janez Potočnik, Komisijos narys. – Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti garbingiems Parlamento nariams už jų komentarus. Taip pat norėčiau pasakyti, kad pristatydami Bendrąsias technologijų iniciatyvas mes iš tikrųjų imamės įgyvendinti naują idėją. Nuoširdžiai tikiuosi, kad tai veiks, nes šis naujasis metodas turi padėti atnešti į Europą naujas realijas.

Tai, ką mes pristatome, iš tikrųjų yra perėjimas nuo projektų finansavimo prie programų finansavimo, ir stipresnis palaikymas pagal privataus ir viešojo sektoriaus partnerystę – turiu omenyje „privataus ir viešojo“ sektoriaus partnerystę, nes akivaizdu, kad iniciatyvos ir strateginių tyrimų darbotvarkės kyla iš technologijų platformų, kurios suformavo pagrindą šioms Bendrosioms technologijų iniciatyvoms. Būtina dirbti išvien, ir šiose Bendrosiose technologijų iniciatyvose matau grupes, kurios iš tiesų formuojasi Europos Sąjungos mastu. Kai kurie iš pagrindinių konkurentų Europoje taip pat jungiasi, kad šiuo prieškonkurenciniu etapu galėtų sujungti savo žinias ir sustiprinti Europą pasauliniame kontekste.

Taip pat šiame kontekste norėčiau pasakyti, kad ši specifinė technologijų iniciatyva yra nepaprastai svarbi todėl, kad ji susijusi su energetika, ir kiekvieną dieną mums primenama apie to sektoriaus svarbą.

Vienas iš svarbiausių Europos strateginio energetikos technologijų plano (SET planas) tikslų yra pagreitinti mažai anglies naudojančių technologijų vystymą ir įgyvendinimą. Aš žinau, kad jūs rengiate savo nuomonę dėl SET plano, ir labai tikiuosi išgirsti jūsų požiūrį. Kaip sakiau anksčiau, kuro elementų ir vandenilio BTI yra įdomus modelis kitoms sritims ir ši iniciatyva tikrai taps SET plano dalimi, kai tik ji bus patvirtinta.

Tikiuosi, kad pamatysime šios iniciatyvos rezultatus ateityje. Paskutinis dalykas, kurį norėčiau paminėti, nes nežinau, ar aiškinimas buvo teisingas, yra tai, kad Europos Komisija skirs iki 470 mln. EUR per šešerių metų laikotarpį, kuriuo bus įgyvendinama ši Bendroji technologijų iniciatyva ir, žinoma, tikimasi, kad privatus sektorius, kuris taip pat prisidės prie šių pastangų, padvigubins šį skaičių.

Pirmininkė. – T. R. Madurell čia nėra, bet esu įsitikinusi, kad pranešėja P. Locatelli susisieks, nes tai, ką pasakė Komisijos narys, yra nepaprastai svarbu.

Diskusija baigta.

Balsavimas vyks antradienį 12 val.

Rašytiniai pareiškimai (142 straipsnis)

Péter Olajos (PPE-DE), raštu. – (HU) Per praėjusius penkiasdešimt metų pasaulio gyventojų skaičius padvigubėjo, o energijos vartojimas išaugo keturis kartus. Dėl šios priežasties nėra jokio kito pasirinkimo, kaip tik pritarti kuro elementų ir vandenilio bendrajai įmonei ir suteikti visą galimą palaikymą jos įkūrimui.

Aš suprantu J. Haug susirūpinimą dėl Bendrosios įmonės finansavimo, bet finansinės problemos neturėtų užkirsti kelio šiai iniciatyvai. Pagrindiniai žodžiai yra naujovės ir gyvenamosios pakeitimas. Tai, žinoma, nemažai kainuoja, bet, kita vertus, tai atsiperks. Šiuolaikinėje ekonomikoje naujovės sukuria 70–80 % metinio bendrojo vidaus produkto augimo.

Kodėl turėtume investuoti į vandenilį? Nes tai yra tarpinis energijos šaltinis. „Ištekliai“ negali pasibaigti; tai yra gausiausiai randamas elementas visatoje. Tačiau jį galima laikyti alternatyva iškastiniam kurui tik tuo atveju, jei mes galėsime jo pagaminti iš atsinaujinančių energijos šaltinių už konkurencingą kainą, per tą procesą neišskirdami į atmosferą anglies dvideginio ar kitų šiltnamio efektą sukeliančių dujų.

Kanadoje ir JAV vandenilio svarba buvo pripažinta dar 2002 m. Ten jau rieda keliais keli šimtai tūkstančių „ekomobilų“, ir nuolat daugėja degalinių su vandenilio siurbliais. Europos Sąjungoje naudojama apytiksliai aštuoniolika tūkstančių ekologiškų transporto priemonių, o prieinamų vandenilio siurbių skaičiaus net neverta minėti.

Jei norime išvengti galutinio žlugimo, mes negalime neremti šios technologijos ir kuro; mes turime imtis veiksmų. Norėčiau pasinaudoti šia galimybe ir pakviesti savo kolegas Parlamento narius į „Greenovation“ konferenciją, kurią numatoma surengti Parlamente kitą savaitę, gegužės 28 d. popietę. Po diskusijų dalyviai turės galimybę pasivažinėti vandeniliu varomu autobusu ar automobiliu.

24. Bendrijos tabako fondas (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas darbotvarkės punktas yra S. Berlato pranešimas (A6-0164/2008) Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1782/2003 dėl pagalbos už tabaką pervedimo į Bendrijos tabako fondą 2008 ir 2009 metams ir Reglamentą (EB) Nr. 1234/2007 dėl Bendrijos tabako fondo finansavimo (COM(2008)0051 - C6-0062/2008 - 2008/0020 (CNS)).

Sergio Berlato, pranešėjas. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Komisijos pasiūlymo tikslas yra iš esmės ir toliau išskaityti 5 % iš tabako paramos, suteikiamos per 2008 ir 2009 kalendorinius metus, ir panaudoti šias lėšas toliau finansuoti Bendrijos tabako fondą, kurio vienintelis tikslas yra finansuoti informacijos skleidimo iniciatyvas, kuriomis siekiama pagerinti Europos gyventojų supratimą apie žalingus tabako vartojimo padarinius.

Visų pirma, manau, būtų tinkama pabrėžti kelias objektyvias atskaitos sąlygas. BŽŪP pagalbos perdavimas Fondui yra retas ir teigiamas integracijos bei bendradarbiavimo tarp Europos Sąjungos žemės ūkio ir sveikatos politikos pavyzdys. Kadangi, kaip pabrėžė Komisija, Fondo veikla yra svarbi Sąjungos gyventojams ir bus svarbi ateityje, mes manome, kad jam būtina ilgalaikė finansinė parama 2007 ir 2009 m.

Išskaitymas iš dvigubos ūkininkams suteiktos paramos visada būdavo vienintelis Bendrijos tabako fondo finansavimo šaltinis. Finansinis šio išskaitymo pagrindas buvo iš esmės sumažintas reformavus tabako BRO ir kai kurioms valstybės narėms nusprendus pasirinkti visišką išmokų atsiejimą nuo gamybos – tuo būdu jos visiškai panaikino Fondo pajamas iš tų išskaitymų. Toliau pratęsiant laikotarpį, per kurį galima pateikti paraišką dėl išskaitymo, ir didinant jo procentinio dydžio normą, būtina užtikrinti pakankamus Fondo išteklius, kuriais būtų finansuojamos programos, nedarant didesnio poveikio Europos Sąjungos biudžetui bent jau iki dabartinės prognozės numatomo laikotarpio pabaigos ir tuo pat metu ieškant kitų būdų finansuoti Fondą.

Vienas iš teigiamų Fondo finansavimo mechanizmo aspektų yra sąlyga, kad bent 25 % patvirtintų projektų bendrosios sumos būtų bendrai finansuojami iš patikimų operatorių, tokiu būdu garantuojant padidinto finansavimo galimybę. Žemės ūkio komitetas dažnai svarstydavo šiuos klausimus ir tebesilaiko savo linijos, pagal kurią norima sugriežtinti rūkymo apribojimus ir pagerinti žmonių supratimą apie jo žalingus padarinius žmogaus sveikatai.

Kita vertus, labai gerai žinome, kaip išdėstyta Parlamento 2004 m. kovo 10 d. teisėkūros rezoliucijoje, kad Europos neapdoroto tabako gamyba, kuri dabar yra nedidelė ir sukoncentruota keliuose, specifiniuose Sąjungos regionuose, sudaro mažiau nei 4 % pasaulinės gamybos ir neturi jokio poveikio vietiniam tabako produktų vartojimui.

Nors ši tema nėra pagrindinė šiandienos diskusijoje, verta atsiminti, kad Europos Sąjunga yra pagrindinė neapdoroto tabako importuotoja pasaulyje, ir daugiau kaip 70 % jos poreikio patenkina trečiosios šalys – daugiausia Brazilija, Malavis, Argentina, Indonezija, Zimbabvė, Indija ir Kinija, o tai naudinga tabako

augintojams, kurie dirba ne taip griežtai reguliuojamomis sąlygomis kaip Europos tabako augintojai. Tai taip pat sukuria daugiau nei 1,2 mlrd. EUR per metus prekybos deficitą.

Kita vertus, pastebėta, kad valstybės narės, kuriose tabako parama buvo visiškai atsieta nuo gamybos, ne tik nutraukė pervedimus į Fondą, bet taip pat buvo visiškai nutrauktas auginimas, nepasirinkus jokios tvarios ekonomine ar užimtumo prasme alternatyvos. Tai bendrai sukėlė labai rimtų nepalankių padarinių kaimo regionams ir nė kiek nepakeitė vietinio pagamintų tabako produktų vartojimo.

Dėl pasiūlymo atlikti išskaitymą iš paramos 2008 kalendoriniams metams ir atsižvelgiant į tai, kad tabako auginimo sutartys 2008 derliaus metams buvo sudarytos anksčiau, Žemės ūkio komitetas mano, kad pritarus tam pasiūlymui gali būti pateikta daug teismo ieškinių arba bent jau gali kilti ginčai, kurie galų gale gali sukelti rimtą žalą ūkininkams.

Taigi Žemės ūkio komitetas mano, kad, pratęsiant išskaitymą iki 2012 derliaus metų ir didinant išskaitymo Fondui procentinio dydžio normą iki 6 %, atsirastų pakankamai pinigų, kurie padengtų Bendrijos tabako fondo remiamą veiklą iki 2013 m., ir komitetas ragina Komisiją paruošti daugiametę programą, kuri, ją tinkamai pakeitus pagal čia pasiūlytus pakeitimus, galėtų gauti 81 mln. EUR, nedarydama jokio poveikio Sąjungos biudžetui.

Mariann Fischer Boel, *Komisijos narys*. – Gerb. pirmininke, visų pirma noriu padėkoti pranešėjui S. Berlato. Mane labai padrąsino Jūsų entuziazmas, kurį parodėte sakydamas kalbą šįvakar. Taip pat noriu padėkoti Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetui už pranešimą apie Bendrijos tabako fondą.

2004 m. Taryba priėmė tabako reformą, kuri varžo iš dalies susietas ir iš dalies atsietas išmokas tabako gamintojams per 2006 ir 2009 m. laikotarpį. Reforma numato palyginti ilgą pereinamąjį periodą dėl tos priežasties, kad iš dalies susieta parama gali būti teikiama iki 2009 m. Bet mes matėme – kaip jūs teisingai pasakėte – valstybės narės, kurios nusprendė visiškai atsieti nuo 2006 m., kai reforma pradėjo veikti.

2004 m. reforma taip pat numatė tabako paramos 2006 ir 2007 m. procentinio dydžio pervedimą iš tabako gamintojų Tabako fondui. Komisijos pasiūlymas pratęsia procentinio dydžio pervedimą iš tabako gamintojų Tabako fondui iki 2009 kalendorinių metų.

Aš visiškai pritariu tabako paramos dalies pervedimui į Bendrijos tabako fondą. Jūsų pranešime teisingai pabrėžiama didelė fondo vykdomų priemonių svarba Europos visuomenei, kuriomis fondas siekia skatinti informacijos iniciatyvas dėl žalos, kurią gali sukelti tabakas.

Tačiau jūsų prašymas pratęsti pereinamąjį laikotarpį iki 2012 m. kelia didelių problemų. Toks pereinamojo iš dalies atsieto dvigubo režimo pratęsimas visiškai prieštarauja filosofijai, kurią Komisija rytoj išdėstys savo komunikate dėl „medicininės apžiūros“, kuriame labiau pasisakoma už atsietas išmokas, siekiant suteikti ūkininkams laisvę gaminti tai, ko nori rinka.

Kiek aš buvau informuotas, tos valstybės narės, kurios iš pat pradžių nusprendė visiškai atsieti išmokas tabako gamintojams, taip pasiūlė todėl, kad ūkininkams buvo naudingiau palikti sektorių – galbūt dėl tabako kokybės buvo sudėtingiau gauti padorią kainą.

Taip pat 2004 m. buvo sutarta, kad 50 % Bendrijos paramos tabako sektoriui patektų į kaimo plėtros priemones. Tai prasidės 2011 biudžetiniais metais ir bus perduota tabaką gaminančioms sritims kaip papildoma Bendrijos parama. Svarbu pažymėti, kad tai paskirta tabaką gaminančioms sritims. Tuo pagrindu kasmetinė 484 mln. EUR suma jau buvo įtraukta į kaimo plėtros programas 2007–2013 m. laikotarpiui toms valstybėms narėms, kuriose vyksta tabako reforma.

Todėl esu tvirtai įsitikinęs, kad nėra nieko nuostabaus, jog negaliu pasiūlyti pratęsti pereinamąjį dalinai susietą režimą, nes tam prieštarauja sutartis, kurią palaikė visos tabaką gaminančios valstybės narės, kai buvo sudarytas šis paketas dėl Viduržemio jūros produktų 2004 m. Tačiau aš šįvakar laikiu labai gyvos ir įdomios diskusijos.

Wiesław Stefan Kuc, *Biudžeto komiteto nuomonės referentas*. – (PL) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, tabako gamybos subsidijavimas, tuo pat metu kovojant su tabako gaminių rūkymu, daugelį metų buvo nesutarimų tema. Tačiau Bendrijos tabako fondas, kuris dabar gauna 5 % tabako paramos, pasitarnauja finansuojant tyrimus, kaip kovoti su rūkymo padariniais, propagandos kampanijas ir tabako augintojų mokymus, siekiant juos paskatinti pakeisti veiklą.

Aš esu Biudžeto komiteto nuomonės dėl S. Berlato pranešimo referentas. Tinkamiausias sprendimas būtų pratęsti Bendrijos tabako fondo finansavimą kitiems dvejiems metams, bet abejotina, kad po šio laikotarpio išnyks jo egzistavimo priežastys, nes mes žinome, kad žmonės rūko ir toliau rūkys. Jie rūkys nepaisant to, ar mes Europoje gaminsime tabaką, ar ne. Problema nedings, net jei mes liausimės subsidijuoti tabako augintojus. Todėl fondas turi ir toliau egzistuoti. Vienintelis dalykas, kurį galima pakeisti, yra finansavimo būdas.

Ioannis Gklavakis, PPE-DE frakcijos vardu. – (EL) Gerb. pirmininke, man malonu, kad šiandien čia su mumis yra Komisijos narys, nes manau, kad jis yra labai sąžiningas asmuo. Leiskite man paaiškinti.

Visų pirma leiskite atkreipti mano kolegos Biudžeto komitete dėmesį, kad mes esame prieš rūkymą ir pasisakome už plataus masto kampaniją prieš rūkymą. Tačiau jei žmonės ir toliau rūko, ir yra atitinkama tabako paklausa, mes neturime jo importuoti iš trečiųjų šalių. Pagaminkime jį Europoje.

Aš sveikinu S. Berlato dėl jo pranešimo ir visiškai jį palaikau. Prašau, kad būtų pratęstas finansavimas iš Bendrijos tabako fondo. Komisijos nary, mes, ūkininkai, mielai sutikome dėl išskaitymo normos padidėjimo 1 %, kuris patenka į kovos su rūkymu viešosios informacijos fondą, nors tie pinigai buvo paimti iš mūsų. Mes mielai su tuo sutinkame. Tačiau mes prašome jūsų, kad tabako *status quo* būtų gaunamas iki 2013 m.

Komisijos nary, jūs esate labai sąžiningas žmogus. Kodėl turi būti diskriminuojami vien tabako augintojai? Todėl prašome, kad tai būtų atšaukta ir kad būtų gaunamas *status quo* iki 2013 m. Be to, kaip jūs žinote, tabako augintojai visose šalyse, ypač mano šalyje, yra neturtingiausi ūkininkai; jie dažnai dirba prasčiausiose, labiausiai nualintose srityse, kur daugeliu atvejų nieko kito negalima užauginti. Jei mes sustabdysime šį režimą ir nutrauksime paramą, šios sritys taps dykvietėmis ir aplinkos degradacijos aukomis.

Todėl prašau, kad *status quo* ir toliau būtų gaunamas pagal S. Berlato pranešimą, jo ir mano pakeitimus. Žinodamas, kad jūs, Komisijos nary, esate sąžiningas žmogus, manau, kad mes galime tikėtis, jog jūs palaikysite mūsų pasiūlymą.

Alejandro Cercas, PSE frakcijos vardu. – (ES) Gerb. pirmininke, labai Jums ačiū, Komisijos nary, kad esate čia. Aš kalbėjau su savo regiono pirmininku, kuris labai gerai atsiliepė apie jus, ir aš šiandien tai dar kartą patvirtinu.

Kalbu savo vardu ir savo frakcijos šešėlinės pranešėjos, Rosos Miguélez, vardu, siekdamas palaikyti S. Berlato, nes jo požiūris, atrodo, yra racionaliausias.

S. Berlato pranešime kalbama vien apie Bendrijos tabako fondą, Bendrijos fondą, skirtą kovoti su rūkymu. Jis prašo daugiau laiko ir daugiau pinigų šiai kampanijai. Todėl net tie Parlamento nariai, kurie yra prieš priemokas tabakui, turi balsuoti už šį pranešimą, nes juo siekiama pratęsti kovos su tabaku laiką ir išplėsti jos apimtį.

Tačiau žodis „tabakas“ sukelia tokius stiprius jausmus daugeliui šio Parlamento narių, kad jie susipainioja. Jie supainioja Bendrijos tabako fondą su Bendrijos priemokomis ir sako, kad mes prašome toliau taikyti priemokas. Tai nėra tiesa. Mes kalbame apie Fondo situaciją iki 2013 m.

Jie painioja gamybą su vartojimu. Gamyba Europoje nėra problema. Europa gamina labai nedaug tabako. Europos problema yra tabako, importuoto ne iš Europos, vartojimas.

Jie painioja tabaką su rūkymu. Tai tas pats, kas painioti alkoholį su alkoholizmu. Augalas, kuris yra žemės ūkio produktas, turi daug paskirčių, įskaitant vaistines, o rūkymas yra liga.

Jei jie nori išnaikinti vartojimą, jie turi verčiau nukreipti savo atakas prieš importą, gamybą, reklamą ir bendrai masinę tabako pramonę, o ne prieš vargingus mano šalies darbininkus, kurie užaugina tik 5 % Europoje surūkomo tabako.

Galų gale, Komisijos nary, mes nefinansuojame tabako dėl jo paties, mes finansuojame tabaką todėl, kad tai sukuria daug darbo vietų, ne vien tarp tabako gamintojų, bet ir visose susijusiose srityse. Iš tikrųjų daug tabako gamintojų nori liautis gaminti todėl, kad jie daugiau uždirbs be darbo. Bet šios sritys degraduos, jei jos praras tūkstančius moterų ir imigrantų darbo vietų, kaip jau įvyko kitose Europos srityse.

Jie prašo tik laiko, laiko reorganizuoti savo ūkius.

Komisijos nary, labai ačiū už jūsų kantrybę ir aš tikiuosi, kad ištiesite savo ranką ne S. Berlato, bet darbininkams, kurie žiūri į šį Parlamentą su viltimi, kad jis netaikys dvigubų standartų. Tikiuosi, kad niekas

čia nesusipainios dėl to, kokią jie norėtų matyti tikrą situaciją, ir taip pat tikiuosi, kad niekas čia nekels savo interesų aukščiau virš šių kuklių žmonių interesų.

Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, man susidaro įspūdis, kad čia siekiama, kaip sakoma Vestfalijoje, išmesti dešrą dėl rūkytos kiaulienos šoninės, tai reiškia, siekiama išmesti silkę, norint sugauti banginį. Kitaip tariant, Tabako fondas yra naudojamas stengiantis apsaugoti tabako priemokų atsiejimą iki 2013 m. Fondas, kuris, kaip mes visi žinome, taip pat yra naudojamas finansuoti švietimą apie žalingus rūkymo padarinius, buvo įsteigtas čia, Parlamente, tam, kad palaikytų dabartines tabako priemokas, nes dauguma Parlamento narių stipriai priešinosi rūkymui, ir daugelis klausė, kaip mes galėjome paremti tabako auginimą, kai rūkymas kelia tokį pavojų.

Aš visada buvau tabako priemokų šalininkas, nes manau, kad du dalykai yra nesusiję, bet tokiu atveju mes neturime būti veidmainiai ir apsimesti, kad darome ką nors dėl to, kad kovotume su rūkymu, jei mes iš tikrųjų siekiame kitokio tikslo, būtent priemokų išsaugojimo. Dabar svarstome ne priemokų išsaugojimą; čia iš esmės yra klausimas dėl susietų priemokų, o tikslas yra neleisti atsieti. Mes visada elgiamės taip, tarytum atsiejimas atimtų priemokas iš tabako augintojų. Mes žinome, kad tai nėra tiesa, ir išties jau esame aptarę šiuos dalykus kalbėdami apie medvilnę. Verslininkai ir toliau gaus išmokas; vienintelis skirtumas bus tai, kad jie daugiau neprivalės auginti tabako, ir aš manau, kad tai yra protinga.

Aš atsimečiau kelionę į šiaurės Graikiją su Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetu, kai mes aplankėme patį vargingiausią regioną. Pamatėme nuskurdusias sritis, bet jos buvo neturtingos ne dėl atsiejimo, kuris dar nebuvo įvestas, bet todėl, kad tabako pramonė tose srityse nemokėjo augintojams priimtinos kainos už jų tabaką ir net pasinaudojo tada sumokėtomis priemonėmis, kad taip nuleistų kainas, jog tabako augintojai išvis nieko negavo iš savo priemokų. Tuo metu mums atrodė neįtikėtina, ir mes stebėjomės, kodėl tos srities ūkininkai, auginantys pikantišką tabaką, kuris yra naudojamas visame pasaulyje kaip specialus tabakas cigarečių mišiniuose, negavo pakankamo užmokesčio, kad sugebėtų užsidirbti pragyvenimui vien iš tabako auginimo, nepriklausomai nuo priemokų.

Jei tabakas daugiau nėra auginamas dėl atsiejimo kai kuriose srityse ar kai kuriose šalyse, kur buvo baigtas tabako paramos atsiejimas, tai reiškia ne tai, kad nėra jokių alternatyvų tose srityse, bet kad augintojai negali padengti tabako auginimo išlaidų. Todėl čia būtina atskleisti tabako pramonės kortas, kad jie pagaliau pradėtų mokėti augintojams padorią kainą.

Manau, kad tai būtų geriau, Komisijos nary, jei paliktume švietimą apie rūkymą kitiems, nes mes Europos Sąjungoje esame atlikę pakankamai švietimo veiklos, ir vėčiau nukreiptume šias lėšas kaimo plėtrai ir diversifikavimo priemonėms, kurios skiriamos šioms neturtingoms sritims. Be to, šiuos išteklius reikėtų papildyti, kad jie sukurtų kitas darbo vietas šiose srityse šalia tabako gamybos darbo vietų.

Janusz Wojciechowski, *UEN frakcijos vardu.* – (PL) Gerb. pirmininke, retai šiuose Rūmuose apsvarstyti sprendimai turi tokias rimtas pasekmes tokiam dideliame žmonių skaičiui. Šiandien mes svarstome problemą, būti ar nebūti tabako gamintojams Europoje. Tabako gamyba teikia pragyvenimą apytiksliai 120 000 ūkininkų ir, įskaitant sezoninius darbininkus, joje įdarbinama beveik 400 000 žmonių tiek senosiose, ir naujosiose valstybėse narėse. Graikijos atvejis jau parodė, kad vadinamoji tabako sektoriaus reforma iš tikrųjų reiškia jo likvidavimą. Tai yra mirties bausmė 120 000 ūkių, daugiausia smulkiosioms šeimų įmonėms. Aš žinau tokių tabako ūkių Lenkijoje, bet mes galime rasti jų ir čia, Strasbūro priemiesčiuose. Kalbame apie katastrofą žmonėms, kurie skyrė savo gyvenimus tabako gamybai. Vardan ko jie turi netekti savo pragyvenimo? Tabako gamybos likvidavimas nesulaikys žmonių nuo rūkymo. Jie rūkys iš importuoto tabako pagamintas cigaretes. Ši reforma nepadės niekam ir pakenks daugeliui.

Todėl visiškai palaikau S. Berlato pranešimą, kuriame teisingai imamas ginti tabako gamintojus, ir pridėdu savo balsą prie I. Glavakio ir A. Cercaso balsų.

Diamanto Manolakou, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (EL) Gerb. pirmininke, tabako augintojai yra žiauriai persekiojami, kadangi kampanija prieš rūkymą prilyginama politikai prieš tabaką. Todėl Europos Sąjungoje užaugintas tabakas laikomas nesveiku, o importuotas tabakas tokiu nelaikomas. Tai nenuoseklu, nemoksliška ir nesąžininga. Šios politikos rezultatai yra žinomi: nepaisant kampanijų, rūkymas didėja, o Europos Sąjungos gamyba staigiai smunka. Darbo vietos prarandamos, dešimtys tūkstančių smulkių ir vidutinio dydžio tabako augintojų ūkių sunaikinami, o tabako importas pakilo daugiau nei 1,2 mlrd. EUR per metus.

Tabako auginimas Graikijoje smuko 73 %. Vis daugiau tabako augintojų tampa bedarbiais. Išstos sritys yra paliekamos dėl to, kad ten negalima užauginti jokių kitų kultūrų.

Mes manome, kad būtina panaikinti reguliavimą, pagal kurį nuo 2010 m. bus pervedama 50 % tiesioginės paramos antrajam ramsčiui. Visi išskaitymai iš subsidijų turėtų nedelsiant būti panaikinti, kad būtų leista toliau auginti tabaką, nes 70 % paklauskos yra patenkinama importuojant. Subsidijos turi būti susietos su gamyba; jos turi būti neatimama garantuotų minimalių kainų, atitinkančių kiekvienos rūšies gamybos kainą, dalimi.

Kadangi S. Berlato pranešime yra teigiamų visa tai palaikančių elementų, mes, Parlamento nariai iš Graikijos komunistų partijos (KKE), jam pritarime.

Hélène Goudin, IND/DEM frakcijos vardu – (SV) Gerb. pirmininke, subsidijuojamas tabako auginimas yra akivaizdus Europos Sąjungai ir Europos Parlamentui būdingų dvigubų standartų pavyzdys. ES išdidžiai paskelbė, kad kova su ligomis turi būti laikoma prioritetu, ir kasmet išleidžia informacijos kampanijoms kelis milijonus Švedijos kronų, o tuo pat metu pro galines duris Europos Sąjunga subsidijuoja nepelningus tabako augintojus, išmokėdama jiems kelis milijardus kronų per metus.

Pagal pranešimą, planas laipsniškai sumažinti šią paramą būtų pratęstas iki 2013 m. Pranešėjas siekia nusiplauti rankas dėl neigiamų tabako vartojimo pasekmių. Supaprastintas argumentas yra toks, kad kadangi Europos Sąjungos tabako gamyba yra tokia maža, vos 4 %, jos poveikis galutiniam vartojimui yra bereikšmis. Koks tai samprotavimas? Ar norima juo pateisinti subsidijų pratęsimą? Manau, kad ES tabako gamyba yra 4 % per didelė. Be to, Europos tabakas yra toks prastas, kad tik jo dalis yra parduodama Europos rinkai. Trečdalis yra sudeginama. Ypatingi tabako pramonės interesai dominavo pakankamai ilgai. Mūsų žmonės nori, kad mes imtumėmės savo politinės atsakomybės.

Ponios ir ponai, paskutinis dūmas turi blogą skonį. Atėjo laikas panaikinti dvigubus standartus. Todėl primygtinai siūlau jums rytoj balsuoti prieš pranešimą.

Esther Herranz García (PPE-DE). – (ES) Gerb. pirmininke, pagal naujausią reformą parama tabako sektoriui 2010 m. bus sumažinta 50 %. Manau, kad tai yra beprecedentė priemonė, kuri akivaizdžiai pablogina tabako gamintojų padėtį lyginant su kitais Bendrijos žemės ūkio gamintojais. Joks kitas žemės ūkio sektorius nepatyrė tokio drastiško paramos sumažinimo, ir tai dar prisidės prie sumažinimo, numatyto tiesioginės paramos pakeitimuose, dėl kurių rytoj susitars Ministrų Taryba.

Manau, kad derėtų pateikti kai kuriuos skaičius apie šį sektorių. Bent 80 % Europos tabako pagaminama neturtingose srityse. Ekstremaduros srityje Ispanijoje, kur sukonzentruota didžioji dalis Ispanijos gamybos, reforma paveikia 20 000 šeimų, kurių metinė apyvarta sudaro 26 % visos srities žemės ūkio gamybos vertės.

Be to, tabakas Ispanijoje yra sukonzentruotas mažuose ūkiuose, ir jo gamyboje dirba daug moterų, tiek ūkiuose, tiek pramonėje. Taip pat neturime pamiršti, kad Europos Sąjunga gamina tik 5 % tabako pasaulio mastu ir importuoja 70 % tabako, kurį ji suvartoja. Todėl Bendrijos tabako gamybos nunykimas jokia būdu neužtikrins vartojimo sumažėjimo.

Vadinamoji BŽŪP „medicininė apžiūra“ yra puikus momentas pagalvoti apie pasekmes, kurias šis sprendimas galėtų turėti tokioms sritims kaip Ekstremadura, kur apie šią žemės ūkio kultūrą susiformavo reikšminga socialinė ir ekonominė bendruomenė ir kuriai iki šiol yra pasiūlytas vienintelis sprendimas – pakeisti žemės ūkio kultūrą.

Be to, šio sektoriaus reforma taip pat prieštarauja viso Bendrijos žemės ūkio sektoriaus lūkesčiams, nes Bendrija užtikrina savo stabilumą iki dabartinio finansinio planavimo laikotarpio pabaigos 2013 m.

Žemės ūkio komiteto priimtame pranešime, kuriame pritariama Bendrijos tabako fondo pratęsimui, atsižvelgiama į vartotojų interesus, o kartu abejojama sprendimo sumažinti paramą ūkininkams teisėtumu, nes Fondas yra finansuojamas iš išskaitymų iš tiesioginės paramos ūkininkams.

PIRMININKAVO: S. SIWIEC

Pirmininko pavaduotojas

Lily Jacobs (PSE). - (NL) Tabakas kasmet nužudo apytiksliai pusę milijono Europos gyventojų. Net tarp nerūkančiųjų per metus užfiksuota 19 000 mirčių nuo pasyvaus rūkymo.

Kaip tai sužinojau? Būtent šią žinią pati Europos Sąjunga rodo televizijos reklamose visose 27 valstybėse narėse, vykdydama didelę kampaniją prieš rūkymą. Iš viso tam paskyrėme 18 mln. EUR, bet ši suma yra lašas jūroje palyginti su kasmetinėmis subsidijomis, kurias Europos Sąjunga moka tabako augintojams. Šiais

metais Briuselis jiems išleidžia dar 320 mln. EUR. Prieš trejus metus tai vis dar sudarė beveik 1 000 mln. EUR.

Ar nekeista, kad bandome kovoti su rūkymu ir tuo pačiu metu finansuojame tabako gamybą Europos mokesstinėmis pajamomis? Be to, šis tęstinis finansavimas prieštarauja visai mūsų žemės ūkio politikos reformų idėjai, pagal kurią turime panaikinti gamybos subsidijas. Gerb. pirmininke, Europos Komisijos pasiūlymas ir toliau remti Tabako fondą 2008 ir 2009 m. susilaukia visiško mano palaikymo, bet fondas negali būti naudojamas kaip pateisinimas ir toliau mokėti tabako subsidijas 2013 m. Nors labai gerbiu savo kolegų Parlamento narių argumentus, bet šiuo atveju manau, kad visuomenės sveikata turi būti svarbiausia.

Roberta Angelilli (UEN). - (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, ypač norėčiau pagirti pranešėją už jo puikų darbą. Šis pranešimas pasiekia dvejopą tikslą: jis stiprina kovos su rūkymu priemones išplečiant Europos tabako fondo finansavimą ir tuo pačiu metu sulyginant tabako sektorių su kitais BRO, kurie savaime baigsis sulig 2012 finansiniais metais.

Tačiau kova su rūkymu neturi reikšti tabako auginimo Europoje pabaigos, nes Europa yra pagrindinis pasaulyje neapdoroto tabako importuotojas ir daugiau kaip 75 % jo poreikio yra patikėta tenkinti trečiosioms šalims; tai naudinga augintojams, kurie dažnai tabaką gamina nesilaikydami jokio sveikatos apsaugos kontrolės. Panaikinus pagalbą, tiesiog nutrūktų gamyba, padidėtų importas ir nebūtų jokio poveikio rūkymui.

Kartika Tamara Liotard (GUE/NGL). - (NL) Sudėtinga pasakyti, kas yra absurdiškiau: ar tai, kad Europos Sąjunga subsidijuoja tabako auginimą, ar tai, kad Europa naudoja dalį subsidijų fondui, siekiančiam riboti tabako rūkymą. Tokios visiškai veidmainiškos priemonės ir yra pagrindinė priežastis, kodėl visuomenė mažai pasitiki Europos Sąjunga. Argumentas, kad Europos Sąjunga gamina palyginti nedaug tabako, yra nereikšmingas. Kiekviename pakelyje yra po vieną ES subsidijuotą cigaretę. Ta cigaretė bet kokių atveju yra tokios žemos kokybės, kad nenorime jos rūkyti Europoje ir numetame ją kažkur kitur.

Tabako subsidijų nereikia toliau mokėti, kaip nori šis Parlamentas. Taip pat nereikia naudoti subsidijų dalies kaip figos lapelio kampanijoms prieš rūkymą, kaip nori Komisija. Man jau užtenka šių subsidijų. Jas reikia tiesiog nedelsiant panaikinti.

Bogdan Golik (PSE). - (PL) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, S. Berlato pranešime svarstomos susijusios sveikatos ir žemės ūkio problemos. Pakėlus finansavimo lygmenį nuo 5 % iki 6 %, kartu pratęsus sistemą iki 2009–2012 metų, kaip buvo siūlyta, būtų gerokai padidinti Fondui skiriami ištekliai – iki pat 81 mln. EUR. Daug ūkininkų ir organizacijų visiškai palaiko pasiūlytą reglamentą. Ir Lenkijos, ir Europos tabako gamintojai tikisi, kad priėmus pranešimą bus pratęstas Bendrijos tabako fondo veikimas, kuris yra būtinas sveikatos apsaugai ir 100 000 tabako augintojų Europoje tabako gamybos sektoriui palaikyti.

Pasiūlytas reglamentas leidžia be jokių papildomų biudžeto išlaidų palaikyti subsidijų sistemą, kuri iš dalies naudinga tabako gamybai, ir tokiu būdu išvengiama tabako augintojų diskriminacijos lyginant su kitais žemės ūkio sektoriais.

Komisijos nary, mums būtina rytoj atnaujinti labai svarbią diskusiją apie tabako gamybos Europoje ateitį, kai vyks medicininės apžiūros pristatymas.

Andrzej Tomasz Zapalowski (UEN). - (PL) Gerb. pirmininke, šiandieninė diskusija yra tokio pobūdžio, kai žemės ūkio gamintojų argumentai prieštarauja grupių, rengiančių kampaniją už Europos visuomenės sveikatą, argumentams. Bet ar Europos visuomenė bus sveikesnė, jei rūkys aiškiai žemesnės kokybės tabaką, importuotą iš trečiųjų šalių? Jei sunaikinsime savo gamybą, mes importuosime ne 70 %, bet 100 %. Taip pat turime apsvarstyti, ar tabaką auginančių ūkininkų diskriminacija, užuot padėjusi vystyti mūsų kaimo sritis, nesukels dar didesnio ekonominio kracho ir bedarbystės išaugimo tam tikrose Europos Sąjungos srityse. Aišku, galime paskui didinti finansinę pagalbą bedarbiams, nes esame tiek turtingi, kad galime sau leisti sunaikinti savo žemės ūkį žemės ūkio Tolimuosiuose Rytuose labui, kurį privalome remti, kad ten kovotume su bedarbyste.

Aš visiškai palaikau S. Berlato pranešimą.

Thijs Berman (PSE). - (NL) Tabaką auginantys Europos ūkininkai neturi tam gauti nė vieno cento iš Europos Sąjungos. Žinoma, tabako subsidijos daugelį metų buvo didžiulis pajamų šaltinis ūkininkams, tai savotiška socialinės apsaugos politika, nenusipelnusi tokio vardo. Tačiau iš principo mokesstinės pajamos neturi būti leidžiamos nesveikiems produktams. Vadinasi, yra tikrai vienas pasirinkimas dėl subsidijų: panaikinti jas.

Pasiūlymas S. Berlato pranešime yra juokinga pastanga pratęsti tabako subsidijas iki bent jau 2012 m. To neturi būti, ir tam yra kita priežastis. Besivystančios šalys mano, kad yra visiškai nesąžininga subsidijuoti Europos tabaką. Tai nesąžininga konkurencija su vargingais ūkininkais ir tai tiesiogiai prieštarauja Europos Sąjungos plėtros politikai; tai klasikinis pavyzdys, kai viena politikos sritis susikerta su kita.

Paraginkite Europos ūkininkus auginti pasėlius, kurie dabar brangiai kainuoja, pavyzdžiui, grūdus, kurių labai stinga. Bet parodykite solidarumą ir išleiskite tabako subsidijas dūmais dėl visuomenės sveikatos ir siekdami nuoseklumo Europos politikoje dėl neturtingiausių šalių pasaulyje vystymosi. Tai yra solidarumas.

Armando Veneto (PPE-DE). - (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, yra tam tikrų faktų, kurie yra neginčijami. Pirma, neabejotina, kad visiškas atsiejimas nuo gamybos apimčių mažina gamybą. Antra, net jei nustosime auginti tabaką Europoje, tai nereiškia, kad Europos tabako auginimo sumažėjimas sumažins rūkančių gyventojų skaičių. Trečia, mes potencialiai pasmerkiame šimtus ir tūkstančius žmonių badauti ir nepasiekiamo konkretaus rezultato.

Todėl manau, kad, viena vertus, parama tabako augintojams turi būti naudojama siekiant paaiškinti žalingus rūkymo padarinius vartotojams – ir šiuo požiūriu pinigai turi būti skiriami, žinoma, iš paramos lėšų – ir tuo pačiu metu mes turime statyti tabako augintojus į tokią padėtį, kad jie pamažu liautųsi auginti, ir turime suteikti jiems būtiną laikotarpį pasitraukti iš viso sektoriaus. Todėl manau, kad turime balsuoti už S. Berlato pranešimą.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). - (PL) Noriu aptarti tris dalykus šioje diskusijoje. Pirma, Europos Komisija dažnai kartoja mintį atsieti išmokas nuo gamybos. Šis metodas, žinoma, mažina Europos žemės ūkio gamybą. Komisijos narys Fischeris Boelas šiandien dar kartą pakartojo šią mintį, tik šį kartą tabako gamybos atžvilgiu.

Antra, turime atsiminti, kad tabaką tiek senosiose, tiek naujosiose valstybėse narėse augina maži šeimų ūkiai prasčiausiai išvystytose srityse. Šios gamybos likvidavimas sumažins šioms sritims galimybes vystytis ir kels grėsmę mažų ūkių egzistavimui.

Trečias ir paskutinis dalykas: tiesa, kad tabako auginimas yra prieštaringas, bet jo suvaržymas Europoje sukels tabako eksporto iš trečiųjų šalių padidėjimą. S. Berlato mums pasakė, kad tabako importas pernai pasiekė 1,2 mlrd. EUR.

Tikiuosi, kad Europos Komisija, apibrėždama savo poziciją, atsižvelgs į šį perspėjimą.

Ioannis Gklavakis (PPE-DE). – (EL) Gerb. pirmininke, pritariu mano kolegoms Parlamento nariams, kurie parodė tokį jautrumą rūkymo klausimu. Manau, kad mes visi be išimties esame prieš rūkymą, bet, mano draugai, leiskite man nurodyti esminį skirtumą: rūkymas ir tabako auginimas yra visiškai atskiri dalykai. Skirkime pinigų kiek tik galime, kalbėkime apie šią problemą kiek tik įmanoma ir imkimės visokeriopų veiksmų, kurių tik galime imtis, kad įtikintume savo kolegas Parlamento narius ir bendrapiliečius nerūkyti. Atsižvelgiant į tai, kad žmonės nieko nepaisydami toliau rūkys, negaliu suprasti, kodėl mes turime importuoti tabaką, o ne užsiauginti jį čia savo krašte. Dabar leiskite man kreiptis į jus iš gamtosaugininkų pozicijų. Tabakas yra augalas, reikalaujantis nedaug vandens, mažai trąšų ir pesticidų; jį augina vargingi ūkininkai nederlingose dirvose. Esu įsitikinęs, kad jūsų, net tų, kurie kalba prieš rūkymą ir susieja rūkymą su tabako auginimu, gamtosaugos, taip pat ir žmogiškumo nuostatos privers jus persigalvoti. Rūkymo siejimas su tabako auginimu yra panašus į mūsų garsios vyno gamybos painiojimą su alkoholizmu. Ar turime liautis gaminti vynus dėl alkoholizmo problemos?

Mariann Fischer Boel, Komisijos narys. – Gerb. pirmininke, dėkoju jums visiems, prisidėjusiems prie šios diskusijos, ir dar kartą dėkoju už tai, kad palaikėte pervedimo į Tabako fondą pratęsimą.

Aš, žinoma, žinau, kad diskusijos apie tabako politiką yra labai delikatus klausimas, ir galiu jums pasakyti, kad tai neseniai patyriau per savo vizitą į Graikiją balandžio mėnesį. Be to, turiu aiškiai pasakyti, kad tabako fondo pratęsimu nėra kviečiama vėl iš naujo svarstyti tabako reformą nuo 2004 m., ir manau, kad jūs turite žinoti, jog ši reforma yra pabaigtas reikalas. Manau, kad taip pat turite atsižvelgti į tai, jog šią reformą palaikė visos tabaką gaminančios valstybės narės. Todėl būtų truputį sudėtinga iš naujo vėl pradėti visą diskusiją.

Manau, kad taip pat svarbu nepamiršti, jog mes nesustabdome subsidijų tabako gamintojams. Iš tikrųjų mes ir toliau mokame aukščiausias tiesiogines išmokas ar aukščiausias subsidijas, pačias didžiausias žemės ūkio sektoriuje. Iš tiesų už jokių kitų augalų auginimą nėra mokamos tokios aukštos tiesioginės išmokos.

Tokiu būdu laikysimės minties, kad atsiejimą pritaikysime 2009 m., o nuo 2011 m. perkelsime į kaimo plėtros politiką.

Todėl užuot švaistę ar naudodami daug laiko ir daug pastangų prieš tai, kas buvo sutarta Taryboje 2004 m., manau, kad valstybės narės ir tabako gamintojai, visas tabako sektorius turėtų verčiau tyrinėti kaimo plėtros politiką ir surasti, kokių ten yra galimybių, nes daug pinigų bus skiriama pertvarkoms, naujo verslo žemės ūkio sektoriuje bandymams.

Pasitelkime truputį vaizduotės – nors žinau, kad negalite visko gaminti šiose srityse – esu įsitikinęs, kad sprendimą galima rasti, jei palaikomas bendradarbiavimas tarp valstybių narių, tabako sektoriaus ir tabako gamintojų, siekiant rasti perspektyvius sprendimus šioms sritims, taip pat ir laikotarpiu po 2011 m.

Sergio Berlato, pranešėjas. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau padėkoti Komisijos nariui ir visiems pasisakiusiems Parlamento nariams. Norėčiau pabrėžti, kad kalbant apie Europos tabako sektoriaus ateitį, neseniai Komisijai buvo pateiktas oficialus prašymas, pasirašytas beveik visų tabaką gaminančių valstybių narių ministrų, įskaitant tas šalis, kurios pasirinko visišką atsiejimą, ir naujasias valstybes nares, kuriame Komisija raginama iškelti pasiūlymą dėl reglamento, pratęsiančio dabartinę paramos tabako gamybai sistemą iki 2013 metų. Šis klausimas turi būti sprendžiamas kaip dabar vykstančių diskusijų dėl BŽŪP „medicininės apžiūros“ dalis.

Gerb. pirmininke, apibendrinamas norėčiau pakviesti mano kolegas Parlamento narius – kurie iš pirmo žvilgsnio, atrodo, mažiau domisi priemone, pagal kurią išskaitoma iš paramos augintojams penkiose senosiose valstybėse narėse, išlaikiusiose dalinį paramos susiejimą su gamybos rezultatais – apgalvoti tai, kad tų išteklių naudojimas bei Fondo informacinės iniciatyvos ir toliau bus skirtos gerinti visų Sąjungos gyventojų sveikatai.

Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad galbūt čia yra esminis klaidingas supratimas: šis pranešimas nėra susijęs su paramos išmokų tabako gamintojams pratęsimu ir dėl to juo nepriimamas joks sprendimas; tai tik klausimas dėl balsavimo už pranešimą, kuriame pasisakoma dėl Bendrijos tabako fondo finansavimo pratęsimo. O dėl paramos išmokų pratęsimo, tai ši sprendimą ketinama priimti vėliau, bet tai nėra šio pranešimo tema, kuriame, kaip sakiau, kalbama apie Bendrijos tabako fondo finansavimo pratęsimą, o ne apie paramos išmokų tabako gamintojams pratęsimą artimoje ir numatomoje ateityje.

Pirmininkas. – Diskusija baigta.

Balsavimas vyks antradienį, 2008 m. gegužės 20 d.

25. Programos PEACE vertinimas ir ateities strategija (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas darbotvarkės punktas yra Bairbre de Brún pranešimas (A6-0133/2008) Regioninės plėtros komiteto vardu dėl programos PEACE vertinimo ir ateities strategijos (2007/2150 (INI)).

Bairbre de Brún, pranešėja. – Gerb. pirmininke, Taikos ir susitaikymo programa daug padėjo nacionaliniam taikos ir susitaikymo procesui Airijoje.

750 mln. EUR buvo paskirta iš pirmosios programos PEACE I nuo 1995 iki 1999 m. ir 994 mln. EUR iš antrosios programos PEACE II nuo 2000 iki 2007 m., 333 mln. EUR bus paskirti iš trečiosios programos PEACE III nuo dabar iki 2013 m.

Paskirti pinigai buvo efektyviai panaudoti paremiant tuos, kurie norėjo pabaigti konfliktą ir dalyvauti susitaikymo procese. Tos pinigų sumos buvo gera investicija, nes dabar galime matyti, kaip kyla įmonių ekonomika Šiaurės Airijoje ir pasienio grafystėse.

Susitaikymas ir taikos kūrimo procesas vis dar vyksta. Valdžia besidalijantis vadovas Belfaste dabar sprendžia vietinius reikalus vietos gyventojams. Svarbi investicijų konferencija vyko Belfaste prieš dešimt dienų, kurioje investitoriai entuziastingai analizavo investicijų galimybes. Šie žingsniai išryškina atsiradusį tikėjimą mūsų politine ir ekonomine ateitimi. Programos PEACE indėlis ir Tarptautinio fondo Airijai indėlis, prie kurio labiausiai prisideda Europos Sąjunga, atliko didelį vaidmenį įkvepiant tikėjimą.

Kadangi dalyviai pradeda vykdyti trečiąją programą, PEACE III, man malonu pateikti Parlamento nuomonę apie darbą ir daug apžvalgų dėl PEACE vaidmens ateityje. Norėčiau padėkoti Regioninės plėtros komiteto nariams už jų palaikymą ir šešėliniams pranešėjams už visą jų indėlį

Dalyvavimas, tarpusavio priklausomybės pripažinimas, įvairovės skatinimas ir sėkmingas nelygybės pašalinimas yra svarbūs elementai kuriant taiką ir atkuriant visuomenę, taip pat ir apsaugant bei įtvirtinant žmogaus teises.

Programose PEACE labiausiai konflikto paveiktiems žmonėms buvo patikėti įgaliojimai aktyviai prisidėti kuriant taiką. Įgaliojimų suteikimas vietos gyventojams yra esminis dalykas programoje PEACE ir, pasinaudodama šia proga, norėčiau pagerbti savanoriškas organizacijas, firmas, bendruomenių grupes ir vietos tarybų narius bei tuos, kurie dirba su buvusiais kaliniais ir nusikaltimų aukomis ir išgyvenusiaisiais, už jų didžiulį įsipareigojimą bendruomenei ir susitaikymo procesui.

Bendradarbiavimas tarp dalyvių PEACE finansuojamose programose neturi nutrūkti pasibaigus šioms programoms. Mes prašome vyriausybės departamentų skatinti šį darbą, kurį jie taip efektyviai pradėjo, ir garantuoti, kad šis vertingas darbas ir toliau būtų finansuojamas. Reikia rasti būdą, kad aukų palaikymo grupės ir išgyvenusieji galėtų pasinaudoti finansine pagalba, kai baigsis finansavimas iš programų PEACE.

Žinoma, kai ką taip pat galima grąžinti ir pasidalyti patirtimi apie PEACE I ir Tarptautinio fondo Airijai finansuotų sėkmingų iniciatyvų elementus. Patirtimi iš šių iniciatyvų reikėtų pasidalyti su besiimančiais taikos kūrimo darbo tarptautiniu mastu, ir šios galimybės yra dabar aptariamoms.

Šiame pranešime jums bandoma pristatyti pamokas, kurias galima išmokyti, ir man malonu išgirsti šio vakaro diskusijas.

Danuta Hübner, *Komisijos narė*. – Gerb. pirmininke, gerbiami Parlamento nariai, B. de Brún, leiskite man iš pradžių jums nuoširdžiai padėkoti už puikų darbą įvertinant programą PEACE ir taip pat ateities strategijas. Komisija pritaria jūsų nuomonei, kad Europos Sąjungos įsiterpimas palaikant taikos procesą Šiaurės Airijoje prisidėjo suartinant dvi bendruomenes ir padėjo išvystyti tarpbendruomeninius ir tarpvalstybinius ryšius.

Komisija taip pat pripažįsta, kad taikos kūrimas yra ilgalaikis ir daugiaplanis procesas, ir mes taip pat pripažįstame, kad taikos kūrime reikia lankstaus metodo ir reikia būti pasirengus imtis eksperimentavimo bei novatoriškų priemonių. Bet galbūt svarbiausia iš programos PEACE išmokta pamoka yra metodo „apačia viršuje“ efektyvumas. Tai įgalino tiesiogiai dirbančius žmones ir organizacijas spręsti problemas bei klausimus, su kuriais bendruomenės susiduria vietiniu lygmeniu. Tai sutelkė žmones iš abiejų bendruomenių ir suteikė jiems – o tai labai svarbu – nuosavybės ir atsakomybės už taikos procesą pojūtį.

Svarbu padėti labiausiai konflikto paveiktiems žmonėms, bet lygiai yra svarbūs su jaunimu susiję projektai, keičiantys požiūrius ir suvokimą. Paskutinis, bet ne menkiausias dalykas yra tai, kad mes supratome, jog būtini moteris remiantys projektai, nes moterų vaidmuo kuriant taiką ir skatinant susitaikymą yra pagrindinis veiksnys, suteikiantis procesui stabilumo ir patvarumo.

Komisija taip pat mano, kad Europos Sąjungos išitraukimo Šiaurės Airijoje ir taikos kūrimo iniciatyvų patirtis turi iš tikrųjų būti užfiksuota, numatant perduoti gerą patirtį kitiems pasaulio regionams, kuriuose sprendžiami konfliktai ar susiduriama su panašiomis socialinės integracijos problemomis. Žinau, kad Šiaurės Airija aktyviai dirba steigdama konfliktų sprendimo centrą, ir palaikau jų iniciatyvą.

Taip pat norėčiau paminėti sėkmingą Šiaurės Airijos seminarą Atvirų durų dienomis pernai spalio mėnesį. Iš tikrųjų šiame renginyje buvo rezervuotos visos vietos, ir jame taip pat suformuluota mintis kurti tinklą, kuris šiuo metu steigiamas, siekiant dalytis patirtimi taikos ir susitaikymo klausimais. Po jo vyks seminaras šių metų Atvirų durų dienomis spalio mėnesio pradžioje.

Aš tuo ir baigsiu. Dėkoju jums už puikų pranešimą ir dabar klausysiu Parlamento diskusijos.

Lambert van Nistelrooij, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (NL) Europoje iškilus labai neįprastoms aplinkybėms, turime taikyti labai neįprastas priemones, ir šiuo atveju, pasinaudojus Regioninės plėtros fondo ištekliais, iš tikrųjų buvo surastas tinkamai priderintas ir novatoriškas sprendimas.

Šiuo projektu mes iš neabejotinai pasiekėme žmonių širdis, mes pasiekėme jų namus ir sugebėjome dirbti socialinėse organizacijose, kuriose taip svarbu pasitikėjimas: žmonių pasitikėjimas savo aplinka, kurio taip reikėjo, kai Šiaurės Airijoje tvyrojo didelė įtampa. Todėl visiškai sutinku su Komisijos nare D. Hübner, kad tai geras pavyzdys, kai reikia panaudoti tokias priemones, tokius išteklius, kaip ir panašiose situacijose, pavyzdžiui, Kipre.

J. Nicholsonas, šešėlinis Europos liaudies partijos (Krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos pranešėjas, pavėlavo į lėktuvą, todėl aš kalbu pirmas. Norėčiau pasakyti, kad aš, kaip koordinatorius, visiškai

palaikau programą „Peace III“, ypač žmonių vaidmenį ir, kaip jau sakiau, tarpvalstybinius aspektus. Tai, kad likusioje Airijos dalyje paveikti žmonės bei infrastruktūra, yra labai svarbu.

Catherine Stihler, *PSE frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, taika neturi kainos, bet programų PEACE serija Šiaurės Airijoje nuo 1995 m. palaikė taikos procesą Airijoje, siekdama stiprinti taiką ir stabilią visuomenę bei skatinti susitaikymą regione. Sveikinu Bairbre de Brún dėl šio jos pačios inicijuoto pranešimo, kuriame apibūdinami teigiami rezultatai ir geriausi metodai, įgyti iš šios Europos Sąjungos programos. Taikos kūrimo programos aspektas yra svarbus Šiaurės Airijos ateičiai ir siūlo pamokas kitoms konfliktus patyrusioms Europos Sąjungos valstybėms narėms.

Programa PEACE II leido keistis vertinga patirtimi tarp regionų – įskaitant Albaniją, Baltarusiją, Moldaviją, Serbiją, Ukrainą ir Bosniją. Pritariu dabartinei diskusijai apie galimybes kurti visos Europos tinklą, jungiantį sritis ir miestus, kurie siekia baigti konfliktus, turi patirties spręsti konfliktus ar dabar patiria konfliktą ir atskirtį. Susitaikymas yra ilgalaikis procesas, ir aš palaikau programos PEACE tęsimą. Proceso eigoje svarbu įtraukti vietos bendruomenę ir B. de Brún pranešime išryškinamas platus projektų spektras, apimantis vaikų priežiūrą, pomokyklinius projektus, įmonių parkus ir smulkaus verslo įmones tiek kaimo, tiek miesto srityse. Daugelis PEACE finansuotų projektų buvo parengti siekiant pasitarnauti vietos poreikiams. Jie taip pat pritraukė įvairių dalyvių, kurie siekė bendro tikslo ar naudos ir padėjo sukurti modelius, kaip visuomenė galėtų įsitraukti į politikos formavimą. Moterų grupės atliko labai teigiamą vaidmenį kuriant taiką. Dėkoju B. de Brún ir tikiuosi, kad visi palaikys šį konstruktyvų pranešimą.

Marian Harkin, *ALDE frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, visų pirma noriu pasveikinti pranešėją Bairbre de Brún už jos puikų pranešimą, kuriame pabrėžiamas reikšmingas programos PEACE įnašas skatinant taiką ir susitaikymą Šiaurės Airijoje bei pasienio grafystėse. Jame taip pat aptariama, kaip būtų galima pasidalyti išmoktomis pamokomis ir pasiektais geriausiais metodais su tais, kurie užsiima kita tarptautine taikos kūrimo veikla.

Man malonu, kad pranešėja priėmė mano pakeitimą, kuriame teigiama, kad taikos kūrimo programoms, ypač įtraukiančioms bendruomenę ir savanoriškas grupes, gyvybiškai svarbu ir toliau gauti finansinę paramą, kai PEACE lėšos pasibaigia. Iš tikrųjų pranešime aiškiai pareiškama, kad vyriausybės departamentai iš abiejų sienos pusių turi garantuoti, kad, pasibaigus Europos Sąjungos finansavimui, būtų ir toliau išlaikytas pagrindinis finansavimas šiam labai svarbiam darbui. Svarbu, kad nenutrauktume bendruomenių ir savanoriškų grupių, užsiėmusių šiuo vertingu darbu, gyvybingumo palaikymo. Tai palaužtų pasitikėjimą bendruomenėmis ir sumažintų didžiąją dalį vykdomų gerų darbų. Bendruomenių ir savanoriškos organizacijos turi turėti galimybes dirbti pagal strateginį planą, o ne trumpalaikiu pagrindu, kai jos negali planuoti ateities.

Šiame kontekste taip pat svarbu, kad tos grupės nepatektų į finansavimo pertrauką tarp PEACE II ir PEACE III. Aš parašiau Komisijai ir gavau atsakymą dėl šios problemos. Prieš ateidama į Rūmus šįvakar, dar kartą peržvelgiau ilgą bendruomenių grupių iš abiejų sienos pusių sąrašą, kuriame nurodyta, kas gavo PEACE lėšų ir kas buvo aktyviai įsitraukę į taikos kūrimo, susitaikymo ir atstatymo projektus. Europos Sąjunga gali būti tikra, kad PEACE pinigai buvo gerai išleisti ir kad savanorių laiko ir savanorių darbo pridėtinė vertė pavertė programą PEACE pavyzdiniu pinigų taupymo modeliu.

Mes dažnai šiuose Rūmuose kalbame, kad reikia priartinti Europą prie jos gyventojų. Programa PEACE buvo ir yra apčiuopiamas mechanizmas, sujungiantis Europą su jos gyventojais. Kaip šį vakarą čia sakė Komisijos narė Hübner, ji parodo metodo „apačia viršuje“ vertę ir taip pat pabrėžia moterų vaidmens svarbą taikos kūrimo. Ši programa yra pavyzdys, kai Europos Sąjunga užmezga ryšius su savo gyventojais, veikdama kaip kaitos katalizatorius, ir šiuo atveju gyventojai jai visiškai ir širdingai atsiliepia.

Seán Ó Neachtain, *UEN frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, iš pradžių norėčiau pasakyti, kad sveikinu šį pranešimą. Kai Šiaurės Airija buvo padalyta dėl konflikto ir nesantaikos, lyderiai ir Europos Sąjungos institucijos suteikė ypatingą paramą ir padrąsinimą Šiaurės žmonėms, padėdami jiems judėti kelyje į taiką. Kaip teigė pranešėja Bairbre de Brún, ši parama siekė 1,65 mlrd. EUR ir dar bus skiriama 333 mln. EUR.

Norėčiau pasveikinti pranešėją Bairbre de Brún. Tačiau keista, kad tarp tų, kurie gavo daugiausia pranašumo ir paramos iš kampanijos, padedančios teikti finansinę paramą, yra „Sinn Féin“ partija, pasisakanti prieš Lisabonos sutartį ir Europos procesą. „Sinn Féin“ lyderis Gerry Adamsas retai užsimena apie gautus 1,65 mlrd. EUR. Jei mes klausytume jų, Airija nebūtų Europos Sąjungoje. Mes nepatektume į sistemą, kurioje skiriamos lėšos taikos procesui Europoje. Ir turiu pasakyti, kad būtent šis faktas daugiausia nuvilia mane šią popietę Parlamente.

Jim Allister (NI). - Gerb. pirmininke, tai daugiažodystės, o ne esminių dalykų pranešimas, lygiai kaip didelė programos PEACE lėšų dalis buvo išleista tuštiesiems dalykams.

Žinoma, ironija, kad IRA/Sinn Féin Parlamento narė skaito pranešimą apie taiką, nedings tūkstančiams žmonių Šiaurės Airijoje, kurie nukentėjo nuo jos nedoros organizacijos per jos pražūtingą teroristinę kampaniją.

Nesistebiu, kad ji gali parengti pranešimą apie taiką be jokios gėdą sukeliančios užuominos, be trupučio apgailestavimo dėl to, kaip mes pasiekėme taikos poreikį: nes, nesuklyskime, tai buvo dėl IRA dešimtmečius trukusio teroro.

Lygiai nesistebiu, kad ji visai nemini vienos stambios programos PEACE nesėkmės būtent nelygybės dalijant lėšas dviem bendruomenėms Šiaurės Airijoje, kai protestantų unionistų bendruomenė negavo jai priklausiančios teisingos finansavimo dalies. Žinoma, tai greičiausiai nesudomins B. de Brún.

Pagaliau leiskite man pabrėžti, kad santykinė taika, kurią mes šiandien turime Šiaurės Airijoje, pirmiausia atsirado ne dėl kažkokios Europos Sąjungos taikos programos, bet dėl mūsų nuostabių saugumo pajėgų nepaprasto atkaklumo, drąsos ir pasiaukojimo, nes šios pajėgos davė atkirtį Airijos respublikonų armijai, kuri taip ilgai atiminėjo iš mūsų taiką.

Ioannis Kasoulides (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, programa PEACE prisidėjo prie taikos proceso Šiaurės Airijoje ne tik per finansinę pagalbą, bet taip pat ir padėdama suburti dvi bendruomenes. Jos metodas rėmėsi darbu su pilietine visuomene ir NVO, siekiant skatinti aktyvų pilietiškumą. Tai leido joje dalyvaujantiems asmenims siekti savo problemų sprendimo. Tai yra Komisijos įnašo į taikos kūrimą ir susitaikymą pavyzdys, ir ją reikia dėl to pasveikinti.

Pranešime kalbama apie pasidalijimą programoje PEACE įgyta patirtimi su kitomis sritimis, susiduriančiomis su panašiomis problemomis. Būdamas Parlamento nariu iš Kipro, manau, kad būtų nepaprastai įdomu įgyvendinti šią patirtį, sprendžiant Kipro konfliktą. Raginu Kipro vyriausybę ir Komisiją išnagrinėti šią galimybę kaip bet kokio politinio sprendimo sąlygų dalį.

Stavros Arnautakis (PSE). - (EL) Gerb. pirmininke, programa PEACE parodė, kaip ji gali prisidėti prie skirtingų bendruomenių Šiaurės Airijoje taikaus sambūvio ir sutaikinimo. Atsižvelgiant į mūsų užtikrintą paramą tęsti šią programą Airijoje, leiskite man pabrėžti štai ką.

Programa yra ryškus gerosios patirties pavyzdys, kuri galima ir reikia pritaikyti kitose ES srityse, pavyzdžiui, Kipre. Tai, kaip įgyvendinta programa PEACE, ir ypač tai, kaip ją administruoja vietinės partnerystės bei NVO, tarpbendruomeninių planų vystymas, geresnės galimybės gauti finansavimą projektams ar grupėms, kurių negali finansuoti kitos bendruomenės ar nacionaliniai šaltiniai – visa tai suteikia vertingos patirties. Tai nurodo būdus ir priemones, kuriuos reiktų plačiau įtraukti į Struktūrinių fondų valdomas programas. Toks metodas veikia į viršų, pradedant nuo paprastų žmonių, ir ypač programose, kuriose skiriamas dėmesys vietos vystymuisi ir kovai su skurdu bei socialine atskirtimi.

Jean Marie Beaupuy (ALDE). - (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos narė, ponios ir ponai, pradžioje norėčiau pabrėžti, kokių puikių rezultatų buvo pasiekta per programas PEACE I ir PEACE II ir kad jie labiausiai padėjo tų programų naudoti gavėjams Airijoje – Šiaurės Airijoje, – kurių orumas ir viltis dabar yra atkurta. Be to, Komisijos narė, norėčiau pasakyti du dalykus, iš kurių, tikiuosi, galėsite gauti tikrai sėkmingų rezultatų.

Pirma, kaip B. de Brún primygtinai siūlė savo pranešime, Britanijos ir Airijos vyriausybės iš tikrųjų turi įsitraukti į Parlamento, Komisijos ir Tarybos priimtus sprendimus, kad jų bendromis pastangomis pradėtų veikti laikinos ir papildančios priemonės.

Antra, Komisijos narė, kadangi jūs esate atsakinga už specialios paskirties būrį, jūs nenustebsite, jei aš pasiūlysiu jums užtikrinti, kad būtų laikomasi integruoto metodo, išlaikant nuoseklumą įvairių įsitraukusių agentūrų atžvilgiu, nuoseklumą skirtingų programų ir fondų atžvilgiu ir nuoseklumą skirtingų geografinių rajonų atžvilgiu.

Galiausiai, nors tai taip pat svarbu, aš tikiuosi, kad airių pavyzdys suteiks vertingą pamoką kitoms šalims visame pasaulyje.

Daniel Hannan (NI). - Gerb. pirmininke, kodėl mes priimame šią rezoliuciją? Ar tai yra speciali sprendimo priemonė nustatytai problemai? O gal mes priimame ją, kad geriau jaustumės, kad jaustume, jog šį tą padarėme taikos procesui?

Aš užduodu šį klausimą šiek tiek apgailestaudamas. Aš esu toks didelis taikos proceso Šiaurės Airijoje šalininkas, kaip ir bet koks šių Rūmų narys, ir iš tikrųjų galbūt dar didesnis nei kai kurie. Būdamas iš vienos pusės Alsterio katalikas, iš kitos – škotų presbiterionas, aš visada jausdavau, kad turiu tam tikrą asmeninę dalį valdžios pasidalijime.

Bet taikos proceso negarantuoja išorinės dotacijos. Priešingai, kyla pavojus, kad šis pinigų srautas buvusią iniciatyvią ir taupią pasaulio dalį pavėrs subsidijų narkomanu, priklausančiu nuo kitų dalijamų pinigų.

Paklauskite savęs – aš kalbu visai rimtai – kai jūs pasirašote čekius tiems šimtams milijonų eurų, ar jūs iš tikrųjų manote, kad perkate stabilumą ir taiką toje pasaulio dalyje, o gal jūs tik keletą minučių leidžiate sau pasijusti truputį geriau.

Idėja, kad politinę prievartą sukelia skurdas, tikrovėje nėra patvirtinta. Tai yra viena iš daugelio idėjų, kurias suformulavo Karlas Marxas, ir ši idėja, kaip ir daugelis jo minčių, atrodo tikėtina knygoje, bet pasirodo, kad ji neteisinga tikrovėje.

Labiausiai subsidijuojama teritorija pasaulyje – daugiau negu bet kuri šalis Afrikoje, skaičiuojant vienam gyventojui, yra Palestina, kurioje taip pat yra daugiausia smurto.

Tiesa tokia, kad jei mes norime palaikyti taikos procesą Šiaurės Airijoje, turime ten sukurti tikrą demokratiją, kurioje būna tikra opozicija ir sugebama pakeisti vyriausybę. Jei jūs tai padarysite, mums nereikės pinigų.

Colm Burke (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, aš pritariu šiam Bairbre de Brún pranešimui, ir norėčiau pasveikinti visus žmones, kurie prisidėjo prie pranešimo, ypač šešėliniam pranešėjui Jimui Nicholsonui, Marianai Harkin ir visiems dalyvavusiems žmonėms.

Programa „Peace III“ yra pradėta ir veikia, atnešdama 333 mln. EUR į regioną, padėdama visai infrastruktūrai ir bendruomenių vystymuisi Šiaurės Airijoje bei pasienio grafystėse. Manau, kad trys programos PEACE daug prisidėjo užtikrindamos taiką šiame regione. Norėčiau pasveikinti visus žmones, dalyvavusius bendroje veikloje, taip pat ir visas politines partijas Šiaurės Airijoje bei bendruomenių grupes, kurios dirbo išvien, siekdamos užtikrinti, kad taikos programa ir toliau vyktų.

Taip pat sveikinu specialios paskirties būrį, kuris buvo suformuotas Šiaurės Airijoje, bet manau, kad specialios paskirties būriai taip pat būtini šešiose pasienio grafystėse respublikoje, kad spręstų infrastruktūros vystymo problemas šioje srityje. Gaila, kad Airijos vyriausybė to paties nepadarė toms šešioms grafystėms. Į tai taip pat reiktų atkreipti dėmesį, nes tos grafystės taip pat nukentėjo per 30–35 metų laikotarpį. Mums reikia panašios iniciatyvos tose šešiose grafystėse. Aš pasveikinčiau Airijos vyriausybę, jei ji tai padarytų.

Ir dar kartą ačiū visiems dalyvaujantiems.

Rolf Berend (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, iš tikrųjų vargu ar kam nors čia, Parlamente, kyla bent kiek rimtų abejonių dėl programos PEACE pasisiekimo, kalbant tiek apie jos apčiuopiamą įnašą į ekonominę ir socialinę sanglaudą, tiek apie jos įnašą į platesnį vietos gyventojų dalyvavimą per aktyvius pilietiškumo veiklą ir pilietinės visuomenės dalyvavimą taikos kūrime.

Pagal Regioninės plėtros komiteto iniciatyvą parengtame pranešime teisingai išryškinama vertinga patirtis, kuri buvo sukaupta per šią unikalią ir labai novatorišką struktūrinę programą, taip pat pabrėžiama, ką būtų galima geriau padaryti ateityje, iššūkiai, kurie lieka spręsti, ir išvados, kurias galima padaryti.

Kadangi esu artimai įsitraukęs į regioninę Europos Sąjungos politiką, gerai žinau, kad reikia vystyti tarpvalstybinę veiklą ir stipriai palaikyti bendradarbiavimą tarp vietinių prekybos rūmų, viešųjų institucijų ir savanoriškų organizacijų iš abiejų nacionalinių sienų pusių. Vargu ar turiu jums sakyti, kad mano frakcija ir aš visiškai remiame šį pranešimą.

Marian Harkin (ALDE). – Gerb. pirmininke, kadangi niekas daugiau neprašo žodžio, aš tik norėčiau pakomentuoti. Manau, kad galbūt esu ne nustebinta, bet šiek tiek nuvilta, čia šįvakar girdėdama Jimo Allisterio komentarus. Mes aptariame programą PEACE, o ne konfliktą. Kaip ir visų konfliktų atveju šio konflikto priežastys siekia giliai, ir jis neprasidėjo neseniai, ir, kaip ir visi konfliktai, jis yra daug sudėtingesnis, negu išdėstė J. Allisteris. Bet nepaisant tų, kurie abejoja programos PEACE efektyvumu ir išreiškia savo nepritarimą dėl Europos Sąjungos finansavimo, neabejotina, kad PEACE lėšos veiks kaip katalizatorius ir, kaip sakiau anksčiau, per savanorių pastangas ir savanorių skiriamą laiką pasiekė pinigų vertę. Galbūt geriausia, ką galima pasakyti, yra tai, kad konfliktas yra baigtas ir kad PEACE finansavimas atliko vaidmenį padedant pasiekti šio labai teigiamo rezultato.

Jim Allister (NI). - Gerb. pirmininke, M. Harkin labai lengva ir labai gera atvykti į šiuos Rūmus ir šitaip pakalbėti.

Kiek ji palaidojo rinkėjų, kuriuos nužudė teroristai? Kiek žmonių mirė jos rinkimų apygardoje dėl to, kad organizacija, kuriai atstovauja B. de Brún, nusprendė, kad jie mirs politinės kampanijos eigoje?

Airijos respublikonų armija nužudė 2 000 mano rinkėjų, todėl niekas man nepamokslaus šiuose Rūmuose apie gilius mano jausmus ir niekas man neprieštaraus už tai, jog teisėtai nurodau, kad žmonės, nužudę tiek daug mano rinkėjų, yra Airijos respublikonų armija, kuriai šiuose Rūmuose atstovauja B. de Brún.

Dabar mane pykina matant juos mano šalies vyriausybėje, ir sužinojus, kad jie yra ten todėl, kad jie nužudė, ir jog tai yra atspirkimas, kad jie nebežudytų, darosi dar blogiau.

Danuta Hübner, Komisijos narė. – Gerb. pirmininke, norėčiau pasakyti, kad ši diskusija aiškiai patvirtino taikos proceso Šiaurės Airijoje svarbą ir tai, kad per šį procesą buvo išmoktos svarbios pamokos. Komisija ir toliau prisidės prie susitaikymo proceso konsolidavimo ir taip pat padės pasidalyti pamokomis, kurios buvo išmoktos taikos kūrimo metu, su visais kitais regionais, susiduriančiais su panašiomis problemomis. Dedant šias pastangas, Europos Parlamento palaikymas tikrai turės didelės reikšmės.

Norėčiau pasakyti kitus du komentarus:

Kreipiuosi į Jean Marie Beaupuy – specialios paskirties būrys Šiaurės Airijai buvo suformuotas, siekiant išplėsti ir palengvinti Šiaurės Airijos žmonių dalyvavimą visoje Europos Sąjungos politikoje ir taip pat geriau koordinuoti bei suderinti skirtingus procesus, kurie prisideda prie taikos ir susitaikymo proceso konsolidavimo.

Antras komentaras yra tai, kad šiomis pastangomis Komisija taip pat norėtų padėti žmonėms Šiaurės Airijoje sumažinti dabartinę jų priklausomybę nuo visuomeninio sektoriaus, nuo valstybės pagalbos ir nuo paramos dotacijų forma. Konferencijoje, kurią paminėjo Bairbre de Brún, taip pat siekiama remti būtent didesnių privačių investicijų atėjimo procesą, pagyvinti privatų sektorių šioje salos dalyje. Dar kartą labai ačiū už visus jūsų komentarus.

Bairbre de Brún, pranešėja. – Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti tiems, kas kalbėjo šio vakaro diskusijoje. Aš rūpestingai klausiausi jų ir jų keliamų klausimų. Tačiau esu nusivylusi J. Allisterio pasisakymais, ir negaliu sutikti su jo tvirtinimais. Aš norėčiau įvertinti darbą, kurį Europos Parlamentas ir Komisija nuveikė per tuos metus, vykdydami programą PEACE.

Ypač norėčiau padėkoti Komisijos narei D. Hübner už asmeninę išipareigojimą, kurį ji rodė nuo pirmos savo dienos šiame poste, ir už jos reguliarius apsilankymus Šiaurės Airijoje. Komisijos narė D. Hübner ir ankstesni Komisijos nariai buvo ištikimi draugai vykdam taikos procesą Airijoje, ir dar suteikia pasitikėjimo tai, kad matome toliau vykdomą Komisijos vaidmenį, kurį ji atlieka per Pirmininko J. Barroso suformuotą specialios paskirties būrį.

PEACE leido susiburti pasienio bendruomenei, kuri buvo atskirta nuo padalijimo laikų. Ji subūrė jaunos nacionalistus ir unionistus, kad jie sužinotų apie kitą kultūrą. Mes ypač pripažįstame, kad moterys atlieka svarbų vaidmenį taikos kūrime, ir manome, kad buvo atliktas svarbus ir vertingas tarpbendruomeninis ir tarpvalstybinis darbas.

Mano pranešime pabrėžiama, kad daugiausia naudos iš PEACE turėjo prasčiausią padėtį visuomenėje turintys žmonės, o būtent taip ir turėjo būti. Vis dėlto, jei yra grupių, kurios dar nepasinaudojo šia galimybe pateikti paraišką pagal PEACE I ir PEACE II, jas reikia padrašinti dalyvauti. Kitu žingsniu turi būti užtikrinama, kad nesustotų PEACE atliktas geras darbas ir kad ateinančios kartos turėtų naudos iš vertingo darbo, kuris prasidėjo su programomis PEACE ir kuris susilaukė nuostabaus palaikymo iš Europos institucijų.

Pirmininkas. – Diskusija baigta.

Balsavimas vyks antradienį, 2008 m. gegužės 20 d.

Rašytiniai pareiškimai (142 straipsnis)

Ramona Nicole Mănescu (ALDE), raštu. – (RO) programa PEACE yra ne tik priemonė palaikyti taiką, bet taip pat ir instrumentas, padedantis ekonomikos plėtrai ir teritorinei darnai. Kai ją vykdo regioninė valdžia ir nevyriausybinių organizacijų, į valdymo ir vystymo procesą įtraukiamas platus bendruomenių, vietos organizacijų ir menką padėtį visuomenėje užimančių grupių spektras. Be to, regioninių projektų finansavimas

per programas PEACE padeda palengvinti dialogą, susitaikymą ir susitarimus, kuriais siekiama patenkinti bendrą interesą ir tokiu būdu išvengti bet kokio konflikto.

Šiaurės Airija yra gerosios patirties pavyzdys visoms kitoms valstybėms narėms, kurios patyrė konfliktus ar susidūrė su problemomis, keliančiomis pavojų taikai.

Štai kodėl palaikau siūlymą sukurti Europos sričių ir miestų su potencialiu konflikto pavojumi tinklą ir manau, kad vietos partnerystės skatinimas, pasidalijimas geriausiais metodais ir efektyvus bendradarbiavimas tarp sričių bei tarpinių finansavimo institucijų yra būtini veiksniai paskatinti vietos bendruomenę, kad ji bendradarbiautų ir dirbtų saugodama taiką.

Aš taip pat prašau įgyvendinti į PEACE panašias programas Pietryčių Europoje, ypač Balkanuose, daugiausia dėl to, kad pastarųjų metų įvykiai buvo pavojingas signalas.

26. Atokiausiems regionams skirta strategija: rezultatai ir perspektyvos (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas darbotvarkės punktas yra Margie Sudre pranešimas (A6-0158/2008) Regioninės plėtros komiteto vardu dėl atokiausiems regionams skirtos strategijos: rezultatai ir perspektyvos (2008/2010(INI)).

Margie Sudre, pranešėja. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, Komisijos įvertinimas dėl stipresnės partnerystės atokiausiems regionams yra, švelniai tariant, vienašališkas ir jis neperteikia visų realiai patiriamų sunkumų. Vis dėlto jų pasiekiamumo gerinimas, jų konkurencingumo kėlimas bei regioninės integracijos siekimas ir toliau lieka tinkami tikslai, atspindintys šių sričių prioritetus.

Pažįstamas Azorų salų, Kanarų salų, Gvadelupos, Gajanos, Madeiros, Martinikos ir Reuniono įvaizdis kaip Bendrijos ar nacionalinių fondų subsidijuojamų regionų, neapsvarstant teigiamo tokio finansavimo poveikio, yra nepakankamai subalansuotas, nes neatsižvelgiama į tikrą pridėtinę vertę, kurią jie sukuria Sąjungai aplinkos, kultūros ir geostrategijos srityse.

Struktūriniai fondai vis dar teikia pagalbą atokiausių regionų vystymuisi. Tačiau tikiuosi, kad Komisija nuolat derina savo dabartinę ir būsimą politiką prie šių regionų realybės, kad spręstų nuolatinius trūkumus, su kuriais jie susiduria. Pernelyg sisteminga metodologija nustatyti papildomų išlaidų kiekį būtų neproporcinga ir būtų neatsižvelgta į atskiras kiekvieno atokiausio regiono savybes. Nuolat didėjanti Bendrijos politikos vertinimo svarba neturi skatinti kurti nereikalingus statistinius įrankius.

Aš apgailestauju dėl menko pradinio susidomėjimo – net jei jis buvo tikrai pradinis – Prekybos generaliniame direktorate, besitariant dėl Ekonominės partnerystės susitarimų (EPS). Turiu raginti Komisiją, kad rengiantis sudaryti galutines sutartis su Afrikos, Karibų baseino ir Ramiojo vandenyno šalimis ir toliau būtų siekiama kompromisų, kuriuose būtų atsižvelgta į atokiausių regionų interesus, ir taip pat turiu paraginti dėl platesnės kaimynystės interesų suteikti tikrą pagrindą Platesnės kaimynystės veiksmų planui.

Kalbant apie transportą, mano pranešime išreiškiamas susirūpinimas dėl civilinės aviacijos įtraukimo į Europos prekybos CO₂ apyvartinių taršos leidimų sistemą. Svarbu nesugriauti pastangų, kuriomis buvo siekta įveikti atokiausių regionų pasiekiamumo problemą.

Bendrijos veiksmai turi būti katalizatoriumi, skatinant verslininkus vystyti pirmaujančius centrus, palaikomus tokių sektorių, kaip atliekų tvarkymas, atsinaujinanti energija, energijos savipakankamumas ir biologinė įvairovė, ir kurie visiškai panaudotų atokiausių regionų pranašumus ir praktines žinias.

Aš pritariu viešoms konsultacijoms dėl būsimos ES strategijos atokiausiems regionams, bet manau, kad nors pasirinktos temos – klimato kaita, demografinė kaita ir migracijos valdymas, žemės ūkis ir jūrų politika – tikrai negali būti apeitos, jie neapima visų pagrindinių mūsų regionų problemų. Apgailestauju, kad, pavyzdžiui, Europos Bendrijos steigimo sutarties, kuri yra Sąjungos politikos padedant atokiausiems regionams kertinis akmuo, 299 straipsnio 2 dalies apimtis nebuvo įtraukta į darbotvarkę, kad suteiktų diskusijai deramą teisinį, institucinį ir politinį pagrindą.

Viešųjų tarnybų svarba ekonominei, socialinei ir teritorinei sanglaudai atokiausiuose regionuose, klausimas dėl valstybės pagalbos, diferencijuotų mokesčių režimo palaikymas, bedarbystės ir nelygių galimybių įsitvirtinimas, būdai išplėsti vietines rinkas, integracija į Europos mokslinių tyrimų erdvę, atokiausių regionų efektyvus dalyvavimas Europos politikoje, skatinant naujoves ir įveikiant skaitmeninę atskirtį, bei finansavimo priemonės bendradarbiavimo projektams su kaimyninėmis šalimis yra tos temos, kurias, mano nuomone, reikia dabar aptarti.

Apibendrindama norėčiau dar kartą pabrėžti savo pranešimo tikslus, būtent siekį užtikrinti sąlygas atokiausių regionų ekonomikos plėtrai ir tokiu būdu užtikrinti tikrą klestėjimą jų gyventojams, sustiprinti jų konkurencingumą ir įtikinti šiuos tolimus regionus, kad Europos ateityje jiems taip pat numatyta vieta.

Iš anksto dėkoju už jūsų palaikymą per rytdienos balsavimą.

Danuta Hübner, *Komisijos narė*. – Gerb. pirmininke, visų pirma leiskite man pasakyti, kad mes labai vertiname šį pranešimą. Tai yra labai profesionalus pranešimas, ir aš norėčiau padėkoti Margie Sudre ne tik už pranešimą, bet taip pat ir už tai, kad ji dalyvavo ir labai įsitraukė į Atokiausių regionų konferenciją, kurią rengėme praėjusią savaitę Briuselyje.

Taip pat norėčiau išreikšti savo dėkingumą Regioninės plėtros komitetui bei Žuvininkystės komitetui, ypač jo nuomonės referentui P. Guerreiro už jo indėlį svarstant būsimą strategiją atokiausiems regionams, taip pat E. J. Fernandesui, S. Marquesui ir P. Casacai. Norėčiau išreikšti savo dėkingumą už indėlį į viešą konsultaciją, kurią pradėjome praėjusį rugsėjį. Šis konsultacijos etapas baigėsi konferencija praėjusią savaitę.

Šioje konferencijoje akivaizdžiai išryškėjo atokiausių regionų dvigubos integracijos iššūkis bei idėja apie atokiausius regionus kaip tyrimų vietas bandomiesiems projektams, ypač tokiose srityse kaip atsinaujinanti energija. Konferencijoje taip pat tapo visiškai aišku, kad atokiausi regionai turi daug unikalių galimybių ir kad jie yra gyvybinga jėga bei stiprybė visai Sąjungai.

Kalbant apie patį pranešimą, leiskite man pabrėžti, kad aš visiškai pritariu Parlamento nuomonei, jog labai svarbu išsaugoti strategiją, specialiai pritaikytą atokiausių regionų savybėms bei privalumams, ir mes Komisijoje esame pasiruošę išplėsti strategiją, kad galėtume spręsti naujus iššūkius. Žinoma, tie, kuriuos nustatė Komisija – klimato kaita, demografinė kaita ir migracijos valdymas, žemės ūkis ir jūrų politika – nėra išskirtiniai, ir mes esame atviri kitoms idėjoms.

Taip pat galiu sutikti su M. Sudre, kai ji reikalauja pagerinti koordinaciją tarp Regioninio fondo ir Europos plėtros fondo. Taip pat manau, kad svarbu toliau integruoti atokiausius regionus į Europos mokslinių tyrimų erdvę bei skatinti bendradarbiavimą su kaimyniniais regionais. Šiuo atžvilgiu manau, kad reformuota sanglaudos politika aiškiai padėjo sustiprinti atokiausių regionų padėtį, siekiant geresnio bendradarbiavimo.

„Atokiausių regionų matmuo“, jei galiu jį taip vadinti, buvo apsaugotas ir sustiprintas po daugelio Bendrijos politikų reformos: ne tik sanglaudos politika, bet taip pat ir žemės ūkio bei kaimo plėtros, regioninės valstybės paramos struktūros, Europos POSEL programos ar Europos Sąjungos jūrų politika.

Aš tikrai manau, kad šie politikos įvykiai gerai atitinka atokiausių regionų poreikius. Paskelbę 2007 m. rugsėjo mėnesio komunikatą, mes pabrėžėme, kad reikia išnaudoti visas galimybes, kurias suteikė Europos politikos reformos 2007–2013 m. laikotarpiu, ir, daug kartų apsilankiusi įvairiuose atokiausiuose regionuose, matau, kad ta kryptimi buvo imtasi daugelio iniciatyvų, nors manau, kad šias iniciatyvas reikia dar stiprinti ir vystyti.

Kalbant apie būdą, kaip Komisija vedė derybas dėl ekonominės partnerystės susitarimo bei diskusijas dėl prekybos apyvarčiais taršos leidimais sistemos, leiskite man pasakyti, kad atokiausi regionai nuo pat pradžių buvo neatskiriama diskusijų dalis, ir Komisija sistemingai informuodavo atokiausių regionų atstovus ir juos taip pat įtraukė į diskusijas.

Pabaigoje leiskite man patikinti jus, kad Komisija ir toliau atsižvelgs į specifinius atokiausių regionų interesus tiek dabartinėse, tiek būsimose tokio pobūdžio derybose.

Pedro Guerreiro, *Žuvininkystės komiteto nuomonės referentas*. – (PT) Žuvininkystės komiteto, vienintelio Parlamento komiteto, nusprendusio parengti savo nuomonę, nuomonėje išdėstoma nemažai pasiūlymų, skirtų tenkinti atokiausių regionų interesus. Jie apima: pasiūlymą laikyti zoną, atitinkančią jų išskirtines ekonomines zonas, išskirtinės prieigos zoną; Bendrijos paramos užtikrinimą atnaujinti ir modernizuoti žvejybos laivynus; Bendrijos programos sukūrimą, kuri remtų nedidelio masto pakrantės žvejybą; Bendrijos paramos teikimą moksliniam žuvininkystės tyrinėjimui ir žuvų išteklių apsaugai ir atkūrimui; socialinių ekonominių priemonių parengimą, siekiant kompensuoti žvejams jų nuostolius dėl žuvininkystės išteklių saugojimo priemonių taikymo, ir stiprinimą bei tęsimą tokios Bendrijos paramos kaip POSEL žuvininkystės programos.

Kadangi manome, kad šie svarbūs Žuvininkystės komiteto pasiūlymai turi būti įtraukti į rezoliuciją, kuri bus priimta rytoj plenariniame posėdyje, mes iš naujo siūlome aštuonių pakeitimų rinkinį, kuriam siekiame jūsų palaikymo.

PIRMININKAVO: A. BIELAN*Primininko pavadootojas*

Oldřich Vlasák, *PPE-DE frakcijos vardu.* – (CS) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, ypatinga atokiausių regionų situacija tikrai nusipelno ypatingo Europos Sąjungos dėmesio. Neabejotina, kad Europos strategija atokiausiems regionams jau pasiekė tam tikrų teigiamų rezultatų. Tačiau tikrovėje išlieka tam tikrų struktūrinių problemų, ir joms reikės skirti dėmesio ateityje. Turime nepamiršti, kad ne visas atokiausių regionų problemas galima išspręsti, kai kurios jų yra *sui generis* problemos, atsiradusios, nes išskyrus vien Prancūzijos Gajaną, tai daugiausia yra tolimos teritorijos, sudarytos iš salų, ir mes negalime pakeisti jų specifinių geografinių bei struktūrinių savybių.

Čia norėčiau pridurti perspėjimą dėl besaikės centralizuotos socialinės inžinerijos. Kalbant apie problemas, kurias aptarėme dėl atokiausių regionų, yra dar didesnė būtinybė apsvarstyti subsidiarumo principo įgyvendinimą. Neabejotina, kad atokiausiems regionams reikia skirtingų sąlygų, kai taikomos viešosios pagalbos ir vidaus rinkos taisyklės. Į tai taip pat turi būti atsižvelgta Europos teisės aktuose, kurie turi padėti išsaugoti specifines šių regionų savybes ir sušvelninti apribojančius veiksnius. Tačiau galima ginčytis, kiek šiuo atveju gali būti efektyvios sudėtingos Europos finansinės programos. Mano nuomone, tinkamai pritaikyta prie vietinių sąlygų nacionalinė ir regioninė pagalba yra daug efektyvesnė pagalbos forma atokiausiems regionams. Manau, kad Europos struktūrinė politika verčiau turi remtis principu, kad finansinė pagalba pirmiausia turi būti skiriama neturtingiausiems regionams, kur jos reikia labiausiai, nepriklausomai nuo to, ar tai yra sala, kalnas ar retai apgyvendintas regionas.

Emanuel Jardim Fernandes, *PSE frakcijos vardu.* – (PT) Gerb. pirmininke, pradžioje norėčiau pasveikinti Komisijos narę ir Komisiją dėl šios iniciatyvos, kuri tikrai siūlo naujas galimybes sprendžiant atokiausių regionų ir jų žmonių problemas.

Pradėjus viešą konsultaciją, išaugo dalyvaujančiųjų skaičius. Manau, kad jau buvo įneštas nemenkas indėlis, įskaitant Komisijos narės paminėtą susitikimą, kuris buvo labai produktyvus. Tačiau norėčiau susitelkti ties nuomonės projektu, kuriame išdėstyta subalansuota nuomonė, leidusi pasiekti sutarimo. Šioje nuomonėje parodomas glaudesnis ryšys su perspektyvomis, kurias pabrėžė Komisija, aptardama klimato kaitą ir kt.

Pirmiausia norėčiau paminėti klausimą dėl Lisabonos strategijos, kuri, mano nuomone, yra pamatinis dokumentas, teikiantis atokiausių regionų problemų sprendimus šiame naujame etape, poreikį pritaikyti visą politiką ir programas šiai situacijai, ir taip pat klausimą dėl garantuoto finansavimo.

Apibendrinamas norėčiau pasakyti, kad nors Žuvininkystės komiteto nuomonėje apžvelgiami tikrai būtini aspektai, dar yra kai kurių detalių, kurias galima būtų pabrėžti. Buvo sudėtinga apimti visą sektorių, kai siekiama parengti strategiją atokiausiems regionams, apimančią visas galimas vystymosi sritis.

Jean Marie Beaupuy, *ALDE frakcijos vardu.* – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, dabar, kai mūsų planeta tapo mažu kaimu – juk taip lengva persikelti nuo vienos pusės pasaulio į kitą, – mes turime suvokti, kokias galimybes šie atokiausi regionai teikia Europos Sąjungai. Kaip mūsų pranešėja M. Sudre atkreipė dėmesį keliose savo pranešimo pastraipose, mes turime didžiulius turtus mūsų atokiausiuose regionuose: žemės ūkyje, žuvininkystėje, moksliniuose tyrimuose, technologijoje ir turizme. Iš viso valdydami 25 mln. km², mes turime didžiausią jūros regioną pasaulyje. Todėl, kaip nurodoma pranešime, turime remtis šiais turtais, kad mūsų atokiausi regionai galėtų atlikti sėkmingą vaidmenį mūsų bendroje ateityje.

Antras dalykas mano kalboje yra susijęs su ypatinga miestų zonų situacija – aš kalbu čia kaip Miestų reikalų tarpfrakcinės grupės pirmininkas ir čia šį vakarą matau daug savo kolegų Parlamento narių iš tarpfrakcinės grupės – nes būtent miestų zonose yra sukonzentruota bedarbystės problema, čia bedarbystė trys kartus aukštesnė už žemyno Europos bedarbystės lygį. Migracija taip pat yra nukreipta į miestų zonas, ir būtent ten gyventojų skaičiaus pasikeitimai turi didžiausią poveikį.

Komisijos nare, čia jūs turite išskirtinę galimybę pritaikyti integruotą metodą, apimančią ne tik įvairius Europos fondus, bet taip pat ir įvairias politikos priemones bei įvairius vyriausybinis, regioninius ir vietinius projektus. Jei šis integruotas metodas nebus išvystytas, mes nesugebėsime efektyviai veikti atokiausiuose regionuose ar geriausiai panaudoti jų turimus turtus.

Iš anksto jums dėkoju, Komisijos nare, už tai, kad panaudodama mūsų Europos taisykles, užtikrinsite, kad integruotas metodas padėtų sėkmingai taikyti visas mūsų naudojamas priemones.

Mieczysław Edmund Janowski, *UEN frakcijos vardu.* – (PL) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, UEN frakcijos vardu norėčiau padėkoti M. Sudre už tai, kad ji ėmėsi šios temos. Dėl Europos solidarumo mes turime atsižvelgti į ypatingą atokiausių regionų situaciją. Mes turime pareigą, tiksliau, moralinį įsipareigojimą rūpintis šių regionų ekonomine ir socialine sanglauda. Lisabonos sutartyje paminėta teritorinė sanglauda – nors neapibūdinta paraidine, geografinė reikšmė – taip pat turi turėti matmenį, kuris apimtų atokiausius Sąjungos regionus.

Būtina pabrėžti artimesnės partnerystės poreikį – tai reiškia geresnės prieigos, didesnio konkurencingumo ir regioninės integracijos pagerinimo poreikį. Mes neturime pamiršti, kad visi šie veiksmai skiriami užjūrio teritorijų gyventojams, kuriems svarbios problemos yra jūra ir oro transportas, bedarbystė, turizmas, žuvininkystė, tinkamas švietimo ir sveikatos priežiūros lygis, ir visuotinė plačiajuosčio tinklo prieiga prie interneto. Taip pat mes neturime pamiršti, kad šiuose regionuose, deja, dažnai įvyksta stichinės nelaimės. Atokiausi regionai turi savo pranašumų, bet jie taip pat turi ir problemų. M. Sudre pranešime šie dalykai mums pristatomi iš arčiau.

Pedro Guerreiro, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (PT) Mes teigiamai vertiname pranešimą, nors jame yra punktų, su kuriais mes nesutinkame.

Mes palaikome pasiūlymų, kuriuos pristatėme Regioninės plėtros komitete dėl atokiausių regionų, priėmimą; vienas iš jų yra argumentas, kad dėl specifinių atokiausių regionų savybių reikia parengti strategiją, pagrįstą politika ir priemonėmis, kurios nepriklauso nuo pereinamųjų kriterijų ar priklausančių nuo aplinkybių turto įvertinimo tendencijų, yra pritaikytos skirtingiems kiekvieno iš tų regionų poreikiams ir padeda rasti sprendimus dėl nuolatinių trūkumų, su kuriais jie susiduria.

Ten pabrėžiama viešųjų tarnybų svarba ekonominei, socialinei ir teritorinei sanglaudai atokiausiuose regionuose tokiose srityse kaip oro ir jūrų transportas, pašto tarnybos, energetika ir komunikacija, nepamirštant plačiajuosčio tinklo interneto prieigos ar skubių priemonių taikymo kovoje su vietine bedarbyste, skurdu ir netolygiu pajamų pasiskirstymu šiuose regionuose, kurie turi bene blogiausių rodiklius Europos Sąjungoje.

Tačiau mes manome, kad buvo galima ir reikėjo paaiškinti bei sustiprinti tam tikrus aspektus. Pavyzdžiui, Bendrijos paramos priemonės atokiausiems regionams turi būti nuolatinės ir adekvačiai finansuojamos, turint omenyje trūkumus, su kuriais jie taip pat nuolat susiduria. Be to, siekiant užtikrinti, kad šiems regionams skirtos priemonės ir jų statuso paaiškinimas būtų nuoseklesni ir efektyvesni, reikia ne tik visapusiškai atsižvelgti į jų specifinę nutolusią padėtį vykdant įvairią Bendrijos politiką, bet taip pat reikia priimti adekvačiai finansuojamą Bendrijos programą, teikiančią paramą šiems regionams ir apimančią visas esamas priemones.

Todėl buvo parengti mūsų pasiūlyti pakeitimai.

Rolf Berend (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, šis geras sava iniciatyva parengtas M. Sudre pranešimas siekia dviejų pagrindinių tikslų, būtent įvertinti išvadas ir rekomendacijas, pateiktas Komisijos komunikate, ir suteikti pagrindą – mano nuomone, ji suteikia puikų pagrindą – mūsų diskusijai dėl atokiausių regionų perspektyvų. Net jei pranešėja laikosi nuomonės, kad Komisijos apžvalgoje piešiamas perdėtas ar bent jau iš dalies rožinis paveikslas, mes vis dėlto turime didžiulius, kad Europos pagalba leido pasiekti tokios pažangos atokiausiuose regionuose.

Viena vertus, tai bet koku atveju nereiškia, kad reikia mažinti paramą šioms sritims, kuri, žinoma, teikiama remiantis teisiniu įsipareigojimu pagal Europos Bendrijos steigimo sutartį. Kita vertus, mes žinome, kad vertingų dalykų išlaikymas atokiausiuose regionuose yra vienintelis tinkamas būdas užtikrinti, kad šie regionai palaikytų savo stabilų vystymąsi.

Kaip teisingai apibendrinu pranešėja, tai nėra vien išsaugojimo ir apsaugojimo, bet greičiau pritraukimo, patrauklumo kūrimo ir glaudaus bendradarbiavimo palaikymo klausimas. Pranešime, pavyzdžiui, teisingai siūloma, kad diskusijoje apie atokiausių regionų rėmimo strategijos ateitį turėtų būti ne vien svarstomi tokie iššūkiai kaip klimato kaita, demografinė kaita, migracijos valdymas, žemės ūkis ir jūrų politika, bet taip pat turi būti atsižvelgta į tai, kad reikia užimti pozicijas kitų Bendrijos politikų atžvilgiu. Nauja Europos programų karta taip pat turi reikšti, kad pradedamas būtinas procesas, kurio metu diversifikuojama atokiausių regionų ekonomika, ir šios programos neturi vien išlaikyti dabartinę išsivystymo būklę, kuri buvo didžia dalimi pasiekta padedant Europos Sąjungai.

Atsižvelgdami į šiuos svarstymus, mes turime besąlygiškai paremti pranešimą.

Iratxe García Pérez (PSE). – (ES) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, aš taip pat dėkoju M. Sudre už jos darbą rengiant šį pranešimą ir už tai, kad ji pasiekė daugumos sutarimą Regioninės plėtros komitete dėl politikos atokiausių regionų atžvilgiu.

Politika turi turėti tris esminius aspektus: ji turi padidinti prieinamumą, pagerinti konkurentiškumą ir regioninės integracijos mastą.

Struktūrinių fondų pagalba šių regionų vystymuisi buvo svarbi ir ateityje bus labai svarbi, siekiant išlaikyti pasiektą sanglaudos lygį ir dar labiau sumažinti skirtumus. Todėl Komisija turi parodyti didesnę lankstumą. Tai turi palengvinti ERPF finansavimo atokiausiems regionams naudojimą, pritaikant pakankamai platų jo kompetencijos apibrėžimą, kad būtų galima pasinaudoti visu Fondu.

Kitas esminis iššūkis yra pasiekiamumo gerinimas, todėl svarbu, kad atokiausiems regionams būtų taikomos skirtingos priemonės transporto srityje.

Ketvirtoje Sanglaudos fondo ataskaitoje susiduriama su naujais iššūkiais, ir mes tikrai tikimės, kad Komisija atsižvelgia į tai, jog šie iššūkiai yra taip pat svarbūs atokiausiems regionams.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – (EL) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, svarbi problema, kuri nesulaukė pakankamo dėmesio iš Komisijos, yra parama tiems salų regionams Europos Sąjungoje, kurie nėra paminėti Sutartyje, bet turi daug panašumų su jais.

Salų valstybės narės Sąjungoje turi būti traktuojamos taip pat kaip atokiausi regionai. Tai būtina daryti laikantis vienodo vertinimo principo, nes salų valstybės narės ir valstybių narių salų regionai tam tikru mastu susiduria su tais pačiais teritoriniais ir geografiniais sunkumais kaip ir atokiausi regionai. Todėl mažos salų valstybės narės ir valstybių narių salų regionai turi būti traktuojami taip pat kaip atokiausi regionai; jiems turi būti taikoma ta pati lengvatų strategija kaip ir aniems regionams. Pavyzdžiui, jie turi gauti atskirą valstybės paramos paketą, kad suformuotų ryšius Europos Sąjungoje su tokiomis sritimis kaip rytinė Viduržemio jūros sritis.

Emmanouil Angelakas (PPE-DE). – (EL) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, nors gali atrodyti, kad M. Sudre pranešimas yra nereikšmingas daugeliui Europos šalių, nes tik nedaugelis jų turi tokius tolimus atokiausius regionus kaip, pavyzdžiui, Azorų salos, Madeira ir kiti, tačiau jos požiūris vis dėlto mane sudomino. Manau, kad pranešimas galėtų paskatinti taikyti panašią politiką šalims su salų regionais, ypač salynais ir taip pat kalnų regionais, kokie yra, pavyzdžiui, mano šalyje Graikijoje. Geokultūrinis šių regionų pobūdis yra unikalus išteklius bei sunkumas.

Todėl sveikinu M. Sudre už jos darbą, kadangi ji davė man impulsą pačiam pateikti kai kuriuos siūlymus dėl šių regionų. Todėl siūlau imtis priemonių, kad būtų panaudotos geokultūrinės salų ir kalnų regionų savybės. Turi būti parengta plėtros strategija, skirta palaikyti ir sustiprinti teritorinės sanglaudos principą. Turi būti išvystyta statistinių rodiklių sistema, kuri leistų geriau įvertinti skirtumus tarp saloje ir žemyne esančios valstybės teritorijos. Taip pat reikia daugiau lankstumo taikant Europos ir nacionalines paramos politikos priemones produktyviai veiklai salose. Reikia atkreipti dėmesį į šias problemas: vienodos prieigos į vidaus rinką ir praktinės paramos plano saloms priėmimą; klimato kaitos poveikį saloms, ypač tokių dabartinių problemų kaip sausrų pasmarkėjimą; lengvesnius transporto ryšius tarp salų ir kalnų regionų ir pagrindinėje dalyje esančios valstybės teritorijos. Galų gale ypatingas prioritetas turi būti teikiamas užtikrinti salų energijos poreikiams, vystyti ir įgyvendinti energetikos projektus, remiantis naujomis technologijomis ir atsinaujinančiais energijos šaltiniais. Turi būti nutiesti plačiajuosčiai tinklai, ir turi būti pagyvintas salų bei kalnų turizmas.

Dėl visų šių dalykų aš dar kartą sveikinu M. Sudre. Reiškiu visišką savo pranešimo palaikymą, tikėdamasis, kad kada nors Komisija paruoš panašų pranešimą apie mano minėtus regionus.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Gerb. pirmininke, atrodo, kad kuriose kalbose, kurias girdėjome šią popietę, neatsižvelgiama į tai, jog tikrovė atokiausiuose regionuose yra kitokia. Kalbu ne apie tai, kad tai yra neturtingi regionai. Mes kalbame apie mažas, uždaras ir labai izoliuotas teritorijas, esančias už tūkstančių kilometrų nuo Europos Sąjungos teritorijos, kuriose iš viso gyvena keturių su puse milijono žmonių.

Europos Sąjunga galėjo palikti šias teritorijas likimo valiai, pasmerkti jų žmones skurdui ir priversti juos emigruoti į Europos Sąjungos šalis, o tai reikštų priimti dar 4,5 mln. imigrantų.

Laimė, Europos Komisija supranta, kokia yra šių teritorijų situacija, ir labai seniai sukūrė ypatingą režimą. Komisija dabar konsultuojasi su mumis. Atsakydama į šią konsultaciją, M. Sudre paruošė vertingą pranešimą,

kuriame ji, pavyzdžiui, pabrėžia svarbą išlaikyti atokiausių regionų junginį ir teikia labai konkrečius pasiūlymus, kaip palaikyti viešąsias tarnybas, skatinti naujoves ir įveikti skaitmeninę atskirtį. Manau, kad Parlamentas turi pritarti M. Sudre pranešimui dėl jos išdėstytų argumentų.

Catherine Neris (PSE). – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, pranešime, dėl kurio Rūmai balsuos rytoj, mums teisingai primenama, kad mes galime išspręsti atokiausių regionų specifines problemas. Be juos sulaukančių kliūčių, jie taip pat turi nepaneigiamų pranašumų, ir mes nedelsdami turime remtis tais pranašumais, kad atokiausi regionai ateityje galėtų tikrai ir stabiliai vystytis. Suteikiant naują impulsą mūsų saloms, taip pat skatinamas vystymasis: jis apima aukštos kokybės žemės ūkio gamybos – nes ji paįvairina žemės ūkio produkciją Europos Sąjungos lygmeniu – įvirtinimą ant stabilaus pamato. Jis apima skatinimą greitai vystytis tikrai turistų lankomoms vietoms, pasižyminčioms įvairiu kraštovaizdžiu ir mūsų kultūriniu paveldu. Tai taip pat apima atokiausių regionų geografinės padėties išnaudojimą, ypač Karibų jūroje ir Indijos vandenyne, skatinimą užmegzti artimesnį bendradarbiavimą su kaimyninėmis trečiosiomis šalimis ir mūsų salų – būtent todėl, kad jos yra salos – vystymą kaip pirmaujančių centrų mokslo tyrimams, ypač jūrų studijoms, klimatologijai ir aplinkos studijoms.

Tačiau šių tikslų galima pasiekti tik pagal Sutarties 299 straipsnio 2 dalyje numatytą konkrečią reguliavimo sistemą ir, remiantis tuo straipsniu, turi būti parengtas išsamus Europos viešosios politikos taikymas, ypač energijos ir transporto sektoriuose, taip pat ir dėl tarptautinės prekybos politikos, kur būtina atsižvelgti į atokiausių regionų interesus per Ekonominės partnerystės susitarimų derybas. Atokiausi regionai yra neabejotinai ir nuolatos iniciatyvūs, bet iš čia seka, kad reikia laikytis teisingumo, kuris implikuoja nesuvienodinimą.

Neabejokime, kad Komisija į visa tai atsižvelgs ruošdama savo metodą.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). – (NL) Atokiausi regionai yra ypatingoje padėtyje. Daugelis jų yra tolimos mažos salos, ir manau, kad M. Sudre surado gerą balansą, nustatydamą jų specifines savybes ir jiems tinkamai pritaikydama priemones.

Būdamas Parlamento nariu iš Olandijos, aš norėčiau apžvelgti pasikeitimus Nyderlandų Karalystėje. Mes turime tris mažas salas – Savą, Šv. Marteną ir Bonairę, kurių statusas pasikeis, ir jos taip pat taps atokiausiais regionais. Tačiau nemanau, kad tai įvyks taip skubiai, kad gyventojai galės dėl to balsuoti prieš 2009 m. rinkimus. Priėmus naują Lisabonos sutartį, mes galime juos priimti skubiau. Tam mums nereikia taisyti Sutarties. Galbūt D. Hübner gali pasakyti, ar Komisija yra visiškai pasiruošusi, kad mes visi priimtume šias tris salas, kurių bendras gyventojų skaičius yra 19 000.

Sérgio Marques (PPE-DE). – (PT) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, pasveikinęs mūsų kolegę M. Sudre už jos puikų pranešimą, norėčiau pasakyti tris dalykus dėl Europos Sąjungos būsimos strategijos atokiausiems regionams.

Pirmiausia norėčiau pasveikinti Europos Komisiją už tai, kad ji skatino dalyvauti oficialioje diskusijoje dėl Europos politikos atokiausiems regionams ir būsimos strategijos taikymo. Aš taip pat pritariu viešai konsultacijai internetu ir praėjusią savaitę Europos Komisijos rengtai pagrindinei konferencijai dėl šios problemos.

Antrasis dalykas, kurį noriu pasakyti, yra tai, kad Europos strategija atokiausiems regionams yra taip būtina ateityje, kaip ji buvo būtina ligi šiol. Kyla pavojaus manyti, kad ekonomikos plėtra ir socialinis vystymasis, kurių jau pasiekė atokiausi regionai, sumažina būtinumą Europai imtis veiksmų. Tačiau mes visada turime žinoti, kad labai specifinė atokiausių regionų situacija yra nuolatinio pobūdžio ir jai visada bus reikalingas atskiras Europos sprendimas, kuris tiktų šiai labai specifinei situacijai.

Trečias ir paskutinis dalykas yra tai, kaip svarbu, atliekant visus veiksmus, įgyvendinti Lisabonos strategiją taip pat ir atokiausiems regionams, nes jos taikymas tokiuose regionuose yra problemiškesnis dėl jų labai specifinių savybių.

Todėl rekomenduočiau D. Hübner, kad būtų atliktas Europos Komisijos remiamas tyrimas, kuris nustatytų sunkumus, su kuriais susiduria atokiausi regionai įgyvendindami Lisabonos strategiją, ir konkrečius būdus, kaip juos įveikti.

Madeleine Jouye de Grandmaison (GUE/NGL). – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, man labai malonu pagirti M. Sudre pranešimo kokybę.

Turime pripažinti, kad praėjus 10 metų po to, kai įsigaliojo Amsterdamo sutartis, Europos Sąjungos politika pagal 299 straipsnio 2 dalį pasiekė tikros pažangos. Tačiau šiandien atėjo laikas pradėti naują etapą, pagrįstą nauju metodu, taikomu ryšiams tarp Europos Sąjungos ir atokiausių regionų. Šiuo tikslu Europos Sąjunga turės daugiau atsižvelgti į atokiausių regionų pranašumus pagal praėjusios savaitės seminare numatytas gaires. Mano nuomone, nauja strategija turi ne tik atkurti prarastą pagrindą, bet ir susitelkti ties vystymusi – ties vystymosi formomis, kurias aiškiai nustato mūsų potencialo atskleidimo sąvoka. Tai vienodai taikoma moksliniams tyrimams, jūrų ištekliams, biologinei įvairovei, Europos socialinei politikai, klimato kaitai ir neprilygstamam indėliui, kurį atokiausi regionai suteikia kultūrų įvairovei. Aš atitinkamai pateikiau daug pakeitimų, ir tikiuosi, kad jie pasieks savo tikslą.

Suteikti pagrindą naujam metodui reiškia suteikti atokiausiems regionams priemones tapti tikrais Europos partneriais, ir būtent čia mums reikia naujos perspektyvos: numatyti dvipusę partnerystę, iš kurios kiekvienas turės naudos.

Danuta Hübner, *Komisijos narė*. – Gerb. pirmininke, labai trumpai atsakau į tai, ko paklausė L. van Nistelrooijus, taip, mes dirbome dėl šios problemos su Olandijos vyriausybe per pastaruosius pusantrų metų. Laimei, buvo priimti pakeitimai, kuriuos leido Sutartis, todėl tikimės, kad vieną dieną turėsime tris naujas teritorijas.

Kai dėl išsakytų komentarų, leiskite man visų pirma pasakyti, kad pagal Europos Vadovų Tarybos gruodžio mėnesį suformuluotą prašymą Komisija šį rudenį rengs komunikatą, kuriame bus plėtojama atokiausių regionų strategija, laikantis, tikiuosi, ryžtingumo ir pragmatizmo. Taikant mūsų metodą, atkreipiamas dėmesys į abu naujus iššūkius, bet visų pirma siekiama palengvinti naudojimąsi visomis galimybėmis.

M. Sudre, manau, kad jūsų pranešimas padeda nutiesti tiltą tarp dabartinės ir būsimos strategijos atokiausiems regionams, ir tai yra labai svarbus šio pranešimo vaidmuo. Taip pat esu įsitikinusi, kad teisingas kelias pirmyn ištis visų pirma remiasi atokiausių regionų turimais vertingais dalykais, kaip jau buvo pabrėžę keli Parlamento nariai.

Leiskite man šiame kontekste taip pat paminėti mūsų būsimą Žaliąją knygą apie teritorinę sanglaudą, kuris bus Prancūzijos pirmininkavimo laikotarpio esminis požymis. Atokiausi regionai turi atlikti svarbų vaidmenį šiame procese rengiant teritorinę sanglaudos politikos matmenį, nes atokiausi regionai iš tikrųjų simbolizuoja mūsų pastangas panaikinti teritorines perskyras Europoje. Štai kodėl aš pritarčiau jų visapusiškam dalyvavimui viešoje konsultacijoje, susijusioje su Žaliaja knyga apie teritorinę sanglaudą.

Pabaigoje leiskite man dar kartą tiesiog patikinti jus, kad Komisija ir toliau skatins koordinuoto ir integruoto metodo taikymą bei bandys sukurti produktyvią sąveiką tarp įvairių Bendrijos politikos priemonių, paveikiančių atokiausius regionus.

Margie Sudre, *pranešėja*. – (FR) Gerb. pirmininke, žinoma, noriu padėkoti visiems kalbėtojams, kurie dalyvavo diskusijoje, ir aš taip pat norėčiau pakartoti savo padėką Komisijai už jos praėjusią savaitę parodytą iniciatyvą dėl būsimos strategijos atokiausiems regionams.

Norėčiau atsakyti į kai kuriuos klausimus, kuriuos iškėlė mano kolegos Parlamento nariai, ir esu dėkinga jiems už šiltą šio pranešimą priėmimą. Atsakydama P. Guerreiro, manau, kad parama, kurią jis nori skirti žuvininkystės atnaujinimui ir tyrimams, bei pagalbos padidinimas jau yra priskirti Europos žuvininkystės fondo kompetencijai. Tai priklauso politikai, kuri pavesta Europos Sąjungai, tiksliau, Komisijai ir Žuvininkystės komitetui, o šis pranešimas yra susijęs su regioninės plėtros politika. Štai kodėl, nors ir atsižvelgdama į didelę žuvininkystės svarbą mūsų vystymuisi, savo pranešime neskyriau tam tiek daug vietos, kaip pageidavo P. Guerreiro. Leiskite man priminti, kad tai, apie ką mes kalbame, yra regioninė plėtra.

M. Medina Ortega jau atsakė mūsų kolegoms iš Graikijos, kurie ragino visoms saloms taikyti tokią pačią politiką, ir paaiškino skirtumą, kuri sukuria daugelio tūkstančių kilometrų atstumas nuo Europos žemyno. Kad ir kokios pažangos mes pasiektume, mes vis tiek būsime nutolę tūkstančius kilometrų. Nors aš gerai suprantu problemas, kurias patiria visų salų gyventojai, mes, žinoma, negalime pritaikyti tų pačių išimčių ir tų pačių taisyklių saloms, kurios yra nutolusios tik kelių valandų atstumu plaukiant laivu ar kelių minučių atstumu skrendant lėktuvu. Tai tikrai nėra nesugebėjimas suprasti salų situaciją, bet – leiskite man pasikartoti – yra didžiulis skirtumas tarp jūsų salų, kurios yra prie pat žemyno, ir mūsų, kurios yra šitiek nutolusios.

P. Guerreiro, jūs kalbėjote antrą kartą primygtinai siūlydamas, kad mūsų metodas nebūtų grindžiamas trumpalaikiais kriterijais. Aišku, mūsų situacijoje nėra nieko laikino: tai pakankamai pastovūs dalykai, bet

mes neprašome užtikrinti nuolatinę pagalbą visam laikui tokiu pačiu mastu, nes mūsų viltis yra pasiekti vidurkio, lyginant su likusia Bendrijos dalimi.

Pirmininkas. – Diskusija baigta.

Balsavimas vyks antradienį, 2008 m. gegužės 20 d.

Rašytiniai pareiškimai (142 straipsnis)

Toomas Savi (ALDE), raštu. – Šiame pranešime tinkamai apžvelgiamos problemos, su kuriomis susiduria Azorų salos, Kanarų salos, Gvadelupa, Prancūzijos Gviana, Martinika, Reunionas, San Martenas ir Sen Bartolomėjus kaip geografiškai nutolę Europos Sąjungos regionai, o tai taip pat atskleidžia, kad yra nevienodai traktuojamos skirtingos valstybių narių užjūrio teritorijos.

Dar yra keli valstybėms narėms pavaldūs regionai, kurie neturi tokio pat statuso kaip atokiausi regionai. Pavyzdžiui Britanijos Mergelių salų ar Grenlandijos gyventojai yra Europos Sąjungos gyventojai, bet Europos Parlamento rinkimai tuose regionuose nevyksta, o Arubos gyventojai yra Europos Sąjungos gyventojai ir jie turi teisę balsuoti per Europos Parlamento rinkimus. Bet net painesnis yra faktas, kad nė viena iš anksčiau minėtų teritorijų iš tikrųjų nėra Europos Sąjungos dalis.

Mano tvirtu įsitikinimu, Europos Sąjungos santykiai su valstybių narių užjūrio teritorijomis ir visų tų teritorijų gyventojais turi tapti vienodi, turint galvoje vienodą Europos Sąjungos gyventojų traktavimą.

27. 2007–2013 m. ES vartotojų politikos strategija (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas darbotvarkės punktas yra Lasse'o Lehtineno pranešimas (A6-0155/2008) Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto vardu dėl 2007–2013 m. ES vartotojų politikos strategijos (2007/2189 (INI)).

Lasse Lehtinen, pranešėjas. – (FI) Gerb. pirmininke, šis pranešimas, prieš pasiekdamas mus, buvo nuodugniai apsvaistytas komitete, už tai dėkoju savo kolegoms ir, svarbiausia, šešėliniams pranešėjams iš kitų politinių frakcijų. Sutartinai pažymėjome, kad Komisija deda girtinas pastangas išryškinant vartotojų problemas visose politikos srityse.

Šis žemynas nesugebės konkuruoti pasaulinėse rinkose, jei jis negalės konkuruoti savo vidaus rinkoje. 27 nacionalinės minirinkos turi būti sujungtos, kad sudarytų didžiausią mažmeninę rinką pasaulyje.

Norint pagyvinti vidaus rinką, reikia imtis veiksmų keliant vartotojų pasitikėjimą. Stiprios ir nepriklausomos vartotojų organizacijos čia atlieka svarbų vaidmenį.

Mūsų diskusijose išsiskyrė vienas galimas pasirinkimas didinti pasitikėjimą, ir tik jis vienintelis sukėlė vertų paminėti nesutarimų. Kalbu apie vartotojų galimybes pasinaudoti priemonėmis, siekiant gauti kompensaciją, jei kažkas sugenda. Šiame pranešime yra išreikštas požiūris, kad vartotojams būtina turėti tarpvalstybinę kolektyvinę kompensavimo sistemą tiems atvejams, kai kyla ginčas.

Komisijos narė Kuneva jau pažadėjo imtis svarstyti, kokia kolektyvinio kompensavimo sistema galėtų veikti Europoje. Bent jau atrodo, kad tarp mūsų Europoje yra platus sutarimas dėl to, kokia ši sistema neturi būti. Ji neturi turėti jokio esminio panašumo į amerikiečių kolektyvinę kompensavimo sistemą, kuri daugiausia duoda naudos advokatams, o ne vartotojams. Turime siekti sukurti Europoje sistemą, kurioje kompensacijų reikalavimai būtų tiesiogiai susieti su tikrai padaryta žala. Tokiu būdu paskirsčius teisingumą, svarbiausia būtų ne nubaudimas, bet teisingumo atkūrimas vartotojui. Todėl kolektyvinio kompensavimo sistemos nesuteiktų vartotojams naujų teisių, bet užtikrintų, kad jų dabartinės teisės būtų visiškai įvykdytos.

Konservatorių frakcija nenorėjo plėtoti kolektyvinio kompensavimo idėjos. Buvo pateiktas argumentas, kad Komisija jau pažadėjo pradėti rengti pasiūlymus šiuo klausimu. Tačiau parlamentas yra politinių sprendimų priėmimo institucija, renkama Europos žmonių, ir mes turime išreikšti daugumos jų valią. Mes turime ir įgaliojimą, ir įsipareigojimą galvoti, kaip naujai ir išsamiai spręsti problemas, kurias visuomenė nurodo ir pasiūlo spręsti Komisijai.

Aš pasiūliau, kad Komisija apsvaistytų, ar nebūtų naudinga įsteigti vartotojų ombudsmeno postą, kuris būtų atskaitingas Komisijai ir nagrinėtų būtent tarpvalstybinio pobūdžio atvejus. Šis aukštas pareigūnas galėtų veikti kaip vartininkas, savotiška rinktinė valdžia, kaip taikoma nacionaliniuose kontekstuose, kai yra

įgyvendinamos teisinio kompensavimo priemonės. Tikiuosi, kad pranešimas ir į jį įtraukti kompromisai susilauks plačiausio palaikymo.

Meglėna Kuneva, *Komisijos narė*. – Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti Parlamentui už mūsų Vartotojų politikos strategijos 2007–2013 m. tikslų ir veiksmų palaikymą ir, žinoma, už didelį pranešėjo palaikymą ir darbą.

Aš pritariu Parlamento požiūriui, kad reikia paversti 27 nacionalines minirinkas į visos Europos mažmeninę rinką, kuri būtų didžiausia pasaulyje. Norėdami to pasiekti, mes turime padidinti vartotojų pasitikėjimą, kad jie nebijotų apsipirkti kitose valstybėse. Dažnai sakoma, kad pasitikėjimas yra šiuolaikinės ekonomikos valiuta. Manau, kad dėdami dideles pastangas, kurias palengvina priimta strategija, mes galėtume pamažu pasiekti šį tikslą.

Šiame kontekste aš taip pat labai vertinu paramą, kurios susilaukė pasiūlyta pagrindų direktyva dėl vartotojo sutarčių teisių, kuri pasitarnauja kaip priemonė pasiekti tikslą. Esu ypač patenkinta, kad Parlamentas sutaria, jog reikia specialaus visiško harmonizavimo, kai nustatomi vidaus rinkos funkcionavimo trūkumai.

Kalbant apie vartotojų rinkų rezultatų suvestinę, esu dėkinga už Europos Parlamento pritarimą šiai iniciatyvai ir laikiu jūsų visiško palaikymo vėliau šiais metais. Suvestinė yra labai svarbi siekiant strategijos tikslo geriau suprasti, kaip vidaus rinka aptarnauja mūsų vartotojus – joje nustatomi vidaus rinkos pasiekti rezultatai vartotojų atžvilgiu. Kai suvestinė bus visiškai parengta, mes iš tikrųjų galėsime užtikrinti geresnį reguliavimą ir įrodymais pagrįstą politikos formavimą. Taip pat svarbu, kad mes parodysime savo gyventojams, jog suprantame jų kasdienes problemas ir galime į jas atsakyti.

Jūs iškėlėte kompensavimo klausimą. Aš norėčiau padėkoti jums už palaikymą dėl Vartotojų politikos strategijos kryptį – kompensavimo ir vykdymo. Kompensavimas, kartu su vykdymu, yra esminė šios Strategijos dalis. Aš, kaip ir jūs, esu įsitikinusi, kad norint išjudinti vidaus rinką, Europos vartotojai turi būti tikri, kad jie gali įgyvendinti savo teises ir gauti kompensaciją visoje Europos Sąjungoje. Aš taip pat manau, kad kompensavimo priemonių papildomumas – teisminis ir neteisminis, tiek individualus, tiek kolektyvinis – leistų efektyviausiai ir tinkamiausiai spręsti vartotojų ginčus. Tai duotų naudos tiek vartotojams, tiek gerą reputaciją turinčioms įmonėms. Aš asmeniškai manau, kad kolektyvinis kompensavimas – ir teisminis, ir neteisminis – galėtų padėti efektyviai sustiprinti kompensavimo struktūrą, kurią mes jau sukūrėme Europos vartotojams. Mes to pasiekėme skatindami ADR – alternatyvaus ginčų sprendimo – mechanizmus, sukurdami Europos tarpvalstybinių ieškinių dėl nedidelių sumų nagrinėjimo procedūrą ir neseniai priimdami Direktyvą dėl tarpininkavimo.

Žinoma, visi būsimi veiksmai šioje srityje turės būti rūpestingai įvertinti. Kaip žinote, aš pradėjau du tyrimus, skirtus giliau ištirti kolektyvinio kompensavimo problemą. Pirmame tyrime bus nagrinėjamas egzistuojančių kolektyvinių kompensavimo mechanizmų efektyvumas ir veiksmingumas; jame bus įvertinta, ar vartotojai patiria žalą tose valstybėse narėse, kuriose neveikia kolektyvinis kompensavimas, ir bus tiriama, ar kyla neigiamų poveikių vieningai rinkai.

Antrame tyrime bus renkama informacija apie problemas, su kuriomis susiduria vartotojai, siekdami kompensacijų kolektyvinių reikalavimų atveju, ir bus analizuojamos tokių problemų ekonominės pasekmės vartotojams, konkurentams ir atitinkamai rinkai.

Aš planuoju naudoti šių tyrimų rezultatus ir iš suinteresuotų subjektų bei valstybių narių surinktą informaciją, kai ruošiu komunikatą, kuris bus priimtas Komisijoje 2008 m. pabaigoje. Šio komunikato tikslas bus viešai ir plačiai konsultuotis dėl esamų pasirinkimų vartotojų kolektyvinių kompensacijų srityje.

Tuo pat metu aš įvertinu, kaip valstybės narės įgyvendino Teismo draudimo direktyvą ir kokią ji turėjo poveikį vartotojų teisių įgyvendinimui Europos Sąjungoje. Mano išvados bus išdėstytos pranešime, kurį taip pat turi priimti Komisija šių metų pabaigoje.

Dar kartą dėkoju Parlamentui už tai, kad pasidalijote savo vizija apie naują, rinką pagrįstą politiką vartotojų atžvilgiu – tokią, kokios reikia informuotiems ir teisės turintiems vartotojams ir kuri jiems būtų naudinga, pasiūlydama geriausias prekes pagal jų kainą ir kokybę didžiausioje mažmeninėje rinkoje pasaulyje.

Piia-Noora Kauppi, *Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto nuomonės referentė*. – Gerb. pirmininke, aš norėčiau pritariu Komisijos komunikatui bei L. Lehtineno pranešimui, kadangi jie abu yra labai subalansuoti darbai.

Be to, juose teisingai išryškinama svarbi mintis, į kurią turi būti atkreiptas dėmesys Europos Sąjungos lygmeniu – vartotojų politika yra ir turi būti vidaus rinkos dalimi.

Tai man perša mintį, kurią Ekonomikos reikalų komitetas pagrįstai įtraukė į pranešimą: visavertės vidaus rinkos sukūrimas jau savaime yra puiki politika vartotojų atžvilgiu. Konkurencija visos Europos Sąjungos mastu mažina kainas ir didina kokybę bei vartotojų pasirinkimą. Turi būti įtvirtinta vartotojų teisė rinktis visos Europos Sąjungos mastu.

Vidaus rinkoje vartotojai skatina rinkos ekonomiką ir rinkdamiesi jie gali apsaugoti savo interesus. Todėl labai svarbu nuosekliai įgyvendinti priimtas direktyvas dėl vidaus rinkos.

Ekonomikos reikalų komiteto nuomonėje teisingai pabrėžiamos dvi šiuo atžvilgiu labai svarbios sritys. Pirmą, finansinės paslaugos: tikra vidaus rinka bankininkystės, paskolų, draudimo ir kt. sektoriuose turi suteikti teises Europos vartotojams. Tai atlikti ypač skubu, nes demokratinė plėtra sukuria geriausias investicines paslaugas, kurias tampa vis labiau tinkamos visiems. Dar čia lieka įveikti dideles kliūtis.

Antra, elektroninė komercija. Ji susijusi su funkcionuojančia finansų rinka ir priklausoma nuo mokėjimo sistemų vystymosi, bet ji taip pat svarbi beveik visiems vidaus rinkos aspektams, kadangi internete galima sukurti tikrą Europos rinką. Taigi turime užtikrinti, kad Europos elektroninė komercija iš tikrųjų funkcionuotų, ir vartotojai joje turėtų tinkamas galimybes rinktis.

Diana Wallis, *Teisės reikalų komiteto nuomonės referentė*. – Gerb. pirmininke, Teisės reikalų komitete mes pritariame Jums, Komisijos nare: atsikratykime šių 27 minirinkų; bet norint tai padaryti, reikia daug bendresnės teisės struktūros. Galvoju, kad mūsų pradinis taškas, kuris galėtų mums padėti pasiekti šio tikslo, bus nustatytas tada, kai matysime, kad visi Komisijos elementai, įtraukti į vidaus rinkos kūrimą, taip pat darniai dirbs kartu. Viena problema, kuri mus ilgai domino, ir mes manėme, kad ji galbūt nebuvo pakankamai paminėta, yra sutarčių teisės projektas ir teisės principų sistema.

Mes nenorime manyti, kad apie tai buvo pamiršta, ir visi pereina prie kito dalyko, dėl kurio mes jus palaikome, t.y. dėl kolektyvinio kompensavimo, bet leiskite mums taip pat dėti pastangas dėl teisės principų sistemos priėmimo. Mes norėtume labiau pabrėžti ADR kompensavimo formas, ypač interneto pasaulyje, nes jas mes, kaip komitetas, ilgai palaikėme. Kalbant apie kolektyvinį kompensavimą, mes, žinoma, džiaugiamės, kad jūs jį tiriate, ir mes judame pirmyn šioje srityje, bet prašom nebaigti šio reikalo taip, kaip įvyko su sutarčių teise, kurią susilpnino klausimai, susiję su teisiniu pagrindu ir kitomis problemomis.

Anna Hedh, *Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomonės referentė*. – (SV) Gerb. pirmininke, leiskite man padėkoti Komisijos narei Meglenai Kunevai ir pranešėjui Lasse'ui Lehtinenui.

Aš pritariu strategijai ir esu labai patenkinta, kad vartotojai laikomi svarbia grupe, kuria reikia rūpintis. Mes žinome, kad niekada neturėsime klestinčios vidaus rinkos, jei mūsų vartotojai bus nepatenkinti ir neapsaugoti. Bet aš pritariu pranešėjo požiūriui, kad strategija turi būti nuolat atnaujinama, jei ji išties skirta gerinti vartotojų padėtį.

Tačiau kaip pranešėja apie strategiją Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetui esu nusivylusi, kad svarbiausias pranešimą teikiantis komitetas neatsižvelgė į daugiau nei vieną iš mūsų 13 pakeitimų. Juose buvo pateikta daug svarbių ir vertingų pasiūlymų. Mes norėjome matyti aiškesnę perspektyvą lyčių lygybės klausimu. Vartotojų politika neabejotinai nėra neutrali lyčių aspektu. Į lyčių klausimą reikia atsižvelgti lygiai taip pat, kaip atsižvelgiama į vaikus, pagyvenusiuosius ir neįgaliuosius. Tikiuosi, kad tuo vėl bus galima užsiimti kitoje apžvalgoje.

Colm Burke, *PPE-DE frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, mano padėka ponui Lehtinenui ir šešėliniams pranešėjams už gerą bendradarbiavimą per praėjusius kelis mėnesius. Šiame pranešime pateikiami kai kurie labai teigiami elementai vartotojų politikos plėtojimo srityje. Vartotojai gali įgyvendinti savo teises tik tuo atveju, jei jie žino apie tas teises, ir teisių suteikimas vartotojams Europos Sąjungoje yra centrinis šio pranešimo elementas, o to bus pasiekama per švietimą ir informuotumo kėlimo kampanijas. Ypatingas dėmesys bus skiriamas suteikti vartotojams įgūdžius ir priemones, kurie padidintų jų pasitikėjimą skaitmeninėje aplinkoje.

Pranešime gerai įvertinamos Komisijos pastangos sustiprinti bendradarbiavimą produktų saugumo srityje ir tarptautiniame lygmenyje, ypač su Kinijos ir JAV valdžios institucijomis. Ilgas dialogas ir pasidalinimas informacija dėl produktų saugumo atitinka visų šalių interesus ir yra labai svarbūs keliant vartotojų pasitikėjimą.

Kai dėl kompensavimo vartotojams, aš kartu su savo PPE-DE kolegomis visiškai palaikau lengvą ir efektyvų būdą kompensuoti visiems vartotojams Europos Sąjungoje. Mes žinome, kad neteisminės kompensavimo formos yra dažniausiai pasirenkamas daugumos vartotojų sprendimas, nes šitaip patenkinami vartotojų interesai greičiausi būdu už žemiausią kainą.

Kaip išdėsciau diskusijų pradžioje, aš nepalaikau raginimų imtis teisėkūros veiksmų Europos Sąjungoje įvesti neapgalvotą kolektyvinio kompensavimo sistemą. Šiuo metu Komisija rengia įvairius tyrimus apie esamas vartotojų kompensavimo sistemas valstybėse narėse, ir, neužbėgant už akių Komisijos tyrimų rezultatams, aš kartu su savo PPE-DE kolegomis raginu Parlamentą ir valstybes nares imtis rimtų veiksmų vertinant tyrimų rezultatus ir tik po to nuspręsti dėl tolesnių veiksmų. Mes nepatenkintume vartotojų interesų, jei paskubomis įvestume kolektyvinio kompensavimo sistemą, kuri būtų ir brangi, ir neefektyvi. Visais kitais atžvilgiais aš remiu pranešimą.

Evelyne Gebhardt, PSE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, leiskite man išreikšti padėką L. Lehtinenui už jo tikrai gerą pranešimo projektą, kuris suteikia labai gerą pagrindą mūsų diskusijoms.

Aš norėčiau pabrėžti tris labai svarbius dalykus šiame pranešime. Pirmas dalykas yra poreikis užtikrinti, kad svarbiausią vaidmenį atliktų saugumo ir prevencijos skatinimo priemonės, kurias jau turime Europos Sąjungoje. Štai kodėl labai svarbu, kad RAPEX sistema būtų toliau gerinama ir galėtų dar efektyviau tenkinti vartotojų interesus.

Antras labai svarbus dalykas yra tai, kad turi būti subrandinta ir pagerinta „Solvit“ priemonė, kuri atlieka pagrindinį vaidmenį. Vartotojams vis dar labai trūksta informacijos, ir per didelis jų skaičius niekada negirdėjo apie „Solvit“ ir nežino, kad ji galėtų išspręsti daugelį jų problemų. Tai taip pat labai svarbu.

Aš taip pat labai esu patenkinta dėl to, kad Europos Komisija ketina vėl nagrinėti EE simbolį. Daug žmonių mano, kad EE simbolis yra saugumo ženklas, bet, deja, taip nėra. Mes kartu jumis ir Komisijos nariu Verheugenu turime garantuoti, kad šiam simboliui taikomos taisyklės būtų taip suformuluotos, kad ateityje leistų mums patikinti visuomenę, jog ji gali pasitikėti EE ženklą turinčių produktų saugumu. Tai yra labai svarbus tikslas.

Tačiau, mano frakcijos nuomone, paskutinis ir svarbiausias dalykas yra kolektyvinio kompensavimo sistema, už kurią pasisako mūsų Socialistų frakcija. Visa statuto knyga niekam netinka, jei vartotojai negali apginti savo įtvirtintų teisių, nesvarbu, ar dėl to, kad čia veikia tarpvalstybinis matmuo, kuris sunkina įstatymų įgyvendinimą, ar dėl to, kad yra daug nedidelių ieškinių dėl smulkių nuostolių, nors jie ilgainiui gali tikrai nuskurdinti žmones. Mums neabejotinai svarbu ne tik raginti Europos Komisiją nagrinėti ir vystyti tokią sistemą, bet iš tikrųjų primygtinai siūlyti tai padaryti ir kiek galima greičiau pateikti atitinkamą teisėkūros projektą, kad mes iš tikrųjų galėtume suteikti vartotojams reikiamą saugumą ir apsaugą.

Aš labai apgailėstauju dėl to, kad PPE DE frakcija nematė reikalo ginti šią sistemą su tokia energija ir įsipareigojimu, kokie yra būtini, norint suteikti vartotojams ir visai visuomenei tikrą pasitikėjimą Europos Sąjunga ir vidaus rinka, nes toks pasitikėjimas kyla iš žinojimo, kad vartotojai yra tinkamai apsaugoti, kai jie eina apsipirkti Europoje.

Alexander Graf Lambsdorff, ALDE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, pradžioje norėčiau pasveikinti Lasse'ą Lehtineną už šį gerą ir subalansuotą pranešimo projektą. Mes sutinkame daugeliu punktu. Viena priežastis tam buvo labai geras parengiamasis Komisijos darbas. Yra keli ginčytini punktai.

Vartotojų strategija bus viena iš svarbiausių diskusijos temų per kitą vidaus rinkos vystymosi etapą. Trijų svarbiausių iššūkių, su kuriais susiduria Europos Sąjunga, būtent vystymosi, įdarbinimo ir žmonių poreikių pripažinimo bei patenkinimo centre yra 490 mln. vartotojų. Vidaus rinka turi potencialą tapti didžiausia pasaulyje mažmenine rinka. Štai kodėl ALDE frakcija palaiko Komisijos dedamas pastangas sukurti vieną didelę mažmeninę rinką iš 27 minirinkų.

Mes taip pat pritariame būdai, kuriuo projekte stiprinamas vartotojų politikos horizontalusis elementas, bei pasiūlymui paskirti vadinamuosius ryšius su vartotojais pareigūnus. Šiame kontekste aš norėčiau atskirai paminėti pasiūlymą stiprinti Europos vartotojų centrus ir ypatingą dėmesį, skiriamą vaikų ir pagyvenusių žmonių poreikiams.

Leiskite šiek tiek pakalbėti apie kolektyvinį kompensavimą, dėl kuriuo mes turime problemų. Mes turėjome mažai informacijos ir daug dogmų. Aš manau, kad būtų per anksti sakyti, Meglena, kad jūs sulauksite tvirtu palaikymo iš Parlamento dėl šio klausimo. Mes ką tik sužinojome iš PPE DE frakcijos, kad jie nepalaikys jūsų. Manau, kad PPE-DE neįstengia atpažinti tikrų problemų. Tai yra išsiskaidančio ginklo tipo žala, kuri paveikia daug vartotojų daugiau nei vienoje šalyje. Komisija teisėtai svarsto visą šį klausimą ir nagrinėja jį tyrimuose. Kita vertus, mes turime PSE dogmatizmą, kuris trokšta šios priemonės bet kokia kaina kaip politinio įrankio, neatsižvelgiant į tikras problemas – o tikros problemos yra daugialypės.

Yra, pavyzdžiui, teisinės bazės problemų. Kur Sutartyje sakoma, kad mes čia Komisijoje ir Parlamente turime teisę kištis į valstybių narių civilinio ir baudžiamojo proceso kodeksus? Ką Diana Wallis ką tik mums sakė Teisės reikalų komiteto vardu? Sutarčių teisės problema yra vis dar neišspręsta. Klausimas dėl pasirinkimo ar nusišalinimo, ombudsmeno vaidmens – yra daug neišspręstų problemų. Negana tiesiog pasakyti, kad mes nenorime JAV sistemos. Amerikiečiai taip pat turėjo gerų ketinimų, kai jie pirmieji kūrė savo sistemą. Savaiame suprantama, kad jie iš pradžių nekūrė tyčia blogos sistemos.

Dėl šitų priežasčių mes turime išlaikyti agnostinę, kritišką poziciją. Turime palaukti tyrimo, rimtai įvertinti jo rezultatus, o paskui užsiimti informuota, nedogmatiška ir atsakinga diskusija, kaip ir dera šiam Parlamentui.

Leopold Józef Rutowicz, *UEN frakcijos vardu.* – (PL) Gerb. pirmininke, L. Lehtineno pranešime sprendžiami svarbūs klausimai dėl kokybės apsaugos strategijos ateinantiems metams. Ta strategija yra svarbi Sąjungos gyventojams, ir noriu pabrėžti kai kurias susijusias problemas. Kuriant nacionalinius ir Europos Sąjungos įstatymus turėtų daugiau prisidėti vartotojų organizacijos, kurios susiduria su sunkumais vykdant savo veiklą ir gaunant finansavimą tam tikrose šalyse. Sąjunga turi suteikti toms organizacijoms reikšmingesnę ir finansinę pagalbą. Kolektyvinės kompensavimo sistemos, taikomos tam tikrose šalyse, turi būti naudojamos prieš nesąžiningus rinkos dalyvius, ir kolektyvinė kompensavimo sistema turi būti įvesta Europos lygmeniu.

Europos vartotojų centrai atskirose šalyse bei vartotojų organizacijos ir vartotojų teisių atstovai turi išplėsti informavimo bei švietimo veiklą, skirtą specialiai apsaugoti pažeidžiamiausius vartotojus. Apsaugos efektyvumas gali būti padidintas, jei toje veikloje dalyvaus „Solvit“ ir RAPEX vartotojų centrai. Mes palaikome šį pranešimą.

Eva-Britt Svensson, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (SV) Dėkoju, gerb. pirmininke. Parama vartotojų teisėms dažnai būna silpna, ir todėl ją reikia sustiprinti. Todėl dėkoju pranešėjui bei Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto nariams, kurie pasiekė pažangos stiprindami palaikymą toms vartotojų grupėms, kurioms labiausiai reikia apsaugos: vaikams ir pagyvenusiems.

Norint užtikrinti stiprų vartotojų palaikymą, reikia aktyvių vartotojų organizacijų. Individai nėra stiprūs, kai jie veikia po vieną. Būtent per šias organizacijas vartotojai įgyja jėgų ir daugiau žinių bei informacijos. Todėl šioms organizacijoms reikia patikimo ir saugaus finansavimo. O nesaugumas, kuris šiuo metu dominuoja pirkimuose už nacionalinių sienų, turi būti pašalintas, sukuriant galimybę grupiniams ieškiniams prieš firmas, kurios laužo įstatymus. Šiandien didžiausia problema vartotojams yra ta, kad sudėtinga perkelti tarpvalstybinio pobūdžio ginčą į teismą, kad nėra jokių instancijų, kurios spręstų tokius tarpvalstybinius ginčus. Europos Sąjunga turi pirma įsteigti instancijas spręsti ginčams, o ne priimti daugiau Europos Sąjungos teisės aktų. Manau, kad pasiūlymas paskirti Europos Sąjungos vartotojų ombudsmeną būtų labai abejotinas. Kam įvesti daugiau paslaugų, kurios bus finansuojamos Europos Sąjungos lygmeniu, tokiu būdu rizikuojant sumažinti asignavimus vartotojų organizacijoms? Vartotojai iš to nieko negaus.

Galų gale apgailestauju, kad Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto pasiūlyti pakeitimai – kaip paprastai, turiu pastebėti – buvo atmesti per balsavimą Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitete. Jie buvo verti geresnio likimo.

Hanne Dahl, *IND/DEM frakcijos vardu.* – (DA) Gerb. pirmininke, malonu kalbėti posėdyje pirmą kartą ir tokioje atsakomybės srityje, kurioje aš tikiuosi dirbti. Žinoma, sveikintina tai, kad šiuo pranešimu Europos Parlamentas imasi iniciatyvos apsaugoti vartotojų teises. Tačiau aš bijau, kad pamažu šie teisės aktai taps tiesiog skylių lopymu. Bus lopų, kurie nublės faktą, kad Europos Sąjunga yra suorganizuota taip, kad laisvas prekių, kapitalo ir paslaugų judėjimas visada bus laikomas svarbesniu nei vartotojų interesai ir kitos „minkštos“ sritys. Manau, kad šiandieniai debatai tai atspindi.

Aš norėčiau pateikti du labai konkrečius pavyzdžius, kaip mes turime apsaugoti vartotojų teises. Mums būtina užtikrinti vartotojų teisę pateikti skundą savo šalyje ir sava kalba, taip pat būtina, kad maisto produktai ir kitos prekės, kurios galėtų kelti pavojų sveikatai, būtų tikrinamos jas įvežant į atskiras šalis. Atskiroms šalims turi būti leista atlikti tikrinimus ir reikalauti aukštesnių standartų nei numatyta Europos Sąjungos reglamentuose, atsižvelgiant į aplinkos ir vartotojų sveikatos apsaugą. Europos Sąjungos vartotojų sveikatos strategija turi būti pagrįsta atsargumo principu, o ne ideologinės mokyklos mintimi, kuri tiesiog panaudojama leidžiant visoms prekėms visiškai laisvai judėti per sienas. Tai gali būti atlikta, suteikiant teisę pateikti skundą ir susisiekti su vietos teisinėmis institucijomis, taip pat leidžiant sustabdyti prekių importą, jei tam kyla su sveikata susijusių priežasčių.

Sergej Kozlík (NI). - (SK) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, pranešimas teisingai įvertina teigiamą euro poveikį sumažinant finansinių operacijų kainas. Vartotojams tapo lengviau palyginti kainas pasiūlymuose

iš kitų valstybių ir taip pat padidėjo mažmeninės prekybos potencialas vidaus rinkoje. Sutinku, kad reikia padrąsinti naujas valstybes nares tęsti savo reformas ir kad jos turėtų įsivesti eurą, kai tik įvykdys Maastrichto kriterijus, kad visapusiškai pasinaudotų vieningos valiutos pranašumu vidaus rinkoje.

Europos Parlamentas netrukus turės galimybę išbandyti šį pasiūlymą praktiškai, kai jis svarstys dėl euro zonos išplėtimo, įtraukiant Slovakijos Respubliką. Slovakija, jau ilgą laiką dėdama dideles pastangas, įvykdė Maastrichto konvergencijos kriterijus. Aš atmetu kai kurių kolegų požiūrį, kurie dabar mums perša miglotą ir neaiškų kontrargumentą apie nuolatinį šių kriterijų tvarumą. Tai gali tęstis be galo.

Charlotte Cederschiöld (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, vidaus rinkoje vartotojai ir tiekėjai, taip pat prekės ir paslaugos turi judėti laisvai.

Vartotojai neturi būti mažiau apsaugoti kitose valstybėse narėse nei namie, jei mes norime užtikrinti ir išplėsti tarpvalstybinę veiklą. Todėl aš pritariu horizontaliam metodui vartotojų politikoje ir geresnei apsaugai, kurią jis užtikrins.

Jis leis suteikti teises vartotojams ir užtikrinti stiprią vartotojų apsaugą bei verslui palankius vidaus rinką reglamentuojančius teisės aktus. Tačiau esame susirūpinę dėl skuboto metodo taikant kolektyvinį kompensavimą.

Parlamentui dar per anksti užimti tam tikrą poziciją. Mums reikia nuodugnai ištirti esamas sistemas valstybėse narėse ir įvertinti Europos kolektyvinės kompensavimo sistemos reikalingumą. Mes šiuo etapu neturime pakankamai žinių apie pasekmes, susijusias su piktnaudžiavimu rizika, aukštesnėmis kainomis vartotojams ir firmoms bei didesniu reguliavimu.

Nemanau, kad kas nors prirtartų Europos sistemos Europos Sąjungoje įvedimui, žinodamas visus jos trūkumus ir sukeltas neproporcingas pasekmes. Dabar mes raginame naudoti kitas kompensavimo priemones, kurios yra greitesnės ir mažiau kainuoja bei palieka valstybėms narėms teisę savarankiškai nustatyti reguliavimą. Esami instrumentai ir neįstatyminės priemonės gali būti naudojamos Europos Sąjungos lygmeniu.

Mes raginame Komisiją atlikti tyrimą ir pristatyti jo rezultatus Parlamentui bei valstybėms narėms. Kam eiti toliau negu yra būtina pasiekti Sutarties tikslus? Kodėl reikia atimti pasirinkimo galimybę iš valstybių narių, turinčių skirtingus ginčų sprendimo mechanizmus? Yra daug klausimų, į kuriuos reikia atsakyti.

Ligi šiol nematyti jokio aiškaus požymio, kad kolektyvinė Europos Sąjungos kompensavimo sistema sukurs pridėtinę vertę vidaus rinkai ir jos vartotojams bei įmonėms. Europos Sąjunga neturi leisti teisės aktų, neturėdama rimtų argumentų.

Bernadette Vergnaud (PSE). – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, pradžioje norėčiau pasveikinti Lasse'ą Lehtineną už puikų atliktą darbą ir už jo gebėjimą įsiklausyti. Jo pranešime ketinama pagerinti Komisijos strategiją, kuri jau yra pagrįsta vartotojų apsaugos ir teisių suteikimo principais.

Aš palaikau horizontalųjį metodą, už kurį pasisakė pranešėjas, kaip priemonę suderinti vartotojų – ir ypač pažeidžiamiausių vartotojų – apsaugą su efektyvia vidaus rinka. Taip pat būtina vartotojų organizacijoms suteikti svarbesnį vaidmenį rengiant teisėkūros pasiūlymus.

Kalbant apie produktų saugumą, Komisija ne tik turi imtis rinkos stebėjimo, bet ji taip pat turi skubiai nustatyti CE ženklavimo sistemos principus, kad jie suteiktų tikras kokybės, susekamumo ir saugumo garantijas.

Galiausiai būtina gerinti galimybes naudotis kompensacijomis, pasiūlant įvesti Europos kolektyvinio kompensavimo sistemą, kuri leistų vartotojams visiškai pasinaudoti savo teisėmis, jei buvo įrodyta žala, tuo pat metu išvengiant JAV sistemos trūkumų. Balsuodami už šiuos dalykus, neabejotinai galime sustiprinti visuomenės pasitikėjimą Europos rinkos modeliu, kuris yra ir atviras, ir apsaugantis.

Andreas Schwab (PPE-DE). - (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, Komisijos vartotojų strategija apima įvairias temines sritis, kuriose mes didžia dalimi palaikome jos poziciją. Mes taip pat remiame jus, M. Kuneva, vykdant jūsų asmeninį įsipareigojimą galutinai sukurti vieningą rinką, ir jūsų ypatingą dėmesį vartotojams bei jų vaidmeniui vidaus rinkoje.

Daugelyje sričių mūsų nuomonės sutampa. Jau buvo kalbėta apie tikslą stiprinti Europos vartotojų centrus ir „Solvit“ sistemą. Šį tikslą palaiko įvairios partijos. Mes taip pat pripažįstame, kad reikia taikyti horizontalųjį metodą vartotojų politikoje, bet apgailestaujame, kad menkai pabrėžiama sutarčių teisė. Turime pasirūpinti, kad dėl sutarčių teisės neprakiurtų mūsų pasiūlymų kraštai, ir kad galų gale neturėtume sudurstytų teisės aktų. Balsavimas ši vakarą komitete parodė, kad vartotojai pasitiki įstatymais, jei jie būna gana gerai įsitikinę,

kad jie juos žino. Jei terminai keisis priklausomai nuo jurisdikcijos, vartotojų pasitikėjimas smarkiai nunyks. Todėl mums reikia bendros atskaitos sistemos, nes mums reikia vienodų standartų, jei norime sutvirtinti vartotojų pasitikėjimą.

Tas pats taikoma kolektyviniam kompensavimui. Mes girdėjome, kad įvairios frakcijos užėmė skirtingas pozicijas. PPE DE frakcijos pozicija yra gana aiški: mes sutinkame su analizės išvada, kad yra tam tikrų silpnų vietų, kur vartotojo interesai yra ne taip gerai apsaugoti, ypač kalbant apie tarpvalstybinio pobūdžio sandorius. Tačiau mes veltui laukiame priežasčių analizės, kuri nustatytų, kodėl yra šių silpnų vietų, ir niekas šį vakarą rūmuose nepasiūlė jokio paaiškinimo. Mums pažadėjo atlikti tyrimus. Mes juos labai rūpestingai ir nuodugnai perskaitysime. Tačiau jei šie tyrimai analizuos tik teisinę padėtį, o ne tai, kaip skirtingai valstybės narės įgyvendina savo įstatymus, šie tyrimai nė kiek nepastūmės mūsų į priekį.

Todėl galiu pasakyti jums, M. Kuneva, kad mes esame visiškai atviri tikrai pažangai ir laikomės labai konstruktyvaus požiūrio dėl esamų teisių įgyvendinimo, bet šių vartotojų teisių negalima efektyviau įgyvendinti, jei jos tinkamai neveikia praktiškai. Vokietijoje mes turime Kapitalo investorių bandomųjų atvejų įstatymą, pagal kurį daug akcininkų iškėlė ieškinį „Deutsche Telekom“; šios bylos metu tapo akivaizdu, kad kolektyvinio kompensavimo teorija ir praktika dažnai prieštarauja viena kitai.

Gabriela Crețu (PSE). - (RO) Akivaizdu, kad gerai informuoti apie savo teises vartotojai gali pasiekti aukštą pasitenkinimo lygį ir ginti savo interesus. Vis dėlto šalia žinių gyventojams taip pat reikia prieinamos priemonės, kuri padėtų reikalauti kompensacijų, kai jų teisės yra pažeistos. Dėl šios priežasties mes manome, kad grupių veiksmas yra būtini ir sveikintini, jei jie vyksta efektyvia vartotojams ir subalansuota rinkai forma. Taip pat būtina toliau stiprinti vidaus rinkos priežiūros procesą.

Mes manome, kad dabartinis nuomonių barometras yra labai naudingas, ir jam bus toliau skiriamas finansavimas 2009 m., bet bus reikalaujama daugiau fiksuoti ir palyginti prekes ir paslaugas, parduodamas 27 valstybėse narėse. Galiausiai, nors tai taip pat svarbu, mes neturime pamiršti, kad vartotojų teisės taip pat turi veikti paslaugų sektoriuje, įskaitant finansines paslaugas ir paslaugas skaitmeninėje aplinkoje, kur pavojaus lygis yra daug aukštesnis ir daug sudėtingiau įrodyti teisių pažeidimą.

Malcolm Harbour (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, aš noriu padėkoti Lasse'ui Lehtinenui už labai išsamų pranešimą, į kurį įtraukta daug nepaprastai reikšmingų minčių. Kaip Komisijos narė minėjo, jei norime, kad vartotojai būtų geriau informuoti, labiau pasitikintys ir galėtų įgyvendinti šį svarbų pasirinkimą, mums reikia novatoriškų ir saugių produktų bei paslaugų. Visa tai užtikrins parama vartotojams ir jų teisių išplėtimas.

Aš tai ypač sakau Lasse'ui, nes esu nusivylęs, kad jis vienam klausimui leido nestelbti visą šį gerą darbą. Problema dėl kolektyvinio kompensavimo klausimo yra ta, kad atrodo, jog mūsų kolegų Socialistų frakcijoje padarė išvadą, kad jiems reikia naujų Europos teisės aktų. Aš buvau sužavėtas, kai išgirdau Jūsų, Komisijos narę, patvirtinimą, kad jūs atliekate du tyrimus – net ne vieną – kuriuose nuodugnai tiriamas šis klausimas. Mes šioje Rūmų pusėje norime pirma sulaukti pranešimo ir tik tada darysime išvadas, bet atrodo, kad mūsų kolegų Socialistų pusėje mano, kad tai jau yra labai svarbus dalykas ir kad mes esame nusistatę prieš vartotojus, nes to nepalaikome. Jums tereikia perskaityti dalį pranešimų spaudai – spalvingų pranešimų, nuspalvintų raudona spalva, – kurie buvo parengti toje Rūmų pusėje. Aš tik noriu pabrėžtinai atmesti faktą, kad ši Rūmų pusė yra prieš vartotojų teises dėl to, kad iš anksto neremiamame pasiūlymo, apie kurį mes net neturime informacijos. Aš tai sakau visiems čia esantiems mūsų kolegoms: patiems apsvynioti biurokratija ir galimai pridėti dideles išlaidas vartotojams nereikia pasisakyti už vartotojus. Palaukime išvadų.

Aš sakau Alexanderiui Lambsdorffui, kuris tam pasidavė, kad norėdamas vieningai palaikyti Lasse'o Lehtineno pranešimą, jis turi viso labo rytoj balsuoti už mūsų 5 ir 6 pakeitimus, kurie neabejotinai palieka atviras duris. Mes lauksime M. Kunevos pranešimo, ir jį geranoriškai išstudijuosime, bet šiuo metu mes ir toliau būsime didžiaisiais vartotojų gynėjais vidaus rinkose, pasisakydami už jų efektyvias teises, kurias užtikrina šiuo metu veikiančios teisės aktai.

Joel Hasse Ferreira (PSE). - (PT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, L. Lehtineno pranešime gana teisingai manoma, kad vartotojų apsaugos poreikį teisės aktai gali patenkinti tik tuo atveju, jei jie bus geresni ir paprastesni, ir kad reikalinga nuoseklesnė teisės struktūra vartotojų teisėms.

Todėl raginu Komisiją ir valstybes nares suteikti tinkamą finansavimą stiprioms ir nepriklausomoms vartotojų organizacijoms. Toks finansavimas yra neabejotinai būtinas, jei norime pasiekti pažangos kurdami tikrą vidaus rinką vartotojams.

O kolektyviniam kompensavimui tenka didžiausias mano dėmesys ir palaikymas, atsižvelgiant į teigiamą patirtį, užfiksuotą įvairiose valstybėse narėse.

Aš taip pat norėčiau pasakyti, kaip pabrėžia L. Lehtinenas, kad stipri vartotojų apsaugos sistema taip pat bus naudinga konkurencingiems gamintojams ir pardavėjams, nes skatins įmones gaminti ir parduoti patvaresnes prekes ir tokiu būdu užtikrins tvarų vystymąsi.

Tačiau pranešimas siekia dar toliau, ir aš visiškai pritariu L. Lehtinenui, kai jis teigia, kad vartotojų apsauga turi būti neatskiriama produktų ir paslaugų planavimo ir kūrimo dalimi.

Galų gale norėčiau pasakyti, kad pritariu jo išvadai, kad yra būtina efektyvi ir pagerinta vartotojų apsauga, jei norime turėti geriau funkcionuojančią vidaus rinką. Norėčiau jam padėkoti ir pasakyti, kad, mano nuomone, dabar mes su M. Kuneva turime geriausias sąlygas pasiekti šiuo klausimu gerą strateginį supratimą.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE). - (PL) Gerb. pirmininke, nėra jokio reikalo pabrėžti klientų pasitenkinimo svarbą įmonėms. Kiekvienas iš mūsų kaip vartotojas žino, kad nesąžiningos verslo praktikos – sąmoningai klaidinanti informacija ar nepatenkinamas aptarnavimas po pardavimo – efektyviai atima iš mūsų norą pirkti daugiau prekių ar paslaugų iš tos bendrovės. Tačiau yra svarbu tai, kad vartotojai visada turi turėti tikro pasirinkimo galimybę ir kad jie galėtų pakeisti paslaugų teikėją ar pardavėją. Neabejotina, kad toks pasirinkimas kuria konkurencingą rinką, kurioje rinkos veikėjams neapsimoka nuvilti vartotojus. Konkurencingoje rinkoje verslininkas žino, kad jis rizikuoja prarasti savo padėtį rinkoje, o kartu su ja ir savo pelną bei tolesnės plėtros perspektyvas. Manau, kad Europos Sąjungos vidaus rinka turi tokį potencialą. Esu patenkinta, kad yra galimybė kurti vidaus rinką, kad ji egzistuoja vartotojų dėka, ir kad tas faktas buvo pastebėtas. Aišku, aš nesakau, kad mes jau esame tokioje rinkoje. Vartotojai vis dar stokoja žinių, kurių reikia norint surasti palankiausių pasiūlymus, o kai kurie verslininkai jiems nesuteikia informacijos. Be to, paslaugų teikėjai patys dažnai nepakankamai atsižvelgia į vartotojų interesus.

Todėl svarbu užtikrinti, kad vartotojų teisės būtų gerbiamos, kad jie turėtų teisę į išsamią, suprantamą, paprastą ir lengvai palyginamą informaciją, ir kad tą teisę gerbtų bendrovės ir įstatymų leidėjai. Ne mažiau svarbu, kad vartotojai būtų informuoti apie savo teises ir žinotų apie priemones, kurios yra skirtos padėti jiems priimti sprendimus laisvoje rinkoje. Šiuo atžvilgiu didelį vaidmenį turi atlikti vartotojų organizacijos. Taip pat mes neturime pamiršti, kad vartotojų teisių gynimas ir galimybė jas efektyviai įgyvendinti yra nepaprastai svarbūs dalykai deramam rinkos funkcionavimui. Tačiau kaip nurodo pranešėjas, vartotojų gynimas neturi būti naudojamas kaip rinkos protekcionizmo pasiteisinimas. Mūsų užduotis yra rasti teisingą balansą vartotojų apsaugos srityje, kad tai nesukurtų kliūčių verslo plėtrai.

Zita Pleštinská (PPE-DE). - (SK) Aš pritariu Komisijos pranešimui apie Europos Sąjungos vartotojų politikos strategiją ir taip pat aukštai vertinu jūsų, Komisijos narę Kuneva, pastangas skatinant vartotojų kultūrą, pagrįstą vartotojų sąmoningumu ir geresne prieiga prie informacijos.

Manau, kad stiprios ir nepriklausomos vartotojų organizacijos yra efektyvios vartotojų politikos pagrindas, ir džiaugiuosi, kad L. Lehtineno pranešime buvo įtraukti pakeitimai, kuriuos pasiūliau 7 straipsnyje, kuriame Parlamentas prašo Komisijos ir valstybių narių suteikti pakankamai lėšų vartotojų organizacijoms. Tai pirmiausia susiję su finansine pagalba intensyvioms mokymo programoms, kurios skiriamos tiems, kas dirba vartotojų organizacijose. Vartotojų organizacijos yra geriausiai informuotos apie vartotojų poreikius, todėl su jomis reikia konsultuotis dėl visų vartotojų politikos veiksmų, kurie paveiks vartotojus.

Aš visiškai palaikau du pakeitimus, kuriuos pasiūlė mano PPE-DE frakcija 40 pranešimo straipsniui, kuriame kalbama apie kolektyvinį kompensavimą. Tik tuo atveju, jei toks poreikis bus nustatytas poveikio tyrime, Komisija turėtų siūlyti priimti Europos struktūrą, kuri suteiktų visiems vartotojams visose valstybėse narėse paprastą prieigą prie įvairių kompensavimo mechanizmų, kai yra pateikiami tarpvalstybinio pobūdžio ieškininiai pareiškimai.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Europos Sąjungos vartotojų apsaugos strategijos kontekste norėčiau paminėti paslaugų ir produktų kokybės svarbą. Nors vartotojai yra jau įprato kreiptis į vartotojų apsaugos įstaigas dėl produktų, tai dar nedaroma dėl paslaugų. Dažnai vartotojai pasirašo sutartis teikti paslaugas prieš tai atidžiai neperskaitydami sutarčių sąlygų, o jei jie jas atidžiai perskaito, jie mano, kad negali pasiūlyti jokių pakeitimų. Iš tikrųjų jie neturi tokių pačių galių derybose, kokias turi paslaugų tiekėjai, nors kai kurie vartotojų pastebėjimai galėtų pagerinti sutarčių turinį ir padidinti vartotojų pasitikėjimą.

Norėčiau atkreipti dėmesį į poreikį apsaugoti turistų ir keleivių teises, apie kurias, deja, daugelis jų nežino ir nereikalauja jų laikytis. Be to, ypatingas dėmesys turi būti skiriamas elektroninėms paslaugoms. Vartotojų

pasitikėjimas skaitmeninėmis paslaugomis yra būtinas Europos Sąjungos konkurentiškumui ir ypač žiniomis pagrįstos ekonomikos vystymuisi.

Išvadoje norėčiau pasakyti tai, kad mes taip pat turime kalbėti apie viešųjų tarnybų kokybę ir apie vartotojų apsaugą šiame kontekste.

Magor Imre Csibi (ALDE). - (RO) Visų pirma norėčiau pasveikinti L. Lehtineną už nuoseklų pranešimą. Vis dėlto norėčiau pareikšti pastebėjimą dėl pranešimo 35 pastraipos. Šioje pastraipoje kalbama apie Europos vartotojų ombudsmeno tarnybos įsteigimą Europos ombudsmeno įstaigoje. Šis pasiūlymas man atrodo labai sudėtingas ir tai nėra labai efektyvi procedūra.

Visų pirma tokiam postui įsteigti reikia finansinių išteklių. Mes turėtume perskirstyti lėšas tarp Europos vartotojų apsaugos centrų ir galimo naujo ombudsmeno. Antra, padidėtų biurokratija Europos Sąjungos lygmeniu. Galiausiai, nors tai taip pat svarbu, naujai įsteigto ombudsmeno užduotys iš dalies sutaptų su Europos vartotojų apsaugos centrų veikla. Nemanau, kad nauja priemonė leistų efektyviau spręsti Europos vartotojų pateiktus nusiskundimus. Bet aš tikrai manau, kad efektyvus ir nuodugnus teisės aktų įgyvendinimas sumažintų nepasitenkinimą dėl vidaus rinkos veikimo.

Apibendrinama prašau Europos Komisijos atstovų atsižvelgti į 7 pastraipą, kurioje prašome skirti tinkamas lėšas vartotojų organizacijoms visoje Europos Sąjungoje.

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Gerb. pirmininke, mūsų rinkos globalizacijai reikia stiprių, aiškių ir lengvai įgyvendinamų vartotojų teisių, ir aš džiaugiuosi matydama, kad Komisija labai sėkmingai deda pastangas šioje srityje. Pernai savo pranešime atkreipiau dėmesį, kad vartotojų pasitikėjimą elektronine komercija galima būtų padidinti naudojant tipines vartotojų sutartis ir geresnius mechanizmus, skirtus spręsti nusiskundimus, taip pat naudojant Europos pasitikėjimo ženklą ir vartotojų chartiją. Tačiau nemanau, kad mums daug padės Europos vartotojų ombudsmenas. Vietoj to mes turime padidinti finansinę pagalbą esamoms vartotojų organizacijoms ir kontrolės institucijoms valstybėse narėse, nes būtent šios institucijos vis dažniau nustato iš Azijos atvežtus pavojingus produktus – žaislus, vaikų batus ir sportinę įrangą. Kaip jau buvo dažnai minėta, gyventojai tikisi, kad mes pasiūlysimė sėkmingesnę priemonę spręsti tarpvalstybinio pobūdžio nusiskundimus. Tai yra dar vienas argumentas, kad reikia derinti taisykles valstybėse narėse. Tačiau kolektyvinis kompensavimas yra problemiškas; jis gali būti naudingas advokatams, bet jis dažnai labai brangiai atsieina vartotojams ar tiekėjams. Todėl sveikinu Komisijos ketinimą iš pradžių įvertinti vokiečių ar britų modelio rezultatus ir tik paskui svarstyti apie galimą kelią pirmyn, išvengiant socialistų stūmimo į akligatvį. Norėčiau išreikšti savo aukštą įvertinimą pranešėjo atliktam darbui bei Komisijos veiksams reformuojant vartotojų politiką.

Evelyne Gebhardt (PSE). - (DE) Gerb. pirmininke, aš ketinu rytoj nudžiuginti savo kolegą Parlamento narį Malcolmą Harbourą dėvėdama savo raudoną kostiumėlį, kad parodyčiau jam, jog raudonas salės kampas iš tikrųjų žino tai, ko jis nori. Iš tikrųjų skirtumas tarp to, ko mes kairėje pusėje siekiame ir ką sumanė tie dešinėje, yra būtent tai, kad jie nori sukurti didelę mėlyną dūmų uždangą, kuri padėtų jiems nuslėpti tai, kad jie iš tikrųjų apskritai nenori vartotojų apsaugos, bet yra visų pirma įsipareigoję ginti pramonės interesus. Tikrai teisinga bent kartą duoti aiškiai tai suprasti.

Meglana Kuneva, Komisijos narė. – Gerb. pirmininke, aš supratau, kad turiu tikrai dvi minutes, bet noriu, kad šis pokalbis būtų daug ilgesnis. Labai tikiuosi, kad kai turėsite laiko ir susidomėjimo, mes pratęsimė diskusiją apie vartotojų problemas. Aš būčiau labai sužavėta, nes sulaukiu daug paskatinimų – net šioje vėlyvoje sesijoje.

Aš norėčiau laikytis savo politinio įsipareigojimo toliau spręsti klausimus dėl stabilios plėtros, dirbdama dėl EEB ir BGSD (Bendros gaminių saugos direktyvos) ir tirdama, kaip jie galėtų papildyti vienas kitą. Žinoma, aš tęsiu savo darbą dėl skaitmeninio vadovo, dėl kurio vyko vienerios iš pačių pirmųjų derybų, kurias vedžiau su Z. Roithová. Aš, žinoma, dirbu išvien su savo kolegomis Komisijos nariais; šis portfelis tampa vis didesnis ir jis plečia kitus portfelius, bet manau, kad tai yra šio portfelio grožio dalis.

Taigi yra daug dalykų. Leiskite man sutikti su visų jūsų tvirtinimu, kad jei mes norėtume turėti galutinai sukurtą vidaus rinką, mes turime pabrėžti vartotojų teises. Tai iš tikrųjų yra vienintelis būdas įvykdyti ir pakelti kvadratu antrą vidaus rinkos etapą. Manau, kad mes pasiekėme neblogos pažangos mūsų suvestinėje, ši suvestinė bus didesnio vidaus rinkos paveikslas, ir paskui jau gana gerai suprasime, kas vyksta Europos vidaus rinkoje.

Mane ypač sujaudino H. Dahl pasakymas – aš apgailėstauju, kad jos nebėra plenariniame posėdyje, – kad tai buvo pirmas kartas, kai ji kalbėjo susirinkime. Bet kalbant apie vadinamąjį „veržimąsi į apačią“, jei mes turime bendras taisykles visoje Europos Sąjungoje, o ne vien bandome geriausiaisiais būdais apsaugoti nacionalinius vartotojus, manau, kad neturėtume ieškoti nugalėtojų, išskyrus vieną: jei nugalėtojas yra vartotojas.

Mes pradėjome prieš kelis metus kurdami gerą aplinką verslui, ir tai buvo teisinga. Bet jei jūs norite vystyti Europos verslą, verslui reikia vartotojų, ir mes negalime paneigti, jog vartotojai nori, kad būtų išspręsti visi nesklaidumai, kad jie galėtų patogiai jaustis visur, pavyzdžiui, švedas, gyvenantis Briuselyje, – mes turime turėti tas pačias teises, mes turime turėti tas pačias teises, kai apsiperkame ir naudojames elektronine komercija ir kita nuotoline prekyba.

Leiskite man trumpai aptarti kolektyvinį kompensavimą. Aš atidžiai klausiausi jūsų visų. Leiskite man paminėti, kad iš 10 mūsų gairių, kurias išdaliname, aptarėme ir gavome daugiau kaip 300 nuomonių, pusė šių kolektyvinio kompensavimo gairių buvo susietos su tuo, kad nebūtų kompensuojama baudžiamąją atsakomybę sukelianti žala ir kad nebūtų įvesta brangi procedūra. Taigi, bent penkiose gairėse sprendžiama problema, kad nebūtų papildomų išlaidų.

Manau, kad geriausia yra atverti savo mąstymą ir nekurti dogmos; toks yra mano prašymas dėl palaikymo šiuo aspektu. Taip pat norėčiau pasakyti jums, kad mes ruošiamės komunikatą: Štai kodėl mes neturime tyrimo dėl ekonominio, socialinio ir aplinkos poveikio, kuris yra atliekamas visiems mūsų teisėkūros pasiūlymams. Bet mes rengiame šį tą daugiau, ir tai turėtų būti du iš tikrųjų labai išsamūs tyrimai, lyginamieji tyrimai.

Leiskite man jus pakviesti: mėnesio pabaigoje rengsime tris dideles suinteresuotųjų šalių konferencijas: su įmonėmis, su vartotojais ir su mokslininkais, ir suteiksime keturias vietas Europos Parlamento atstovų seminarams. Visi šių trijų renginių rezultatai bus visiškai vieši ir bus paskelbti mūsų žiniatinklio svetainėse, apie juos bus pranešta tinkamiausiaisiais būdais, ir, žinoma, aš būnu netoliese, ir su manimi visada galima aptarti jūsų viltis ir jūsų nuogaštavimus.

Pabaigoje norėčiau padėkoti jums ir pasakyti, kad galbūt pirmą kartą beveik niekas nepaminėjo, kad Europa ketina pateikti grupinį ieškinį. Manau, kad tai yra teigiamas ženklas.

Lasse Lehtinen, pranešėjas. – Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti visiems savo kolegoms, kurie čia šįvakar kalbėjo ir, žinoma, Komisijos narei Kunevai už jos konstruktyvų požiūrį, kurį mes pastebėjome jai vos pradėjus eiti savo pareigas.

Aš turiu porą pastabų. P.-N. Kauppi minėjo finansines paslaugas. Augantis tarpvalstybinės bankininkystės, draudimo pardavimų ir turto vadybos sektorius, pasižymintis kai kuriomis sudėtingomis priemonėmis, yra didėjanti problema. Vartotojai vis dar painioja taisykles net nacionaliniu lygmeniu. Taigi manau, kad šiame sektoriuje mums taip pat reikia tarpvalstybinės kolektyvinio kompensavimo sistemos, nes ji paskatins finansų įstaigas būti labiau atsakingas ir atsargias, kai jos klientui aiškina apie jų teises ir rizikas.

Mes visi žinome liūdesį keliančius skaičius, kurie mums rodo, kaip gyventojai valstybėse narėse bijo pirkti prekes ir paslaugas kitose valstybėse, ir tai yra vien tik dėl pasitikėjimo trūkumo. Bet manau, kad jei mes tęsime darbus tokia pakilia nuotaika, kokia aptarėme tarpusavyje ir su Komisija šį pranešimą, mes neabejotinai pasieksime pažangos stiprindami Europos vartotojų pasitikėjimą.

Pirmininkas. – Diskusija baigta.

Balsavimas vyks antradienį, 2008 m. gegužės 20 d.

Rašytiniai pareiškimai (142 straipsnis)

Gábor Harangozó (PSE), raštu. – Mes sveikiname dedamas pastangas, kuriomis siekiama geriau įtraukti vartotojų supratimo lygmenį kaip būtiną pagrindą efektyviam egzistuojančios vartotojų apsaugos teisinės struktūros įgyvendinimui, ypač pažeidžiamiausių gyventojų grupių atžvilgiu.

Reikia ne tik visapusiškesnės teisinės struktūros vartotojų teisėms ginti, bet, baigdami vidaus rinkos standartizaciją, mes taip pat turime nuoširdžiai atsižvelgti į vartotojų interesus. Akivaizdu, kad stipresnė, unikali vartotojų apsaugos sistema, efektyviai veikianti visoje Sąjungoje, atitinka visų gyventojų interesus. Baigiant kurti vidaus rinką, atsiveria galimybė įgyvendinti harmonizavimo priemones, kurios galėtų spręsti problemas, su kuriomis vartotojai susiduria savo kasdieniame gyvenime. Todėl ypatingas dėmesys turi būti skiriamas sektoriams, kurie susiję su nauja skaitmenine aplinka.

Geras vartotojas yra tas vartotojas, kuris žino apie savo teises ir tai, kaip teisėtai jas įgyvendinti. Mes turime išvystyti Bendrijoje tikrą vartotojų kultūrą kaip mūsų švietimo sistemos dalį ir metodiškai įtraukti vartotojų organizacijas į konsultacijas ir dialogą su pramone. Todėl mes pritariame raginimui įsteigti specialią Europos vartotojų ombudsmeno tarnybą šalių pasikeitimo principu.

Roselyne Lefrançois (PSE), raštu. – (FR) Aš šiltai sveikinu L. Lehtineno pranešimą, kuriame vartotojų apsaugai teikiama daug reikšmės, kai dedamos pastangos baigti kurti vidaus rinką.

Pranešime parodoma, kad aukšto apsaugos visiems vartotojams Europos Sąjungoje lygio galima pasiekti tik taikant horizontalųjį metodą – kitaip tariant, panaudojant sektoriams skirtas direktyvas, kuriomis siekiama suderinti nacionalinius įstatymus – ir tai taip pat pabrėžia poreikį sustiprinti tų pačių vartotojų pasitikėjimą. Tai ypač priklauso nuo to, ar bus užtikrintas visų apyvartoje esančių produktų saugumas ir visų sandorių apsauga, tiek tarpvalstybinio pobūdžio prekyboje paslaugomis, tiek elektroninėje komercijoje.

Taip pat esu patenkinta, kad pranešimas siūlo atlikti tyrimą apie greitos ir efektyvios kompensavimo vartotojams priemonės įgyvendinimą Europos lygmeniu. Neteisminių ginčų sprendimo sistemų įkūrimas būtų vienas iš būdų šiuo atžvilgiu įgyvendinti lūkesčius, lygiai kaip Bendrijos teisės kontekste būtų naudinga priimti tam tikras kompensavimo kaip kolektyvinio ieškinio formas, kurios jau egzistuoja kai kuriose valstybėse narėse.

Tuo pat metu, mano nuomone, būtų naudinga, atsižvelgiant į įvairių nacionalinę patirtį, giliau iširti tokių priemonių pranašumus ir trūkumus.

Vincent Peillon (PSE), raštu. – (FR) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, esu patenkintas matydamas, kad Europos Komisija laiko Europos vartotojų apsaugą vienu iš prioritetų savo pasiūlytoje Europos Sąjungos vartotojų politikos strategijoje 2007–2013 m.

Taip pat noriu padėkoti savo Suomijos socialistų kolegai Lasse'ui Lehtinenui už jo puikų darbą ir reikšmingą įnašą, kurį jis atliko savo pranešime.

Aš pritariu jo vizijai dėl horizontaliojo metodo Europos lygmenyje, nes į vartotojų interesus būtina atsižvelgti visoje Sąjungos politikoje. Taip pat palaikau jo norą suteikti vartotojų asociacijoms didesnę vaidmenį rengiant Europos taisykles, ir jo pasiūlymą pagerinti apsaugą pažeidžiamiausiems vartotojams, ypač jauniems ir pagyvenusiems žmonėms, rengiant daugiau informacijos kampanijų, skirtų specialiai jiems.

Taip pat visiškai palaikau, kad būtų įvesta Europos kolektyvinio kompensavimo sistema, kuri leistų vartotojams skirtingose valstybėse narėse kartu teikti skundus teismams ir siekti kompensavimo, išvengiant Amerikos modelio trūkumų. Taigi, tikiuosi, kad nepaisant pasipriešinimo konservatorių pusėje, šie Rūmai balsuos už Europos „grupinių ieškinių“ sistemą.

Katrin Saks (PSE), raštu. – (FI) Norėčiau padėkoti pranešėjui L. Lehtinenui už darbą, kurį jis atliko rengdamas šį pranešimą.

Vienas iš svarbiausių Komisijos pasiūlytos vartotojų politikos strategijos tikslų yra laikyti vartotojų apsaugą pagrindiniu Europos Sąjungos vidaus rinkos elementu.

Norėčiau pabrėžti, kad tai yra tinkama priemonė, su kuria sugebėsime sukurti geriausias sąlygas mūsų vartotojams ir žengti svarbų žingsnį link Europos Sąjungos tikslų.

Kaip mes galime tai pasiekti? Vartotojai turi turėti prieigą prie tikslios informacijos, kuri padėtų jiems priimti sprendimus. Informuotas vartotojas taip pat yra aktyvesnis vartotojas! Gerai veikianti vidaus rinka turi suteikti Europos Sąjungos gyventojams platų pasirinkimą bei realias kainas ir galimybę nusipirkti aukštos kokybės prekių ir paslaugų.

Kitas svarbus klausimas yra grupiniai ieškiniai, kurių Estijoje negalima pateikti, skirtingai nuo kai kurių šalių, tame tarpe ir kaimyninių. Tačiau nemanau, kad tai išėjo mūsų vartotojams į naudą. Visiškai priešingai.

Svarbu pasimokyti iš kitų patirties: ieškiniai dėl nuostolių turi būti susieti su tikrai patirta žala. Taip pat svarbu, kad vartotojai galėtų pasitikėti savo teisėmis; jie neturėtų jų atsisakyti todėl, kad jie neturi lėšų patraukti į teismą prekių ar paslaugų tiekėjus kitose šalyse.

Mūsų aiški formuluotė saugo vartotojų interesus šiuo atžvilgiu, ir manau, kad grupinių ieškinių poreikis tapo pagrindine tarpvalstybinio pobūdžio problema.

28. Kito posėdžio darbotvarkė: žr. protokolą**29. Posėdžio pabaiga**

(Posėdis baigtas 22.30 val.)